

საერთო გაზეთი

№18 (330) • 20 მაისი, 2015 წელი • გამომცემი: მოსწავლეთა • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1 ლარი

ახალი აბრეშუვის გზა და საქართველო

ბენდუქიძის მიერ „ნაცმოძრაობისთვის“ დაარსებული სპეცსამოთხე, რომელმაც საქართველოს ცხოვრება ჯოჯოხეთად უქცია

„ინტელექტუალი“
ვანო მერაბიშვილი
„პროვინსიულ“
გიძინა ივანიშვილს
ბანათლებას უწუნებს!

ნეიტრალიტეტზე
2004-შიც იყო
საუბარი, მაგრამ
სააკაშვილმა მაშინ
პუტინი „გადაადგო“...

„ნაციონალური
მოძრაობა“ დღეს
არსებობს მხოლოდ
როგორც „რუსთავი-2“-ის
ტელეპროექტი

სასამართლოს კარებთან
დაბმული „ცერბერი“ -
89-ე მუხლი, რომელიც
უკანონოდ წართმეული
ქონების დაბრუნებას,
პრაქტიკულად,
შეუძლებელს ხდის

შინაური და გარეული
პოლიტიკური
აფერისტები
ბიძინა ივანიშვილის
წინააღმდეგ
შეთქმულებას გეგმავენ

საქართველოში
მოულოდნელად ისეთი
რადიკალი მოხდება,
რასაც ვერც ოპოზიციის
წარმომადგენლები და
ვერც ხელისუფლება

9 მაისის პროპოკაციას
კურირებდა ამირან მესხელი,
ვანო მერაბიშვილის ყოფილი
ბანდა, ბაჩო ახალაიას
სამეგობრო, კობა ხაბაზი,
„თავისუფალი ზონა“ და
ორგანიზაცია „იდენტობა“

დაარისხებენ თუ
არა ბანგაშის ზარს
საქართველოს
პარლამენტში?

ჩანიშნული
შავი პარასკევი
და დაწყებული
კვირა დღე

სანამ ჩვენ ვზივართ
და ფუფალასავით
შიოლას ველოდებით...

პარლამენტარი
დავით საგანელიძე

– ჩვენი ხელისუფლების სამყარო მინდა გითხრათ, რომ დიდ ინვესტიციას დებს ჩინეთი საქართველოში ახალი აბრეშუქის გზის მშენებლობისთვის.

ამ დღეებში საქართველოში იმყოფებოდა ჩინეთის სოფლის მეურნეობის მინისტრი. ძალიან დიდი გავლენა აქვს ამ ადამიანს და აქვე დავძენ, რომ ჩინეთში, ახალი კანონმდებლობით, რომელიც ორი წლის წინ მიიღო ჩინეთის ხელისუფლებამ თითოეული მაღალი რანგის ჩინოვნიკს ეძლევა ქვეყნიდან გავლის ლიმიტი. რაიმე ძალიან მნიშვნელოვანი საქმე უნდა იყოს, რომ ქვეყნიდან გავიდეს. იმ ძალიან მოკლე ჩამონათვალში, სულ რამდენიმე ქვეყანა რომ შედის, საქართველოც მოხვდა და ეს მიუთითებს იმაზე, თუ რაოდენ დიდი ინტერესები გააჩნია საქართველოს მიმართ ამ ორი წლის განმავლობაში. 2002 წლის შემდეგ ასეთი მაღალი დონის შეხვედრა არ ყოფილა.

სექტემბერში მოსალოდნელია, აგრეთვე, გვეწვიოს ჩინეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი. ესეც ძალიან დიდი მნიშვნელობის შეხვედრა მოვლენაა.

6-დან 9 ივნისის ჩათვლით საქართველოში იქნება ჩინეთის პარლამენტის ვიცე-სპიკერი.

ახლა, მოდით, ვიზიტის მოსალოდნელ შედეგებზე ვისაუბროთ, რადგან ვიზიტი კარგია, მაგრამ

ქართული კულტურის კვირული. გვექნება მაღალი დონის პოლიტიკური შეხვედრებიც. ყველაზე დიდ პროვინციაში ურუმშიში გვექნება შეხვედრები პოლიტიკურ მმართველებთან, შემდეგ გავემგზავრებით სიანში, შემდეგ პეკინში გვექნება მიღება, სადაც შევხვდებით პოლიტიკურ და ბიზნეს-ელიტას, ბანკების წარმომადგენლებს და ა.შ. ივნისში პარტია

ცივლება, მერწმუნეთ, ბევრად უფრო მნიშვნელოვანი და მასშტაბური იქნება, როგორც თავის დროზე იყო ბაქო-ჯეიჰანის პროექტი, ნავთობსადენები და ა.შ. კიდევ ვიტყვი, ჩინეთი არა მხოლოდ დამფინანსებელი იქნება, ის იქნება მომთხოვნი, დამტვირთველი ამ გზების, რაც ნიშნავს, რომ საქართველო წინ წავა ეკონომიკური კუთხით და მეტ პოლიტიკურ დამტვირთვას შეიძენს.

მე დიდი ხანია ვსაუბრობ იმაზე, რომ საქართველოში უნდა შეიქმნას ქვეყნის განვითარების ბანკი, ძალიან ბევრ ქვეყანაში არ-

ვინმეს ის პრობლემა აქვს, არიქა, ჩინელები ჩამოვლენ და დავიღუპებით, ბარიერები არსებობს. თუ ასე დადგა საკითხი, შეიცვლება სავიზო რეჟიმი, შრომის კანონმდებლობა და ა.შ. მაგრამ თუ ვინმე ჩამოდის, აქ რაღაცას აშენებს, ფულს დებს, რატომ არ უყნდა შემოვიდეს?!

ამაზე საუბრობენ გაუთვითცნობიერებელი ადამიანები, რომლებსაც წარმოდგენაც არ აქვთ, რაზე საუბრობენ და კიდევ ისინი, რომლებმაც მშვენივრად იციან ყველაფერი, მაგრამ შური აწუხებთ, ეს ხელისუფლება რომ

ახალი აბრეშუქის გზა და საქართველო

იღება. აქ საინტერესო კიდევ ის არის, რომ გამოფენა-ფორუმზე, რომელიც 21-24 მაისს იმართება, საქართველო არის ერთადერთი ქვეყანა, რომელსაც უსასყიდლოდ მისცეს პავილიონი. პრობლემად რჩებოდა პავილიონის დიზაინი, რომელიც ჩვენ უნდა გავგვეკეთებინა. თუმცა, ბოლოს თქვეს, დიზაინსაც ჩვენ გავგვიკეთებო. ერთი

„ქართული ოცნება“ პეკინში გავემგზავრება და შეხვდება იქაურ პოლიტიკურ ლიდერებს. დელეგაციის ხელმძღვანელი კახი კალაძე იქნება, როგორც პარტიის გენერალური მდივანი.

სექტემბერში კი თვითონ ბატონი პრემიერი შეხვდება ჩინეთის პრემიერს.

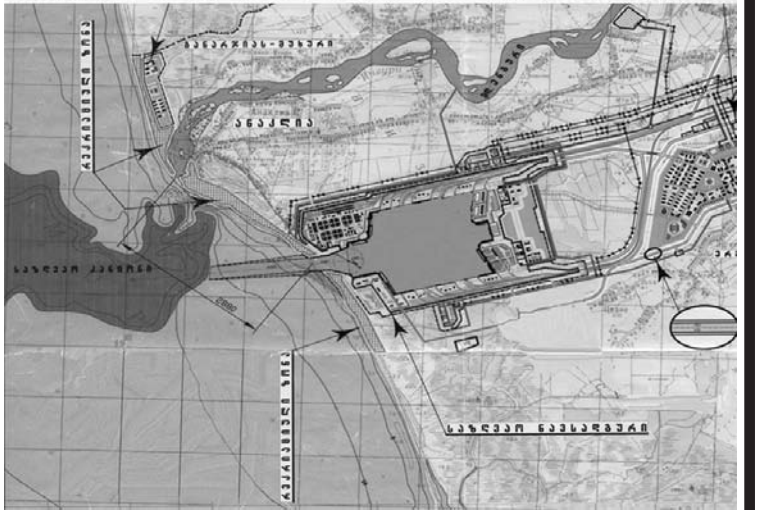
ამავდროულად მიმდინარეობს რამდენიმე იქაური მსხვილი კომპანიის კონსორციუმთან ერთად ქართული კომპანიების მუშაობა იმ პროექტზე, რომელსაც ანაკლიის პორტი ჰქვია.

ანაკლიაზე უკვე გაკეთდა ხარჯთაღრიცხვები, სადაც გამოიკვეთა რამდენიმე ლიდერი კონსორციუმის როლი. სექტემბრისთვის საბოლოოდ გაირკვევა მათი ვინაობა, მაგრამ მნიშვნელოვანი ის არის, რომ ამ კონსორციუმში ლიდერი იქნება ჩინური კომპანიები, მაგალითად, როგორცაა „პაუერ-ჩაინა“, რკინიგზის მსხვილი კომპანია და სხვები, რომლებიც დიდ აქტივობას გამოხატავენ.

მთავარი ის კი არ არის, პორტს გააკეთებ თუ არა. ჩვენ, შეიძლება, ბრწყინვალე პორტი გავაკეთოთ შესაბამისი ინფრასტრუქტურით, მაგრამ თუ დატვირთვა არ ექნება, აზრი არ აქვს. ამიტომ კარგია, რომ ჩინეთს უზრუნველყოს ინტერესი – ტვირთი, რომელიც ჩინეთიდან ევროპაში და ევროპიდან ჩინეთში მიდის, ამ ტვირთებმა საქართველოზე ნახოს გზა და პორტიც შესაბამისი იყოს, რომ მან სერიოზული კონკურენცია გაუწვიოს რუსეთის, ირანის და სხვა ქვეყნების პორტებს.

პორტის პარალელურად, ბუნებრივია, უნდა აიწყო რკინიგზა, საავტომობილო ხაზები და ა.შ. ეს, ცხადია, არ არის ერთი წლის პერსპექტივა, მაგრამ თუ ჩვენ ყოველივე ამას შევხვდავთ, როგორც 5-7-წლიან პროექტს, საქართველოში ამ პროექტის განხორ-

ანაკლიის სამომავლო პორტის ერთ-ერთი სქემატური მოდელი

სელობს ასეთი ბანკები. თავის დროზე კომერციულმა ბანკებმა გამოხატეს ამ იდეის შესახებ ეჭვები და შიში, მაგრამ ბოლოს დარწმუნდნენ იმაში, რომ შეიძლება მათ 80% არ ეჭვიროთ საფინანსო სექტორის, მაგრამ რაოდენობრივად გაიზრდებიან. ქვეყნის განვითარების ბანკი სწორედ მეგაპროექტების დაფინანსებისთვის თანხების მოძიებას შეძლებს. ის იქნება მსხვილი პარტნიორი სხვა ქვეყნებისთვის ინვესტიციების განთავსების თვალსაზრისით.

არავის არ ვაკადრებ, მეგობრებო, რომ გითხრათ, თქვენზე მეტი ქართველი ვარ-მეთქი, მაგრამ არც არავისზე ნაკლებად მიძგერს გული ამ ქვეყნისთვის. თუ

ქვეყნის გადარჩენისთვის საქმის გაკეთებას ცდილობს.

ვინმე გვეკითხავს, რატომ საუბრობთ მხოლოდ ანაკლიაზე და არა, მაგალითად, ფოთზე. საქმე იმაშია, რომ ფოთში, ბათუმში და სხვა პორტებში მხოლოდ დაბალი წყალწყვის გემების შემოსვლა შესაძლებელია. ანაკლია, ამ მხრივ, უნიკალურია. ღმერთმა გვაჩუქა ეს უნიკალური პატარა ყურე და უნდა გამოვიყენოთ.

რამდენიმე ხნის წინ შევხვდი ყირგიზეთის პრეზიდენტს და ვესაუბრე, რომ დათმობებზე წასულიყო, უზბეკეთის და ჩინეთის რკინიგზით შეერთების საკითხზე, სხვა შემთხვევაში, ტვირთები რუსეთის გზით მიდის, ხოლო ყირგიზეთი-ჩინეთის გზა ბევრად მოკლეა. მინდა გითხრათ, რომ შეთანხმება მოხდა. ყველაფერი კი იქითკენ მიდის, რომ საქართველო იყოს კარიბჭე. ეს მომავლის ფუნქციაა, რუსეთიც, ირანიც, თურქეთიც ანგარიშს გავვიწვევს და ქვეყანაც ეკონომიკურად წელში გაიძვრება.

მასალა მომზადებულია ტელეკომპანია „კავკასიაზე“ გასული დავით საგანელიძის ინტერვიუს მიხედვით

შედეგები უფრო მნიშვნელოვანი. ამ დღეებში ბატონი პრემიერი ბრძანდებოდა რუსეთში, სადაც პრეზენტაცია შედგა იმ საჩუქრისა, რომელიც ჩინურმა მხარემ აგრარულ სექტორში გადმოგვცა. ჩვენ საჩუქრად მივიღეთ 253-მდე სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა – ამწეკრანები, კომპანიები, მაღალი გამავლობის მანქანები და ა. შ. ყოველივე ეს რეგიონებში გადანაწილდება.

19 მაისს ჩინეთში მიემგზავრება ჩვენი დელეგაცია, რომლის ხელმძღვანელიც გახლავართ მე და დავაზუსტებ, მიწვევა გვაქვს სიანდან, საიდანაც იწყება სწორედ აბრეშუქის გზა, ეკონომიკური სარტყელი, რომელშიც სწორედ ზემოთნახსენები მილიარდები

ცენტრ არ გადავიხდია, ისე იქნება წარმოდგენილი ჩვენი ქვეყანა ამ გამოფენაზე.

საყურადღებოა, აგრეთვე, რომ საქართველო იქნება ამ ფორუმზე ერთადერთი ქვეყანა, რომელსაც ჩინეთის ფოლკლორთან ერთად ექნება საშუალება წარმოადგინოს ქართული ფოლკლორი და მე მაქვს ბედნიერება და პატივი ან-სამბლ „რუსთავის“ წევრებთან და ჩვენი უნივერსიტეტის „შვიდკაცასთან“ ერთად გავემგზავრო ჩინეთში.

ჩინეთის კულტურის სამინისტრომ გვთხოვა, მიგველო მონაწილეობა 25-26 მაისს ფოლკლორულ ფესტივალში პეკინში. ასე რომ, შეგვიძლია გავშალოთ ჩინეთის რამდენიმე პროვინციაში,

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციამ არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს. ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაჩივრება შესაძლებელია მასალის გამოქვეყნებიდან ერთი ჰვირის ვადაში. შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.

ინფორმაცია შეს. „გამომცემლობა საფორალოში“; ტელ.: 599 95 31 90

„საერთო გაზეთი“
 მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარკილაძე
 გამომცემელი: შპს საგანგებო სიტუაციის „საერთო სიჭყა“
 მის: თბილისი, აღმაშენებლის 164;
 ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97;
 E-mail: saertogazeti@yahoo.com
 რეგისტ. №202375349; შპს (udc) 070.23 (479.22) ს-158

**გვესაუბრება პოლიტოლოგი
ლევან ლორთქიფანიძე**

– ლევან, ლარის დასტაბილურებას ყოველდღიურად გვირევენ, თუმცა ვერცერთი, შედეგი საბირისბიროს. ეროვნული ბანკის დანაშაული სახეზეა, მაგრამ მომკითხავე არავინაა. რატომ არ დგება დღემდე იმ გუნდის პასუხისმგებლობის საკითხი, ვინც ქვეყანა ამ დღემდე ჩააგდო?

– დიდი მადლობა, ძალიან საინტერესო შეკითხვაა. ყველაზე მნიშვნელოვანი ფაქტორი, რომელიც ლარის გაუფასურებაზე მუშაობს, დღევანდელი ეკონომიკური პოლიტიკაა. საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლების აზრით, ბიზნესისთვის რეგულაციების დაწესება საჭირო არაა, მან მინიმალური გადასახადი უნდა გადაიხადოს, სახელმწიფო არ უნდა ჩაერიოს და ბიზნესი თურმე, თავად მოაგვარებს ყველაფერს. ანუ, სახელმწიფო უარს ამბობს კანონის საფუძველზე რეგულატორი იყოს – მაკროეკონომიკის ურთიერთობა საქართველოს მოსახლეობასა და მსხვილ ბიზნესს შორის. სახელმწიფო არაფერში ერევა. იცით, შედეგად რას ვიღებთ? – ბიზნესმენები ჩვენი რესურსების, სიმდიდრეების ხარჯზე კოლოსალურ მოგებას ნახულობენ, ბიუჯეტში მინიმალურ გადასახადს იხდიან, დასაქმებულებს მინიმალურ, სრულიად არაადეკვატურ, ხელფასს უხდიან და რესურსების რეალიზაციისგან დარჩენილი მოგება ქვეყნის გარეთ გააქვთ, რასაც ხან ოფშორულ ზონაში აბანდებენ, ხან საერთაშორისო საბანკო დაწესებულებაში. ანუ, ჩვენი რესურსებიდან მოპოვებული თანხის – დოლარის უდიდესი ნაწილი, მასა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ გადის და უკან არაფერი ბრუნდება. ყველამ კარგად იცის, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის მმართველი საბჭო ორი ვაგუფისგან შედგება – ერთია, უშუალოდ ყოფილი მმართველი პარტიის „ნაციონალიზმის“ დაქვემდებარებული ვაგუფი ვეულისხმობ, ადგილობრივი სამეგობრო წრეს, მეორე – უბრალოდ, ტექნოკრატები არიან, რომლებიც ნებისმიერი მმართველის პირობებში ნებისმიერ დავალებას ასრულებენ, მნიშვნელობა არ აქვს ვინ გასცემს დავალებას – პიტლერი იმ თუ ნებისმიერი კეთილშობილი ადამიანი. როცა ასეთი ბალანსია – ადგილობრივი მხარდაჭერები და უბრალოდ კარგი შემსრულებლები, ბუნებრივად, მმართველი საბჭო ისე იქცევა, როგორც „ნაციონალიზმის“ აწყობს: რეფინანსირების განაკვეთს არ ზრდის, რაც შეიძლება ლარის კურსის რეგულირების საშუალება იყოს, დოლარის მასას ისევ ბაზარზე არ აბრუნებენ, ქართულ ბაზარზე დოლარის რეალიზაციას არასწორი თანმიმდევრობით ახდენენ – ხან გამოუშვებენ, ხან შეწყვეტენ,

მერე, უცებ, ჩვენი სარეზერვო ფონდებიდან ერთბაშად უშვებენ დოლარს. ეს, ცხადია, დივერსიული პოლიტიკაა. შევავაძოთ, ლარის გაუფასურებით გამოწვეული ფაქტორები: პირველი – საქართველოში ბიზნესს არავინ არეგულირებს; მეორე – ადგილობრივი დაახლოებული კლანი ეროვნული ბანკის ხელში არსებული რესურსებით მანიპული-

რებადს, რომელიც უნდა იყოს, როგორც წესით, პრეზიდენტი კონსტიტუციური უსაფრთხოებისა. ეროვნული ბანკი პოლიტიკური პროცესისგან სრულიად გამიჯნული უნდა იყოს. ამის ნაცვლად, სახეზე ვხვდებით ის, რომ ეროვნული ბანკი, მთლიანად, ქვეყნის დესტაბილიზაციაზე მუშაობს.

– მოუხედავად იმისა, რომ დო-

ცეული, რაშიც დიდი წვლილი სწორედ საქართველოს ბანკებს მიუძღვის. რატომ აკეთებენ ამას? – იმიტომ, რომ თუ ისინი კრედიტებს ლარში გასცემენ, სხვადასხვა ურთიერთობებში ლარის ბრუნვას შეუწყობენ ხელს, მაშინ ისინი კურსის მონაცვლეობით მანიპულაციას და საკუთარი მოგების მაქსიმალიზაციას ვეღარ მოახდენენ. მათ აწყობთ ეს მოგებები, კურსის მერყეობა და ისიც, რომ მოსახლეობამ, რომელიც ლარზე მუშაობს ყველაფერი გადასახადი თუ კრედიტი დოლარში გადაიხადოს, რათა ამით მათი შემოსავალი, ძალაუფლება, შესაძლებლობები გაიზარდოს. საქართველოში ისიც კი ვერ მოახერხეს, რომ ბანკებისთვის არაპროფილოზური ბიზნესის ფლობა შეეზღუდათ. დღეს, საქართველოში, არიან ბანკები, რომლებიც ფლობენ ღვინის, ბოთლის, საცობის წარმოებას, უნივერსიტეტს, სარეკლამო, სალიზინგო დაწესებულებებს, ტურისტულ, სამშენ-

ამოცალეს, გააპროლოტორიატეს. ფაქტობრივად, ქვეყანა დაანგრევს...

– ... და ეს ნგრევა დღემდე გრძელდება, არ შეჩერებულა. იცით, რას აკეთებენ დღეს, ეს ბანკები? – მიკრო-საფინანსო ორგანიზაციებზე, ინტერნეტ-საბანკო დაწესებულებებზე კრედიტებს გასცემენ. წელიწადში 392%-ია გადასახდელი. ნებისმიერი ახალგაზრდას მხოლოდ პირადობის მოწმობით შეუძლია ინტერნეტ-ვალის – ელექტრონული კრედიტის აღება. კრედიტებს იღებენ კიდევ იმიტომ, რომ პირადობის მოწმობის გარდა, სხვა არაფერია საჭირო და შემდეგ, მიკრო-საფინანსო ორგანიზაციებისთვის 392%-ის გადახდა უწევთ. ვეულისხმობ, ვიუესჯის და სხვა ორგანიზაციებს. ანუ, ეს ბანკები იმის ნაცვლად რომ მართლა რაღაცაში აბანდებდნენ ფულს, რაც ქვეყანას შედეგს მოუტანს, ძირითადად, თანხას ასეთ მძარცველ ორგანიზაციებში აბანდებენ. სახელმწიფო კი მიკრო-საფინ-

ლევან ლორთქიფანიძე:

ბენდუქიძის მიერ „ნაცმოძრაობისთვის“ დაარსებული სპეცსამოთხა, როგორც საქართველოს სსოპრება ჯოჯოხეთად უქცია

რებს; მესამე – საქართველოს მთავრობა არ ზრუნავს, რომ იმპორტული პროდუქცია ჩავანაცვლოთ, ან საქართველოს ფარგლებს გარეთ, ექსპორტზე, რაიმე სერიოზული ინდუსტრიული ნაწარმი გაიტანოთ და მეოთხეა – საერთაშორისო ფაქტორები.

– გამოდის, ლარის ვარდნა წმინდა სპეკულაციაა. 2000 წელს ლარი დოლართან მიმართებაში 2.45-ზე ავიდა, თუმცა, მაშინ კურსის დასტაბილურება მალევე მოხერხდა. რა ხდება ახლა, რატომ ვეღარ „ვიჭერთ“ ლარს?

– 2000 წელს მსოფლიოში ეკონომიკური ბუმი იყო. 2008 წლის მერე მთელი მსოფლიო კრიზისშია. საერთაშორისო მდგომარეობაც გაუარესებულა და, რაც მთავარია, ეროვნული ბანკი პოლიტიკური მექანიზმია. კონსტიტუციაში დევს მუხლი: პრეზიდენტს ვირჩევთ ხუთი წლით, პარლამენტს – ოთხი, ეროვნული ბანკის პრეზიდენტს – 7 წლით. რატომ? – ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი კონსენსუალური ფიგურა უნდა იყოს, ყველას ინტერესების გამტარებელი და დამცველი, რომელიც პოლიტიკურ ბატალიონში და დაპირისპირებებში კი არ უნდა ერთვებოდეს, არამედ ქვეყნის ფინანსური სტაბილურობის

ლარზე ვართ მიბმული, იგი ქვეყანაში მაინც არ მუშაობს. დოლართი ვაჭრობის ექსკლუზიური უფლება მხოლოდ ბანკებს აქვთ. სწორედ, აქ ხომ არ მარხია ძალის თავი, მცირედი რყევებითაც კი ხომ დიდი ფული კეთდება?

– რა თქმა უნდა, ეს მანიპულაციები, ლარის თამაში გარდა იმისა, რომ ეროვნული ბანკის მხრიდან პოლიტიკური დესტაბილიზაციისკენა მიმართული, ასევე ექსპორტზეა იმისა, რომ ყოფილ ხელისუფლებასთან დაახლოებულმა საბანკო დაწესებულებებმა კიდევ უფრო მეტი მოგება ნახონ. თუ ოდესღაც, ვთქვათ, ხელფასი 167 ლარი მქონდა, დღეს, ჩემი ხელფასი ისევ 167 ლარია, მაგრამ ბანკში გადასახდელი მაქვს 238 ლარი. ანუ დამატებით უნდა ვიმრობო, მოვიპოვო რესურსი - დამატებითი 70 ლარი და ისიც ბანკს გადაუხადო, ანუ მთელი მოგება მათთან მიდის. მაგრამ, თქვენ, სხვა კუთხით, ძალიან საინტერესოდ დასვით შეკითხვა. ვინ არეგულირებს საქართველოში ბანკებს? – წესით, ეროვნულმა ბანკმა უნდა დაარეგულიროს. ეროვნული ბანკის ვალდებულებაა ისიც, რომ ლარი როგორც ეროვნული ვალუტა არამხოლოდ გამაყაროს, არამედ მის მიმოქცევაში შესვლას, სიმდიდრეს შეუწყოს ხელი. საქართველოში, ფაქტობრივად, არანაირი რეგულაცია არ არსებობს, რომელიც ლარს მხარს დაუჭერს. ბანკები კრედიტებს დოლარში გასცემენ. ქვეყანაში ბინას ლარად ვერ იყიდით, ეს შეუძლებელია. ბანკები, მიზანმიმართულად, ყველა ოპერაციას დოლარში ახორციელებენ – დოლარით ხდება კრედიტის გაცემა, ბინის, მანქანის შესყიდვა და ა.შ. სერიოზული რამის ყიდვა თუ გინდა, დოლარში უნდა იყიდო, თუ კრედიტის გამოტანა შედარებით შედევითიან პირობებში გინდა, დოლარში უნდა გამოიტანო. ლარი მეორეხარისხოვან, არაფრის მსყიდველობითუნარიანობაზე ერთეულად გადაქ-

ნებლო კომპანიებს, ანუ ყველაფერს. ნორმალურ, ევროპულ ქვეყანაში ბანკი შეიძლება იყოს ან კომერციული ან საინვესტიციო დაწესებულება. მათ, უფლება არ აქვთ არაპროფილოზურ, სხვა დარგის ბიზნესში ჩაერიონ, იქ მონაპოლიები დაამყარონ, ამით საკუთარი ჯიბეები გაი-

ნანსო ორგანიზაციების შესახებ კანონს არ იღებენ, რაც ამ ბაზარს დაარეგულირებდა და ადამიანს ხელს შეუწყობდა ასეთი კოლოსალური პროცენტული განაკვეთი არ გადაეხადა.

– კომერციული ბანკები, აბსოლუტურად, უკონტროლო ზონაა.

ქვლინ, მერე, ეროვნული ბანკი დაიმორჩილონ, რითაც ლარის კურსის მერყეობა გამოიწვიონ და მერე, ამით თავისი მოგება გაჭირვებული მოსახლეობის ტანჯვის, შრომის და მინიმალური ანაზღაურების ფასად, გაითრგვინონ, გააიკვეცონ. სახელმწიფო დღეს იმიტომ, რომ მას ბანკების წინააღმდეგ წასვლის ეშინია. იმიტომ, რომ რეალურად, ქვეყანაში შიდა სახელმწიფოები არსებობს. საქართველო პოლიტიკური სახელმწიფოა, მაგრამ აქ, რამის გაკეთება თუ გინდა შიდა სახელმწიფოსა და ბანკების მიერ შექმნილი დიდი იმპერიებისგან მხარდაჭერა გჭირდება. შესაბამისად, დღეს, პოლიტიკური ელიტის უდიდესი უმრავლესობა კომერციული და ბიზნეს-ელიტის მონაა. ისინი, მათ, თავიდან ბოლომდე აკონტროლებენ.

– კომერციული ბანკები 90-იანი წლებიდან მომრავლდა, სახელმწიფო დიდ აფორაში გაეხვია, მოსახლეობას მთელი ფული ჯიბიდან

– რა თქმა უნდა, ასეა. აქვე, ერთიც უნდა აღინიშნოს. ვინ ღვანან ბანკის სათავეებთან: ნიკა გელაურის მძა, რომელიც „საქართველოს ბანკის“ დირექტორია საბჭოს წევრი და მოწილდა; ლადო გურგენიძე, სააკაშვილის მთავრობის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი, „ლიბერთი-ბანკის“ მფლობელი, რომელიც სხვადასხვა ტიპის ბიზნესზე უამრავი მონაპოლიის ფლობს; „თიბი-ბანკი“, რომელიც არამარტო საბანკო, არამედ ყველა სხვა სფეროში ცდილობს მონაპოლიის მოპოვებას და საქართველოს წყლის რესურსებს კაპიტალის ფასად ხელში იფლებს. ანუ, ამ ბანკების უკან, რეალურად, არამხოლოდ ის ბოროტი ძალები ღვანან რომლებიც ჩვენ გვალაზიბებენ, არამედ ისინი „ნაციონალიზმის“ დროს გაჯეჯელებული, გაძლიერებული ხალხია, რომელთა დიდი უმრავლესობა დღემდე კონკრეტულ

„საერთო გზების“ სტუმარია მერაბ შატირიშვილი. მწერალი, საზ. მოძრაობის „ახალი რეალობისთვის“ დამფუძნებელი.

– ბატონო მერაბ, როგორ შეაფასებდით დღევანდელ პოლიტიკურ ვითარებას, ხელისუფლება რესპუბლიკურმა პარტიამ ჩაიგდო ხელში, პარტია ქართული ოცნება კი გარდაიცვალა, ამბობენ გარკვეული პოლიტიკური ძალები, თქვენც ასე ფიქრობთ?

– მთავარი პრობლემა არის ის, ქვეყანაში რომ 2012 წლის განცდა დაიკარგა. ე.ი. რა მინდა ამით ვითხრათ? იცით, „ქართულმა ოცნებამ“, და მის კოალიციაში შემავალმა პარტიებმა დაკარგეს 2012 წლის პირველი ოქტომბრის განცდა. განცდა, რისთვისაც მოდიოდნენ ხელისუფლებაში და რა მდგომარეობაში იყო მაშინ საქართველო. ახლა რა ხდება და რა კატასტროფული შედეგები მოიტანა ამან პოლიტიკური თვალსაზრისით? საქართველოში 90-იანი წლებიდან პარტიები, რომლებიც დამარცხდნენ არშემდგარ პარტიებად გამოცხადდნენ და პირველი შემთხვევა იყო, რომ 2012 წელს დამარცხებული პარტია შედგა პარტიად. თანაც, თქვენ წარმოიდგინეთ, არც ერთი დამარცხებული პარტია 2012 წლამდე არ ხსიანობდა იმ დანაშაულებებით, იმ მასშტაბის დანაშაულებები არავის ჩაუდენია ქვეყანაში, როგორც ჩაიდინა „ნაციონალურმა მოძრაობამ“. ეს შეცდომა ყველა შემთხვევაში ეკისრება „ქართულ ოცნებას“ და მის კოალიციას. „ნაციონალურმა“ და მათი ლიდერები, იდეოლოგები, თავები, ასე ვთქვათ, ცხადდებიან სახელმწიფო დანაშაულებად, სხედან ციხეებში და მათთვის სასამართლოს კანონიერად აქვს მისჯილი, ასე ვთქვათ, დამსახურებული სასჯელი, რიგი ფიგურები კი, რომლებიც ასევე იდეოლოგები არიან ამ პარტიისა, იძებნებიან და ისინი, ფაქტობრივად, ქვეყანას არიან გარიდებული. ამ სამართლებრივ ღვეწას უცხოელები აფასებენ, როგორც პოლიტიკურ ღვეწას და არც ერთი დამნაშავეს ექსტრადირება არ მოხდა. რატომ? იმიტომ რომ, საქართველოში სახელისუფლებო ძალა და მთავრობა თვითონვე აცხადებს, რომ ეს პარტია არის ოპოზიციური ძალა. ჩვენ ვიცით, 9 წლის განმავლობაში „ნაციონალურმა“ თვალში აყრიდა ნაცარს ვეროპას და უმტკიცებდა, რომ აქ იყო დემოკრატია აყვავებული და „ნაციონალურის“ წარმომადგენლები იყვნენ დემოკრატის ახალი პიონერები და ამ დროს ვიცით, რომ ყველაფერი იყო ფასადური. ახალმა ხელისუფლებამ ვეროპას არ დაუმტკიცა, რომ ეს იყო 9-წლიანი ტყუილი, ფარდა ბოლომდე არ გაუხსნა, არ გააშვილა რეჟიმი.

– რატომ არ გააშვილა რეჟიმი, რატომ აცოცხლებს ამ პარტიას?

– იმიტომ რომ, აქ იყო ქვეცნობიერი შიში, შიში იმის, რომ ამ ხელისუფლებას პრორუსულობა არ დაბრალდებოდა. ე.ი. 2012 წელს ბრძოლა ბოლომდე არ იქნა მიყვანილი. მე აღრეც ვამბობდი, რომ გველესაში კულს აქციენებს, საჭიროა კულის მოკვეთა, არ მოხდა ეს, და გველესაში წამოიწია. დღეს, უკვე ბრძოლა და თავებიც მოუმრავლდა. 2012 წელს საბოლოოდ უნდა ამოიძრკული-

მერაბ შატირიშვილი:

როგა ცდილობს, რომ, აი, ეს ააღა მოვიდეს 2016 წელს ხელისუფლებაში, დიას, ამას ცდილობს მერაბი, არსებობს გეგმა, რომ ბიძინა ივანიშვილი გადააგდოს. მისი რესურსების გამოყენება მოხდა და მორჩა, აღარ სჭირდება, მიმეორება, ივანიშვილის გადაგდებას აპირებან. მათ პოლიტიკაში სახალხო პარსონები არ სურთ, ამიტომ მოხდა მისი რესურსის გამოყენება, და ახლა აღარ სჭირდება, ცხადია, ამას ხელი შეუწყვეს მისმა მრჩეველებმა და მისმა პოლიტიკურმა გულუბრყვილობამ. მეტსაც გეტყვი, წარმოიდგინეთ, არა მართლ ამ პარტიებზეა საუბარი, ლაპარაკია თვითონ „ქართულ

შინაური და გარეული პოლიტიკური აფერისტები ბიძინა ივანიშვილის წინააღმდეგ შეთქმულებას გეგმავენ

ყო „ნაციონალურმა“, როგორც პარტია და ამის საფუძველი უკვე გამარჯვებულ ძალას ჰქონდა. ჩემოდნებზე მსხდარი ნაცები, რომლებიც კანკალებდნენ და იმას გეგმავდნენ, როგორ გადარჩენილიყვნენ, ამათი გაცოცხლება არ უნდა მომხდარიყო, უნდა დაწყებულიყო იმ ავადსახსენებელი ფარული ჩანაწერების გამოაშკარავება ზუგდიდში, რაც ამოთხარეს და ნახეს. დიას, ამ ფაილების გასაჯაროება იყო საჭირო. კამეჩის ნეხვს ქერქი ბოლომდე უნდა მოხლოდა, ეს ჭიები უნდა აფეთფუთებულიყვნენ, ის სიმერაღე უნდა გასულიყო სივრცეიდან, გამოგეთ?! არ მოხდა ეს. „ქართულმა ოცნებამ“ თავისი გაუბედაობით, იმით, რომ ევროპის გული მოეგო, დაინდო „ნაციონალურმა“ და როგორც პოლიტიკური პარტია, შეინარჩუნა. ყველაფერ ამას ხელი შეუწყვეს „ქართული ოცნების“ კოალიციაში შემავალმა პარტიებმაც, კერძოდ, „რესპუბლიკელებმა“ და „თავისუფალმა დემოკრატებმა“. მერწმუნეთ, ეს პარტიები იდეოლოგიურად დღესაც „ნაციონალურის“ ეყრდნობიან, „ქართული ოცნება“, როგორც პარტია, ამიტომაც ვერ შედგა. მერწმუნეთ, „რესპუბლიკური პარტია“, ალანანია, მარბველავილი და ბოკერია, იბივი სააკაშვილი გაერთიანდებიან, ეს არის შენანიშნავი ოთხეული, მ-

ოცნებაში“ მეოფ ადამიანებზეც, რომლებიც იდეურად უკვე ვექტორს მოატრიალებენ ამათკენ, როგორც კი პრინციპში ამ ძალის მობილიზება მოხდება პოლიტიკურ სივრცეში. არ მინდა ახლა თქვენი გაზეთის საშუალებით გავამწკავო ურთიერთობა და მათი სახელები ვთქვა,

მაგამ მიმიხედებიან თვითონ „ქართული ოცნების“ ის მოთავეები, ვისაც ნამდვილად უნდა საქართველოში სიკეთე, რომ შეიგნითვე ჰყავთ უკვე ფიგურები, რომლებმაც მოადლიერეს თავიანთი კლანი და მზად არიან, როგორც კი, აი, ეს ევრო-

პაში დაგვემილი და კარგად გათვლილი პოლიტიკური მიზანდასახულობა აცემციმდება, იმ წამსვე ამ ძალებთან გადაინაცვლებენ.

– ვის გულისხმობთ? – ამ ეტაპზე დაკონკრეტებისგან თავს შევიკავებ, მოკლედ, ჩამოვთვალეთ ახლა ჩვენ პარტიები და დავხატეთ, რა სცენარი შეიძლება განვითარდეს ქვეყანაში და თქვენ გგონიათ, რომ ესენი მართლაც პროევროპული ძალები არიან, რა თქმა უნდა, არა, ესენი არიან მდროვე პოლიტიკური ძალები. საქართველოში საქართველოსთვის არსებული ძალები აღარ არიან უკვე. ეს არ უნდოდა ბიძინა ივანიშვილს, მაგრამ მან თავიდანვე პოლიტიკური თამაში დაიწყო შეცდომით. მე არაერთხელ მითქვამს თქვენი გაზეთის საშუალებით, როცა ბიძინა ივანიშვილი გამოჩნდა - არ გაცოცხლოთ პოლიტიკურ სასაფლაოზე დაკრძალული პოლიტიკური გვამები, ნუ იხამთ

მერწმუნეთ, რომ საქართველოში, როგორც კი საგარეო ვექტორი გადმოიხრება რუსეთისკენ, ამ ძალებს, რომლებიც ახლა პროევროპულობას „აწვებიან“ და დუღილის ტემპერატურას ძალიან მაღლა სწევენ, რითაც, სხვათა შორის, აზიანებენ რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენას, აზრი შეეცვლება. ასე რომ, საქართველოში პოლიტიკური ნებელობა არ არის ქართული. ზიდაშელის დანიშვნა არ არის ქართული ინტერესებისთვის. ეს არის დამლუპველი ქვეყნისთვის და თავად ბიძინა ივანიშვილისთვისაც, ვიდრე მმართველ გუნდში გონს არ მოეგებიან, არაფერი გვეშველება.

– ბატონო მერაბ, ვინ იღებს დღეს გადაწყვეტილებებს რეალურად?

– ახლა რომ ვითხრათ, ვინ იღებს დღეს გადაწყვეტილებებს საქართველოში-მეთქი, ტყუილი იქნება. ქართველი საქართველოში გადაწყვეტილებას ვერ იღებს, გადაწყვეტილებების მიღება ხდება გარე და შიდა

პოლიტიკური იძულების მიხედვით. ლუპაშინო ბელარუსის ხალხის ბელარუსელი პრეზიდენტი, იბივი ალანის აზარბაიჯანელი პრეზიდენტი, საქართველოში არ ჰყავს ქართული ხალხის ინტერესების გამატარებელი პოლიტიკური ფიგურები.

აი, ასეთი სურათით 2016 წელსაც ქაოსს მივიღებთ. პარლამენტში ძირითადად იგივე ძალები იქნებიან წარმოდგენილი. უფალი თუ გადმოგვხედავს, თვითონ ხალხის წიაღიდან უნდა წამოვიდეს რაღაც ძალა, რომელიც საქართველოს ინტერესებს დაიცავს, სხვა შემთხვევაში ქვეყანა წავა სწორედ იმ გზით, რა გზითაც მიდის უფსკრულისკენ. მდროვეების პოლიტიკური იდეოლოგია ქვეყანაში და მათ ნებისმიერ დროს შეუძლიათ ნებისმიერ ნაგში გადასკუპდება. კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რომ ბიძინა ივანიშვილი მთელი თავის სიკეთეებით და მთელი თავისი რეპუტაციით დიდი საფრთხის წინაშეა. ის შინიღება პოლიტიკური აშვიორის მსხმპრალი გახდეს, თუკი არ მოხდა ხელისუფლების ხალხთან ახლოს მისვლა და ახალი ძალების ამოწევა.

ბენდუქიძის მიერ „ნაცმოძრაობის“ დაარსებული სახსარით, როგორ საქართველოს სსრკ-ზე ჯოჯოხეთად უყვი

3 გვ.

პოლიტიკურ ბანაკს – „ნაცმოძრაობას“ წარმოადგენს. საქართველოს მთავრობა, მას, ვერაფერს უბედავს. ასე, რომ ჩვენს წინააღმდეგ დივერსია მოდის არამხოლოდ ეროვნული ბანკისგან, საპარლამენტო უმცირესობისგან და საქართველოს რიგი წევრებისგან, არამედ ამ ბანაკებისგანაც, რომლებიც კონკრეტულ პარტიას – „ნაცმოძრაობას“ და მის ინტერესებს წარმოადგენენ. მათ იმ პოლიტიკის შენარჩუნება აწვობთ, რაც სააკაშვილის დროს იყო. მათ, სააკაშვილის დროს, ბიუჯეტში დამატებით გადასახადს არავინ სთხოვდა, არაპროფილური ბიზნესის ფლობას არავინ უზღუდავდა, ასე ვთქვათ, ბენდუქიძისეული სამოთხე ჰქონდათ შექმნილი. მათ სამოთხეში ფული, ჩვენს ხარჯზე, კიდევ უფრო მეტად მიედინება. ესაა სამწუხარო, თორემ ბიზნესი რომ უნდა არსებობდეს და მოგება უნდა ნახოს, ამაზე არავინ დაობს. მათი გამდიდრება კონკურენციის ხარჯზე კი არა, ადამიანების ჩაგვრის, გაღარიბების ხარჯზე ხდება.

რეზალი ქვეყნისთვის, მიუღებელია. – მსოფლიო სავალუტო ფონდი არის დაწესებული, რომელიც მიუღებს მსოფლიოში სტრუქტურულ პრობლემებს. მან მხოლოდ საქართველოს საწინააღმდეგოდ როდი გადადგა ნაბიჯი. ახლახან, საბერძნეთში არჩევნები ერთ-ერთმა ოპოზიციურმა პარტიამ მოიგო, პრემიერ-მინისტრი მემარცხენე პარტიის წარმომადგენელი გახდა. მას ხალხის მხარდაჭერა, პოლიტიკური ხელისუფლება, რეფორმების ძალიან ამბიციური და სერიოზული გეგმა აქვს, მაგრამ ვერაფერს აკეთებს იმიტომ, რომ კრიზისის შემდეგ საბერძნეთში ხელი აქვს დადებული „ტროიკას“, რომლის შემადგენლობაშია – იბარდი, სავალუტო ფონდი და ევროკომისია. ანუ, ესენი ერთ-ერთი ხელისუფლებებზე მალა დადნან. მსოფლიო სავალუტო ფონდი ნებისმიერ პოლიტიკურ ძალაუფლებას მალა დგას. მათ უკვე საერთაშორისო ძალაუფლება მოიპოვეს და საქართველოსაც, სხვა ქვეყნებსაც ძალიან ცუდად ექცევიან. მათ თავიანთი მიზნები აქვთ, მაინც რომ ჩვენისთანა ქვეყანაში ინდუსტრია არ უნდა განვითარდეს იმიტომ, რომ ეს

ბენდუქიძე ასწენთ და მისი გეგმით ლარი საერთოდ უნდა ამოვიღოთ მიმოქცევიდან. – არ ვიცი, მაგ მხრივ, რას აპირებდა, მაგრამ მან მთავარი გეგმა განახორციელა – ჩვენ არაფერს არ ვფლობთ. საქართველოში, ახლავალი დაიწყო პროცესი, რამდენიმე სახელმწიფო საავადმყოფოს გაკეთების ალბათ, იცით, ფოთის პორტში გაიშლება მიმდინარეობს. ფოთის პორტი 17-მა კომპანიამ დაინაწილა. ქვეყნის კარიბჭეს, მთავარ ეკონომიკურ არტერიას სახელმწიფო კი არ ფლობს, არამედ 17 სხვადასხვა წვრილი კომპანია, რომლებიც მოგებას დილარში ნახულობენ და დასაქმებულს ლარში მიზერულ ხელფასებს უხდიან. ხალხი ხელფასის გაზრდას თხოვს. ვიმეორებ, ბენდუქიძის პოლიტიკამ მოგვიტანა ის, რომ არაფერს არ ვფლობთ. როგორ შეიძლება სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი ობიექტები სახელმწიფოს საკუთრება არ იყოს. ფოთის პორტი რომელიმე ფუნდუკი, რესტორანი ხომ არ არის?! იგი საქართველოს გეო-პოლიტიკური მნიშვნელობის განმსაზღვრელი ობიექტია, ისევე როგორც რკინიგზა.

– ლევან, უკვე წლებია სავალუტო ფონდის, მსოფლიო ბანკის რეკომენდაციებით ქვეყნის „შენებას“ ვერ გავცდით. ეროვნული ბანკი ამჯერადაც სავალუტო ფონდის რეკომენდაციას მისდევს და ლარს მცურავ რეჟიმში ინარჩუნებს, რაც განვითარება

დამატებით პრობლემებს შექმნის. მათ საქართველოს მოსახლეობის კეთილდღეობა, შემოსავალი, ჯანმრთელობის მდგომარეობა არ ანადგობს. მათთვის მთავარია მსოფლიოში ამ საერთაშორისო კომპეტენტ ორგანიზაციებს საფრთხე არ შეექმნათ. ანუ საერთაშორისო ბიზნეს-ულიტებს კარგი მდგომარეობა ჰქონდეთ. სავალუტო ფონდს ან მსოფლიო ბანკს ვერ დავადანაშაულებთ იმაში, თუ რატომ არ ზრუნავენ საქართველოს მოქალაქეზე და რატომ შემიძლიან ქვეყანაში თავიანთი ბორლიტი მიხეიბთ. მაგრამ აქ, ადგილობრივმა ხელისუფლებამ უნდა უთხრას – ჩემს მოქალაქეზე ვზრუნავო და რაშიც საჭიროა შევწინააღმდეგო. მაგრამ არც 90-იან, არც 2000-იან წლებში და არც ახლა მათ ძირითად ხაზს ვერ ვეწინააღმდეგებთ. არადა, მათი რჩევა მათთვისვეა სასარგებლო.

ეს მდგომარეობა კიდევ დიდხანს შენარჩუნდება. შეიძლება ერთ-ორ თვეში ლარი დაარეგულირონ და 2.30-ზე შენარჩუნონ, მაგრამ იგი ძალიან მყიფე იქნება სანამ ექსპორტს არ გავზრდით, სანამ გადასახადებს არ დავაწესებთ, რათა ამ ადამიანებმა რაღაც ქვეყანაშიც დატოვონ. მანამდე კი როგორც კი ბანკებს დასჭირდებათ ლარის კურსის მერყეობა გამოიწვიონ, ასეც მოიქცევიან.

თამარ შველიძე
555 23 28 24

დაარსებენ თუ არა განგაშის ზარს საქართველოს პარლამენტში?

ქართული ეკონომიკის ზრდის სტიმულირებისა და სტაბილიზაციისთვის ბრიტანულმა ჟურნალმა „The Banker“-მა საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი გიორგი ქადაგიძე ცენტრალური ბანკის საუკეთესო მმართველის ვიდეოთი დააჯილდოვა, ეს ღირსშესანიშნავი ამბავი კი მას გულმხურვალედ მიულოცა EBRD-ის პრეზიდენტმა სუმა ჩაკრაბარტიმ.

„ამჟამად მსოფლიო ბანკი პრაქტიკულად ფლოზს მთელ ჩვენს სავალუტო რეჟიმს, ეროვნული ბანკი ზის ნულზე. ძალაბიძე თქვა, ჩვენს ეროვნულ სიმდიდრეს მოგვალე თაობას არ გავუყვირებთ. ჰოდა, მოგვალე თაობას პუბლიკის სიმდიდრე მიზარებული ამჟამად მსოფლიო ბანკს, რომელიც ბანკით პოპულარული დაჯილდოვდა“

ზომ არაფერი გენიშნათ, პატივცემულო მეგობრებო და შემთხვევით მიხეილ სააკაშვილი ზომ არ გაგახსენდათ, რომელსაც ცხრაწლიანი „წარმატებული“ მოღვაწეობისთვის ასევე აჯილდოვებდნენ და აჯილდოებენ დღესაც მისი საერთაშორისო მფარველები, როგორც გიორგი ქადაგიძეს აჯილდოებენ.

საკაშვილი ვახსენეთ და ბარემ აქვე ვთქვათ: **გიორგი ქადაგიძე გაცილებით საშიშია დღეს საქართველოს ხელი-სუფლებებისთვის, ვიდრე ამჟამინდელი სააკაშვილი.**

ბა, თავისი საქმიანობიდან იღებს მოგებას. ამიტომ ის არის დანიშნავი-ბული, ხელთ ჰქონდეს ჩვენი 2 მილიარდ 400 მილიონი დოლარი და ამჟამად მიიღოს შემოსავალი. მგობის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის მისი კანტორაა, სხვადასხვა კორპორაციებთან ერთად. ამ ყველაფერს მართავს ერთი ჯგუფი. ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელობა ცრუმს, როცა აცხადებს, სავალუტო რეჟიმს არ დავხარჯავთ, ვუფრთხილდებით, უბრალოდ, ვერ დავხარჯავთ, რადგან პრაქტიკულად არ გავაჩნია. რაც ჰქონდა, უკვე დავხარჯა, ახლაც 40 მილიონი გამოიტანა და მითი აღარ დარჩა“.

ექსპერტი ლია ელიავა
გაზ. „ალია“ №71, 2015 წ.

ვახტანგ ხომიჯუაშვილი:
როცა ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი არაკომპეტენტობას, ტანდემი-ურობას იჩენს, რაც გამოწვეულია პოლიტიკური ნივთებით თუ სხვა ინტერესებით, ეს ყვეფის საზიანოა. უცხოეთში, ასეთ შემთხვევაში, ცენტრალური ბანკის ხელმძღვანელს მოემთხვევა რად სხინან თანამდებობიდან და კასუსს სთხოვან.

ასეთი რეკომენდაციები, რასაც სავალუტო ფონდი იძლევა, შავლონური. ასეთი შავლონური ეკონომიკური მოდელით პირდაპირ გავრთვანა, კატასტროფამდე მიგვიყვანს.

„საერთო გაზეთი“, №17, 2015 წ.

ლია ელიავა:
ლარის კურსის იმპროვიზაციული და სავალუტო კრიზისი მსაა ბენიკური საშუალება იმისათვის, რომ ქვეყანაში გამოიწვიოს პოლიტიკური კრიზისი, მოახდინოს სოციალური აფეთქება, უპაჟოფილო ხალხმა მოითხოვოს ვადამდელი არჩევნები, ამასთან განხილავდნენ და თქვა: **მე, არაფერ შუაში ვარ ეკონომიკაა ასეთი. ეს სვლა, ახსოვლუტურად, ხელმეფივებოდა ეროვნულ ბანკს.**

„საერთო გაზეთი“, №16, 2015 წ.

დემურ ბიორხელიძე:
კანონმდებლობა რომ შეცვლილიყო, ზეფოლა განხორციელდებოდა ეროვნული ბანკის პრეზიდენტზე, ის დატოვებდა თანამდებობას, მოიქმნებოდა ვინმე ღირსეული კანდიდატი, რომელიც იქნებოდა არა გავლენის ფიგურა, არამედ პროფესიულად და კანონისგამალობით გაცილებით მაღალ საფეხურზე მდგომი და აქამდე არ მიიყვანდა საქმეს.

„საერთო გაზეთი“, №17, 2015 წ.

„საერთო გზები“ საკრებულის დამოუკიდებელ დეპუტატს, სოსო მანჯავიძეს ექსკლუზიურად ესაუბრა.

— ბატონო სოსო, ამასწინათ კერძო საუბარში მითხარი, „საქართველოში მოულოდნელად ისეთი რაღაცეები მოხდება, რასაც ვერც ოპოზიცია და ვერც ხელისუფლება ვერ წარმოიდგენსო“ რას გულისხმობდი, ბატონო სოსო?

— დავიწყებ იმით, რომ ასეთი ამბები საქართველოში დაახლოებით უკვე მოხდა. ცხადია, ვერაფერი წარმოიდგენდა, რომ რესპუბლიკური პარტიის წარმომადგენლები ასე აშკარად, ყველას თვალწინ და ასეთი რაოდენობით შემოვიდნენ ბოლნისის რაიონში, თანაც მასწინ, როდესაც მთელი „ქართული ოცნება“ ელოდა, რომ ეს პარტია დატოვებდა კოალიციას. და ამის მაგივრად მივიღეთ სრულიად არაპროპორციული წარმომადგენლობა რესპუბლიკური პარტიის აღმასრულებელ ხელისუფლებაში. ახლა კი, გეტყვით, რას ვერდნობოდა ჩემი ნათქვამი იმის შესახებ, რომ საქართველოში ისეთი რაღაცეები შეიძლება მოხდეს, რასაც არავინ ელოდება. იმ დროს, როდესაც ქვეყნის სათავეში მოდის პარტია, მით უმეტეს აღმასრულებელ ხელისუფლებაში, რომელიც არავის აურჩევია და რომლის წარმომადგენლობაც აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლებაში ისევე, როგორც სასამართლო ხელისუფლებაში და მედიის არის აბსოლუტურად არაპროპორციული მისი რიცხოვნობით და ელემენტარული რესურსით, კანონზომიერებაა ასეთი, რომ ამას აუცილებლად მოჰყვება რყევები, როგორც პოლიტიკური, ისე სოციალური. შესაბამისად, აი, ამ ელემენტარული კანონზომიერების გაუთვალისწინებლობა დიდი შეცდომა იქნება, მოდი, მოვიყვანოთ მაგალითები: ბოლნისის პარტია ხელისუფლების სათავეში თავის დროზე სამხედრო გადატრიალების გზით მოვიდა, მივიღეთ 5 მილიონიანი მსხვერპლი, რუსეთის იმპერიის უპრეცედენტო ნგრევა, რამ გამოიწვია ეს, ელემენტარული საკითხია, სხვა იდეოლოგიაც, რომ ყოფილიყო, ის აუცილებლად შეხვდებოდა წინააღმდეგობას რუსეთის იმპერიის წარმომადგენლობით ორგანოებში, დაიხ, გამოიწვევდა წინააღმდეგობებს, რასაც მოჰყვებოდა რყევები. ეს ელემენტარული რამეებია, ეს არის ქვეყნის დაპყრობა, ფაქტობრივად, და არა, დაუშვავთ, არჩევა, ეს არის მოსახლეობის ნების საწინააღმდეგო მოქმედება, რომელიც აუცილებლად იწვევს უკუ რეაქციას.

შესაბამისად, აუცილებლად

მოხდება, აი, იმ უკმაყოფილების რაღაც ფორმით გამოხატვა, რომელიც იქნება მოულოდნელი. ვიმეორებ, ხალხის უკმაყოფილება, აუცილებლად, გამოხატავს თავის

ოლონდ სახეშეცვლილი, იგივე ღვთისმშობლები არიან, ლგბტ-ს თავგადაკლული დამცველები და შესაბამისად, ხალხის დიდი უმრავლესობა, რომელიც ინტელექტურად გრძობს მათში ემპათიას, ასე დავარქვათ, ბუნებრივია, განწყობილია მათ წინააღმდეგ. ახლა როგორი ტექნოლოგიები არ უნდა გამოიყენონ, როგორი ზვანჯებიც არ უნდა დააგონ და როგორი პოლიტიკური ინტრიგებიც არ

სოსო მანჯავიძე:

საქართველოში მოულოდნელად ისეთი რაღაცეები მოხდება, რასაც ვერც ვერც ოპოზიცია წარმოიდგენს და ვერც ხელისუფლება

თავს რაიმე ფორმით და ეს იქნება მოულოდნელი, ისევე როგორც სააკაშვილისთვის აღმოჩნდა ბევრი რამ მოულოდნელი.

— ჩვენს ამომრჩევლებში რესპუბლიკური პარტიის რეიტინგი დაბალია. ასეთი ძალა რომ ხდება ხელისუფლების სათავეში ის, რა თქმა უნდა, შევა წინააღმდეგობაში...

— ნულია, რა თქმა უნდა, თან კიდევ რაშია საქმე, წარმოიდგინეთ, ეს ადამიანები ქართულ საზოგადოებას ფრუსტრირებულ ბიომასას და ქაჯებს ეძახიან. ბერძენი შვილიმა ერთხელ განაცხადა, რომ ჩვენი ბრალი კი არ არის 3% რომ გვაქვს, არამედ ქართველი ხალხის, მათ ჩვენი ინტელექტი ვერ შეაფასეს, ვერ მოვიდნენ ჩვენს დონეზე. სხვათა შორის, ამაში ისინი ორიგინალურები არ არიან, ზუსტად იგივე ტერმინოლოგიას ხმარობდნენ ყველა ის პარტიები, ვინც ასეთი ფორმით მოვიდა ხელისუფლებაში და შემდეგ გამოიწვია უდიდესი სისხლისღვრები კაცობრიობის ისტორიაში. აი, იგივეა ეს, ზუსტად. ვინ არიან ისინი და რატომ სძულს ქართულ საზოგადოებას? ისინი ხედავენ თავიანთი სიღატაკის, ეროვნული ღირსების დამცირების და ყველა უბედურების სათავეს სამართლიანად ლიბერალურ ფაშისმში, რომლის იდეოლოგიებიც არიან ბატონი რესპუბლიკელები და მათი გენეტიკა, ასე ვთქვათ, სრულიად ნათელია ახლა - ლიბერალური ფაშისმში, იგივე ფაშისმშია და იგივე ბოლშევიზმია, ანუ ეს იგივე ტროცკიზმია,

უნდა იხმარონ, საბოლოოდ მათი მოქმედების რეზულტატი იქნება მოსახლეობის შემდგომი გადატანა, საქართველოს ტერიტორიული დეზინტეგრაცია, საგარეო პოლიტიკური ბრძანებების ბრმა შესრულება, რომელიც მოდის მათი იდეოლოგიური ცენტრიდან და კერძოდ, დღეს ემსახურება იმას, რომ საქართველო გადააქციონ საღვთისად რუსეთის ადგილებში,

რაც აუცილებლად გამოიწვევს რუსეთის სასტიკ გაღიზიანებას. რუსეთი, როგორც ის ხედავს თავის ინტერესების დაცვას, სწორედ ისე დაიცავს ამ ინტერესებს და უბედურებაა, რა თქმა უნდა, რომ ჩვენ ამ ისტორიის საწინააღმდეგო დოკუმენტებს ვკვლავ პირდაპირ თავით ვართ განხვრდილები და ეს, ცხადია, ჩვენ კარგს არაფერს მოგვცემს, მაგრამ, როგორც იტყვიან, „რაც მოვივა დავითაო, ყველა შენი თავითაო“.

— ტროცკის იდეოლოგია ახსენეთ, ეს იდეოლოგია ალი-კვლივით ჰგავს ლიბერალური პარტიების იდეოლოგიას. ახლა სხვადასხვა სახელები და ტერმინები, უბრალოდ...

— დაიხ, ეს არის ტროცკიზმი. ახლა კიდევ პრობლემა იმაშია, რომ არ არსებობს უფრო ვიდეო ტური მართვის მექანიზმი, ვიდრე არის ქვეყნებისა და სახელმწიფოების დაფინანსება, დაკრედიტება. ეს არის ყველაზე უფრო სრულყოფილი მექანიზმი და ყველაზე უფრო მეტად შეგიძლია დაამონო ხალხები ამ დაკრედიტების სისტემით. და იმისთვის, რომ ხალ-

ხებს დაკრედიტების სისტემა დასჭირდეთ, ისინი უნდა აიძულო, რომ კრედიტები აიღონ. როგორ უნდა აიძულო? უნდა გაატარო ისეთი პოლიტიკა, რომ ეს ქვეყნები გადატაკდნენ, ე.წ. მონეტარული პოლიტიკა, რომელიც წირავს შედარებით განუვითარებელ ქვეყანას, შედარებით განვითარებული ქვეყნის მუდმივ მაჩანჩადად გახდომისთვის და ამ იდეოლოგიის ადვოკატი დღეს ყველაზე განვითარებული სახელმწიფოს აშშ-ს, ასე ვთქვათ, ოჯახურ კლანებს შეადგენს, რომლებიც აკონტროლებენ მსოფლიო საფინანსო სის-

ტემას. სწორედ მსოფლიო საფინანსო სისტემა და ე.წ. მონეტარული საფინანსო პოლიტიკაა, რომელიც არის სინამდვილეში ტრანსნაციონალური კორპორაციებისა და ამერიკის სახელმწიფო ინტერესების ნაზავი, არის კონკრეტული მართვის მთავარი ბერკეტი მესამე ქვეყნებში, კერძოდ, საქართველოში. აი, ეს კარგად უნდა გვესმოდეს, დაიხ, სწორედ ამ

წვეთიდანვე ჰყავთ შეერთებული საქართველოს მთავრობა, აი, ეს არის მათი უსიტყვო მორჩილების მთავარი მიზეზი.

— ...როგორც ექსპერტებმა აღმოაჩინეს, საქართველოს ეროვნულ ბანკს თავისი რეზერვები გადაცემული აქვს მსოფლიო ბანკისთვის, წარმოგიდგენიათ, ჩვენ ნულზე ვზივართ, სესხებს რომ გვაძლებენ, მსოფლიო ბანკმა მოგვცაო, რომ აცხადებენ, ჩვენი ფულია.

— დაიხ, ჩვენი ფულია, მეტსაც გეტყვით, დაკრედიტების სისტემა გულისხმობს ქვეყნის ნაძარცვი ფულის (თავად კი არ გაძღვევენ კრედიტს), იმას, რასაც, დაუშვავთ, ჩვენ გვართმევენ და გვაძლავენ იმ კანონებისა და არასამართლიანი საერთაშორისო ხელშეკრულებების ხარჯზე მიღებულ მოგებას, რომელიც ჩვენ უნდა მიგვეღო ჩვენი გეოპოლიტიკური მდებარეობიდან გამომდინარე, აი, იმ ფულს გვაძღვევენ კრედიტად. ყველაზე მინიმალური გათვლებით ჩვენ ჩვენი სატრანზიტო ფუნქციის შესრულებაში უნდა მიგვეღო დაახლოებით 13 მილიარდი დო-

ლარი საერთაშორისო პრაქტიკის შესაბამისად. სხვათა შორის, შევარდნაძე, როდესაც ამ პროექტებზე იყო საუბარი, ყოველთვის იმეორებდა, რომ ყველა ქართულ ოჯახს პენსია ექნება აქედან გამომდინარე 300 დოლარით და სხვათა შორის, რომ გადავინაგარიშოთ ზუსტად ეს ციფრი გამოგვდის, თუ ვინმეს უნდა, რომ ინაგარიშოს, მაგრამ ნაყიდი ჰყავთ ექსპერტები, ისინი, ვინც კვალიფიციურად გამოთქვამენ ამას, დანარჩენები კი, ფიქრობენ, შიშის გამო, მათ შორის, პოლიტიკური პარტიებიც და არ ამბობენ იმას, რომ სინამდვილეში ჩვენი ვალი სახელმწიფო საგარეო ვალი, რა

თქმა უნდა, გულისხმობს კორპორატულ ვალებსაც, რაც გვაქვს, არის ჩვენი ფული. დაიხ, ჩვენ ჩვენვე ფული პროცენტებითურთ მოგვასესხეს და გვკარნახობენ, რაში დავხარჯოთ, რომ უკან წავვართვან ის ფულიც.

არის კიდევ ეკონომიკურ-ფინანსური მიმართულებები, სფეროები, რომლებიც საქართველოს ბიუჯეტს შეავსებდა და ჩვენი ბიუჯეტი გაცილებით დიდი იქნებოდა, მაგრამ, სამწუხაროდ, ესეც არ წვეთივანის დამოკიდებულება, რომელიც ჩვენ გვაქვს მმართველი ჯგუფებიდან, იმპერატივი, რომ ახლა თქვენ თუ არ გინდათ, რომ გამოგრიოთ ამ კვების რეჟიმიდან, უნდა გაატაროთ რეფორმები, რომლებიც გულისხმობს, მაგალითად ლგბტ თემის უფლებების დაცვას, ანტიდისკრიმინაციული კანონის მიღებას, უნდა გაყილოთ მიწები, უნდა დანიშნოთ თანამდებობაზე ხიდაშელი. ანა დოლიძე მოადგილედ დაუნიშნოთ, უნდა შემოიტანოთ გენდოლიფიცირებული სოიო და ა.შ. ანუ ასეთი ტიპის პათოლოგიური ინსტრუქციები უნდა ასრულო შენგე ყოველი მოპარვის შედეგად დაკრედიტების პირობით. ასეთი ფაშისტური ბრძანებები უნდა ასრულო და ვინ არიან ამ ბრძანებების გამცემი, მოდი ესეც ვთქვათ, ეს არის ავადმყოფი ხალხი, რომელმაც მიზეზთა გამო დაიპყრო მსოფლიო საფინანსო პოლიტიკური და საინფორმაციო სივრცე. აი, ასეთი ვითარება შეიქმნა დედამიწაზე გლობალურად. პარალოქსალური სიტუაცია შექმნა, როცა კაცობრიობა განვითარდა ამ დონეზე ტექნოლოგიურად და მისი იდეოლოგია არის ის, რომ უნდა დაიცვას მისი წამყვანი მოტორის, ანუ აშშ-ს პრეზიდენტი ობამა და ვიცე-პრეზიდენტი ჰილარი კლინტონი გამოდინდნ და აცხადებენ, რომ მათი პრიორიტი არის ლგბტ თემის უფლებების დაცვა მთელ მსოფლიოში, ბაიდენი გამოდის და ამბობს, რომ ტრადიციებზე უფრო მალა დგას ლგბტ უფლებების

სასამართლოს კარიბთან დაბეული „საერო“ - 89-ე მუხლი, როგორ უკანონოდ წართმეული ქონების დაბრუნებას, პრაქტიკულად, შეუძლებელს ხდის

რატომ „ძირავს“ პარლამენტი სამართლიანობის აღდგენასთან დაკავშირებულ საკანონმდებლო ინიციატივას?

რატომ არის უპერსპექტივო წინა ხელისუფლების დროს იძულებითი გარიგების გზით წართმეული ქონების დაბრუნება არსებული კანონმდებლობის პირობებში და რატომ „ძირავს“ პარლამენტი სამართლიანობის აღდგენასთან დაკავშირებულ საკანონმდებლო ინიციატივას? „საერთო გაზეთი“ ესაუბრება „ზურაბ ვანიშვილის საადვოკატო კომპანიის“ დირექტორს, საქართველოს პარლამენტის ლობისტი, ადვოკატი **ზურაბ ვანიშვილი**:

ზურაბ ვანიშვილი

— როგორც იცით, 2012 წლის 1 ოქტომბრის არჩევნების შედეგად მოსული ხელისუფლების მიმართ ერთ-ერთი მთავარი სოციალური დაკვეთა სამართლიანობის აღდგენა იყო. სხვა დანარჩენთან ერთად, ეს გულისხმობს წარსულში შეღავათებული ქონებრივი უფლებების რეალიზაციას. ამ სოციალური დაკვეთის აღსრულებისთვის ქვეყანაში უნდა არსებობდეს ქონებრივი უფლებების რეალიზაციისთვის შესაფერისი გარემო. ეს პირველ რიგში გულისხმობს, დამოუკიდებელ სასამართლოს, რაც ჩემი აზრით მიღწეულია და ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ, ვერ გავიხსენებ ვერც ერთ შემთხვევას, როცა მოსამართლის საქმიანობაში ვინმე ჩაერია. მიუხედავად ამისა, ერთი დამოუკიდებელი სასამართლო და მეორე აქვს თუ არა მოქალაქეს ამ სასამართლოსთვის მიმართვის უფლება. რა თქმა უნდა, ეს უფლება კონსტიტუციით და საერთაშორისო პაქტებით გარანტირებულია, მაგრამ სასამართლოსთვის მიმართვის პერსპექტივა უნდა ჰქონდეს. სარჩელს რომ შევიტან, მისი დაკმაყოფილების 1%-იანი შანსი მაინც ხომ უნდა არსებობდეს?

— იქნებ, დავგიკონკრეტოთ, რას გულისხმობთ? სასამართლო საქმის მოგების გარანტიას ვერავის მისცემს.
— სამაგიეროდ, მე გაძღვეთ 100%-იან გარანტიას იმისა,

რომ დღეს არსებული საკანონმდებლო ხარვეზის პირობებში არც ერთი ეს სარჩელი არ დაკმაყოფილება. სასამართლო ყველა სარჩელს სავალდებულო წესით მიიღებს, მოსარჩელებს 3%-იან ბაჟს გადაახდებინებს, ჩანიშნავს ჯერ მოსამზადებელ, შემდეგ მთავარ სხდომას და სარჩელის დაკმაყოფილებაზე ყველას უარს ეტყვის. 1997 წელს ძალაში შევიდა საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი, სადაც არსებობს 89-ე მუხლი, რომელსაც არავინ ყურადღებას არ აქცევდა. ფაქტიურად, ამ მუხლს 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე არავითარი გამოყენება არ ჰქონია, თუმცა მერე ძალიან აქტიურად დაიწყო გამოყენება. ამ მუხლში წერია, რომ იძულებით დაღებული გარიგების გასაჩივრების ხანდაზმულობის ვადა 1 წელია. ეს ნიშნავს, რომ მე თუ თქვენ ქონება წაგართვით, მისი დაბრუნების შანსი ამ ფაქტიდან 366 დღე გაქვთ. 367-ე დღეს სასამართლო ვალდებულია ხანდაზმულობის ვადა უარი გითხრათ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე.

— მაშინ სარჩელი წარმოებაში რატომ მიიღო?

— იმიტომ, რომ სასამართლოსთვის მიმართვის უფლება გაქვთ. წინა ხელისუფლების დროს ქონებაწართმეული 10 000-ივე თუ 100 000-ივე ადამიანი რომ შეიკრიბოს და სასამართლოში სარჩელი შეიტანოს, საქმეს ვერც ერთი ვერ მოიგებს. იბადება კითხვა, რატომ არის იძულებით დაღებული გარიგების ბათილად ცნობისთვის ერთწლიანი ხანდაზმულობის ვადა და რამდენად ნორმალურია ეს მოცემულობა? ჩემი აზრით, ეს აბსოლუტური ანომალიაა. შეიძლება ვინმემ მითხრას, რომ ეს ევროპაში აღიარებული ნორმაა, მაგრამ ფაქტურად გერმანიას თუ არ ჩავთვლით, ბოლო 500 წლის განმავლობაში ევროპაში ასეთი კატაკლიზმები არ ყოფილა. როცა სამოქალაქო სამართლის უდიდესი და აღიარებული

სპეციალისტი, პროფესორი ლადო ჭანტურია სამოქალაქო კოდექსს წერდა, მას ველოსიპედი არ გამოუგონია. ჭანტურიამ მოახდინა გერმანული სამართლის რეცეფცია ანუ გადმოღება. სწორედ, გერმანულ კანონმდებლობაში წერია, ის რაც ჩვენ გვიწერია 89-ე მუხლში, მაგრამ გერმანულში ამას გაგრძელება აქვს, რომელიც ბატონ ლადოს არ გადმოუღია.

— კერძოდ?

— კერძოდ, ის, რომ სასამართლოსთვის მიმართვის უფლება გაქარწყლება ხდება იძულებით დაღებული გარიგებიდან 10 წლის შემდეგ. ანუ მიმართვის ვადა ერთი წელია, მაგრამ ამ უფლებას 10 წლის განმავლობაში არავინ გიზღუდავს. მეორე წინადადება ფაქტიურად, აბალანსებს პირველს და ჩვენთან სწორედ ეს მეორე წინადადება ამოგლეჯილი იმ შინაარსიდან, რაც გერმანიაშია. შედეგად, ის მივიღეთ ის, რომ სამართლიანობის აღდგენა შეუძლებელი გახდა. საკანონმდებლო დონეზე ჩვენ ვართ სრული კოლაფსის წინაშე. პირადად მე არ დავიშურე ძალა და ენერჯია და 2014 წელს ორჯერ მივმართე პარლამენტს 89-ე მუხლის გაზრდის საკანონმდებლო წინადადებით. მიუხედავად იმისა, რომ დადებითი რეკომენდაცია მომცეს ადამიანის უფლებათა დაცვის და საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტებმა, უარი მივიღე იურიდიულ საკითხთა კომიტეტიდან და ინიციატივა არ გავიდა. უარი მივიღე იუსტიციის, ეკონომიკის და ფინანსთა სამინისტროებისგანაც.

— სამოქალაქო კოდექსის გარდა, ხომ არსებობს სისხლის სამართლის კოდექსი, რომლის თანახმად, ქონების იძულებით დათმობა დანაშაულია.

— დიას, არსებობს და თუ დამტკიცდა, რომ ვილაცამ ვილაცას იძულებით დათმობინა ქონება, ციხეში ჩასვავენ და ამით დამთავრდება ყველაფერი. ვიცი შემთხვევა, როცა 700 000 ლარის გამო ბიზნესმენი წინასწარი შემეცნებით ჩაჯდა ციხეში. ორ

წელში გამოვიდა და ქონება გართლდა. ეს ის შემთხვევაა, როცა „ჩიტი ბრდენად უღირთ“. მე მაქვს საქმე, რომელშიც იძულებით ქონების დათმობის მიზნით შეწოლა პრეზიდენტმა სააკაშვილმა და მინისტრმა განახორციელეს, მაგრამ სამოქალაქო სასამართლო საქმეს არ იხილავს. ვგულისხმობ „თბილავიამშენის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის პანტიკო თორდიას საქმეს: 2010 წლის ივნისში პანტიკო თორდია დაიბარეს ფინანსთა სამინისტროში და პირდაპირ უთხრეს, რომ მას და მასთან ერთად დაახლოებით 30 აქციონერს „თბილავიამშენი“ სახელმწიფოსთვის უნდა ეჩუქებინა.

2012 წელს პანტიკო თორდიამ და დანარჩენმა აქციონერებმა იძულებით დათმობილი ქონების დაბრუნების მიზნით სასამართლოში სარჩელი შეიტა-

ვიწყებ, პროკურატურა პანტიკო თორდიას საქმეს წინასწარი შემეცნებით არ იძიებს. რომ გამოიძიოს და მიხეილ სააკაშვილს, ბაჩო ახალაიას და რეზო ჭარბაძეს განაჩენი გამოუტანოს, პანტიკო თორდიას 68 მილიონი დოლარი უნდა აუნაზღაუროს. „სამოქალაქო კოდექსის“ თანახმად, თუ საჯარო მოხელე კერძო პირს ზიანს აყენებს, სახელმწიფო ვალდებულია ზიანი აანაზღაუროს. მართლაც თორდიას 68 მილიონი კი არა, მთლიანობაში 7 მილიარდზე მეტი გაუხდებათ გადასახდელი, რაც სახელმწიფოს დეფოლტამდე მიიყვანს. ამიტომ ვფიქრობ, რომ მიუღი ამ დეპარტამენტებისა და სამმართველოების შექმნა ტყუილია და არავინ ამ საქმეებს არ გამოიძიებს. ვინაიდან, პროკურატურა ამ საქმეებს არ იძიებს და არც სასამართლოში სარჩელი შეიტა-

პანტიკო თორდია

ნეს. თბილისის საქალაქო სასამართლოს თავმჯდომარემ ამ საქმის განსახილველად სპეციალური კოლეგია შექმნა, მაგრამ რატომღაც სხდომა არ ტარდება. აქვე უნდა ავლინონ ერთი პოზიტიური მომენტი — ჩვენ მოვახერხეთ სარჩელის უზრუნველყოფისთვის სასამართლო წესით დაგვეყვადებინა ქარხანა. ეს აუცილებელი იყო იმისთვის, რომ სახელმწიფოს არ გაეხსებინა ეს წილები და შემდეგ კეთილსინდისიერ მყიდველთან არ გვეკონოდა სადავო. სამაგიეროდ, სრული უძრაობა პროკურატურაში, სადაც მიმართვის მიუხედავად, „თბილავიამშენის“ საქმეზე გამოიძიება არ დაწყებულა.

— გამოდის, რომ პროკურატურაში სპეციალური დეპარტამენტის შექმნა ხელისუფლების მორიგი სატყუარაა და არავინ არაფრის აღდგენას და დაბრუნებას არ აპირებს.

პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს, რომ ყველა ადამიანი, ვინც 2004-2012 წლებში სახელმწიფოს ქონება აჩუქა ქონებაწართმეულად ჩაითვალოს და 59 წლის განმავლობაში აუნაზღაურდეს წართმეული ქონების ღირებულება. ეს საერთოდ არ მოეწონათ და იცით რა მითხრეს? იქნებ ზოგი მართლა ჩუქნიდა და ასე ხელაღებით, ყველა როგორ ჩაითვალოს. მარტივი კითხვა დავუსვი, თქვენ რომელმა აჩუქეთ სახელმწიფოს ქონება და როგორ შეიძლება ნორმალურმა ადამიანმა, რომელსაც ფორმა №100 აქვს ადებული, მილიონის ქონება სახელმწიფოს აჩუქოს და თვითონ იპოთეკური სესხი ჰქონდეს თქო?

— წართმეული ქონების დაბრუნების ვადად 59 წელი რატომ შეარჩიეთ?

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.ge შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

6 gv.

დაცვა და ა.შ. აი, ამ პარადოქსალურ სიტუაციამდე მივდივით. და ლუქსემბურგის პრემიერ-მინისტრი დაქორწინდა ბელგიელ არქიტექტორზე და ვინ გაიქცა პირველი მისალოცად - ანგელა მერკელი და ანგელა მერკელი ვეღვან დარბის, სადაც ასეთი რამ ხდება. ჩვენ უნდა გვესმოდეს, რომ ევროსაბჭოს 60%-ზე მეტი არის, ლგბტ ლობირების ქვეშ არჩეული დეპუტატები. მათი მიზანია შემოიტანონ საკითხები, რომლებიც გულისხმობს ოჯახების დანერგვას, ტრადიციული რელიგიების განადგურებას და ა.შ. და ვიცით ჩვენ ეს მათი აღებები აქ ვინც არიან - ბოკერია, ვაჭარაძე და ძმანი მათნი. ევროპელები და ამერიკელები ზუსტად ისეთივე მსხვერპლნი არიან ამ ერთი წყება სატანისტებისა, როგორც ჩვენ. ჩვენ არ უნდა შეგვძულდეს ევროპელები და არ უნდა წარმოვიდგინოთ, თითქოს იქ არ არის კარგი ხალხი. აი, **მასკლუზიურად გატყვევით, რომ ლეგან ვასაჰამ გააჰმოს ორგანი-**

ლაპარაკი იმაზე, რომ საქართველოში თავდაცვის მინისტრად ხილამელის დანიშვნა მოხდა, ალბათ, საგარეო ურთიერთობათა კომისიის თავჯდომარედ დანიშნავენ ქალბატონ თამარ კორძიას, ხოლო საგარეო საქმეთა მინისტრად ლევან ბერძენიშვილს, ის მოიაზრება ამ პოსტზე, არის ამაზე აქტიური საუბარი, იმედია, გადაიფიქრებენ, ანუ რესპუბლიკური პარტია მოდის ხელი-სუფლების სათავეში მთლიანად. და ქალბატონი ნულანდის ფავორიტი კი, განლავეთ ბატონი მიხეილ სააკაშვილი, ანუ იმ ძალას, რომელიც დღეს ამერიკის სათავეშია ვერ წარმოუდგენია საქართველოს მომავალი მიხეილ სააკაშვილის გარეშე. და ეს გეგმა, რომელიც გულისხმობს საქართველოს ჩართვას რუსეთის წინააღმდეგ კონტინენტალური რაკლის შექმნაში, ანუ ე.წ. კონტინენტალური მასების მოწყობა რუსეთის კონტინენტალური იმპერიისთვის და დახშობა, მისთვის რაკლის შექმნა, ანტირუსული მოიაზრება რაკლის. სწორედ მიხეილ სააკაშვილი მოიაზრება აქ, როგორც ამ ანტირუსული რაკლის შექმნის იდეალური ლიდერი. შესაბამისად, ცხადია, რუსეთი

საქართველოში მოულოდნელად ისეთი რადიკალი მოხდება, რასაც ვერს ოპოზიციის ნარკოიდგენს და ვერს ხელისუფლება

შეეცდება არ დაუმვას ასეთი რამ, მით უმეტეს, როდესაც ჩვენ ვნახეთ, რომ ამერიკელები პირველად შემოდინან, თავის სამხედრო ყოფნას აფიქსირებენ ვაზიანის სამხედრო ბაზაზე და ასევე ამერიკული წყალქვეშა ნავებისთვის შენდება ბათუმში პორტი. შეიძლება ბევრმა არ იცის ეს, მაგრამ ასეა. ორთა ბატონთა მონობა არ შეიძლება, მე მგონი, ვიცით ჩვენ ეს და ორი ბატონი გვეთვალვს ჩვენ. სჯობს 100 კაცს ჰქონდეს ღირსება და დაიცვას ის, ვიდრე 3 მილიონ და 10 მილიონ მონას. ასევე მინდა შეველო იმას, რაც ხდება ჩვენს სატელევიზიო შოუებში, როცა არამკითხველ მთამბეები ერთმანეთს ეჩხუბებიან, ერთი პრორუსულია, მეორე კი პროამერიკული. ამ დროს ორივე მონები არიან და არ ახსოვთ, რომ ქართველები არიან და ორივე გასახვეტია აქედან. თუ ასეთი დაპირისპირებული ხარ, რომ ეთერში ჩხუბობ, მაშინ გადი და გარეთ გააკეთე შენი გასაკეთებელი, რაღა იქ ყვრი. ესენი, უბრალოდ, არიან უვარგისი ადამიანები. მოკლედ, პირდაპირ გეტყვით, მოულოდნელი კიდევ შეიძლება მოხდეს შემდეგი: ისტორიულად ასეა, ანუ ისტორია მუდმივად იცვლება, როგორც კალედოსპოპს ატრიალებ და იცვლება სურათები, ნებისმიერი ღირსეული, თავისუფალი ნებისა და მსხვერპლის შემდეგ იცვლება დადებითიკენ. ამიტომ არის, რომ ერთ ადამიანს და ადამიანთა ჯგუფს შეუძლია შეცვალოს ხშირად დადებითიკენ ყველაფერი, თუ ის იქნება თავისუფალი მსხვერპლი, ასეთია მოქმედება ისტორიაში. და ჩვენ სწორედ ასეთი რამე უნდა გავაკეთოთ და ასეთი რამ კეთდება კიდევ და ღვთის წყალობით, შეიძლება, რამე შეიცვალოს, თუ ამ ადამიანთა მოქმედება გონიერი და არაეგოისტური იქნება. დიახ, აქ შეიძლება მოხდეს ესეც და ეს ფაქტობრივად ავიცილოთ თავიდან, რომელიც ჩვენ დალუქვას გვიქადის. აი, ამის თქმა მინდოდა თქვენთვის ექსკლუზიურად. ხელისუფლებას კი ვურჩევ, რომ წაიკითხოს ეს ინტერვიუ და გამოიტანოს შესაბამისი დასკვნები.

ზმბა და იბრაჰიმის კალიან სერიოზულად იმისთვის, რომ შეამჩნას ანინტერნაციონალური, ასე ვთქვათ, ძსაში, რომელიც უკვე არსებობს - ოჯახის სიჭიმინდეს და ტრადიციული ღირებულებების დაცვისათვის, ასეთი უკვე ფუნქციონირებს მთელ მსოფლიოში.

— ლევან ვასაძე პოლიტიკაში მოსასვლელად ემზადება?
— ღმერთმა ქნას, მოვიდეს, რადგან ჩვენ პოლიტიკაში გვეჭირდება ხალხი, რომელიც ტრადიციულ ღირებულებებს და ეროვნულ ინტერესებს დაცავს და ბატონი ლევანი თუ მოვა პოლიტიკაში, ამას მხოლოდ ორივე ხელით მივესალმები. პოლიტიკა არის დიდი ეროვნული საქმეების კეთება და ერის გადარჩენისთვის ბრძოლა.
— მთავარ თემას დაუბრუნდეთ, საქართველოში ისეთი რადიკალი მოხდება, რასაც არავინ ელის...
— ზევით რაც გითხარით, გახსოვთ. ახლა, პირველი: ცხადია, გააქტიურდება რუსეთი. დიახ, რუსეთი გააქტიურდება და ტრადიციული სწორედ ის, რომ ჩვენ ვკარგავთ ბოლო შანსს დავიწყეთ აქტიურობა ჩვენი ეროვნული ინტერესების დასაცავად, ხაზს უკსვამ, ბოლო შანსს ვკარგავთ, პირდაპირ ვაცხადებ ამას. რუსეთი გააქტიურდება იქიდან გამომდინარე, რომ ჩვენ ვეაქს

ამთი სოფერიკი 592 53 53 03

სასამართლოს კარგობთან დაბნული „სერბიკი“ - 89-ე მუხლი, რომლის უკანონოდ ნართიული ქონების დაბრუნებას, პრაქტიკულად, შეუძლებელს ხდის

7 gv.

— ჩემი აზრით, ეს ვადა კარგი ბალანსი იქნება სახელმწიფოსა და კერძო ინტერესს შორის. არც სახელმწიფო დაზარალებულია, არც ეკონომიკა დასუსტდება და სამართლიანობაც გვიან, მაგრამ მაინც აღდგება. მაგალითად ავსტრია მოვიყვანე, რომელმაც თავის მოქალაქეებს ნაცისტების მიერ წართმეული მთელი ქონება დაუბრუნა, მაგრამ ამაზეც უარი მივიღე. მე არ ვამბობ, რომ მოქალაქეებს ქონება უპირობოდ უნდა დაუბრუნდეთ. მე ვამბობ, რომ მოქალაქეებს უნდა მიეცეთ უფლება, რომ 89-ე მუხლმა ბრძოლა უპერსპექტივოდ არ გახადოს. თუ ვინმეს სახელმწიფოსთან რამე სადავო აქვს, დავის უფლება უნდა მიეცეთ. ქვეყანას რომ 89-ე მუხლი აქვს, ეს ერის სირცხვილია. როგორ შეიძლება, რომ 21-ე საუკუნეში საქართველოს მოსახლეობას წართმეული აქვს სასამართლისთვის მიმართვის პერსპექტიული უფლება? ჩემი ინიციატივის შემდეგ ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის თავჯდომარემ ეკა ბესელიამ გამოიტანა დასკვნა, რომ უნდა პარლამენტსა და მთავრობას შორის უნდა შეიქმნას ერთობლივი კომისია, რომელიც ამ საკითხს ერთობლივად განიხილავს. სამწუხაროდ, დასკვნა დასკვნად დარჩა და ამ ინიციატივას გაგრძელება აღარ მოჰყოლია..

ზაქარია ქუსნაშვილი

ბუნებრივია, დავინტერესდით, რას ფიქრობენ „სამოქალაქო კოდექსის“ 89-ე მუხლზე თავად კანონმდებლები, რა აზრი აქვთ დოკუმენტში ცვლილების შეტანასთან დაკავშირებით და რა პერსპექტივას ხედავენ არსებულ საკანონმდებლო სივცეში, პროკურატურის სპეცია-

ლური დეპარტამენტის საქმიანობაში? ამ კითხვებით პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის წევრს **ზაქარია ქუსნაშვილს** დაუკავშირდით:
— პროკურატურაში შექმნილი სპეციალური დეპარტამენტის ერთადერთი უპირატესობა ისაა, რომ თუ აღმოაჩენს გატყვევებას, რომელიც ცნობილი არ იყო სასამართლოსთვის, შეიძლება ეს გახდეს საქმის წარმოების განახლების საფუძველი ხანდაზმულობის ვადის მიუხედავად. რაც შეეხება, 1997 წლის 25 ნოემბერს ამოქმედებულ „სამოქალაქო კოდექსს“, კანონი იმის მიხედვით არ ფასდება, როდის არის მიღებული. კანონები ფასდება იმის მიხედვით, მის მიერ შექმნილი

ნორმები რამდენად სამართლიანი და კარგია დროსა და სივრცეში. როგორც ჩანს, ამ კანონის ამოქმედების დროს ერთი აზრი ჩაიღო, რომ იძულებით ან მოტყუებით დაღებულ გარიგებები მუდმივად „ჰაერში დაკიდებული“ რომ არ ყოფილიყო, მიეცათ ერთწლიანი ვადა. ამ ვადაში ადამიანები ჩამოყალიბდებოდნენ, გაასაჩივრებდნენ თუ არა. ხომ არ შეიძლება გარიგება მე-20 საუკუნეში დაღო

და 21-ე საუკუნეში გაასაჩივრო? თუ რამე არ მოგწონს, შეიძლება ერთი ან ათი თვე იყოფნა, მაგრამ ერთი წელი სრულიად საკმარისია იმისათვის, რომ საბოლოოდ ჩამოყალიბდე, გაასაჩივრებ შენს მიერ დაღებულ იძულებით თუ მოტყუებით დაღებულ გარიგებას თუ არა.

— გაცნობიერებას შეიძლება ამდენი დროც არ უნდა, მაგრამ იმ პოლიტიკურ რეალობაში, რა დროსაც ეს იძულება მოხდა, სამართლებრივი დავის დაწყებას არავითარი აზრი არ ჰქონდა. ამასობაში ხანდაზმულობის ვადაც გავიდა..

— მე ცუდს ვერ ვხედავ იმაში, რომ ხანდაზმულობის ვადა გაიზარდოს, მაგრამ არის კიდევ ერთი მომენტი. თუ ჩვენ ხანდაზმულობის ვადას ძალიან გავზრდით, მაშინ გასაჩივრება უკვე კონიუნქტურას დაეკუთმება. მშიშარა ადამიანები თავს ყოველთვის იმით იმართლებენ, რომ ცუდი რეჟიმი იყო და იმას ხომ არ დაუწყებდნენ ჭიდაობასო, მაგრამ ვინც ეჭვი-დავა და იბრძოლა, ისინი ცუდი ხალხია? ანუ ჩვენ როგორ გვიჩნდა პა-

სუხისმგებლობის მქონე მოქალაქეები გვეყავდეს თუ კომფორმისტები და შემგუებლები? სამართალს ხომ მორალური ძალაც აქვს, გარდა რეპრესიული და პრევენციული ძალისა? თვალი უნდა მივადევნოთ რა დრო დაგვირდება ტყუილის გაცნობიერებას და რა დრო იძულების გაცნობიერებას და როგორი მოქალაქეები გვინდა წავახალისოთ ჩვენს ქვეყანაში. ისინი, ვინც ძალადობას შეეგუებინა, მოტყუებულ „ჩაყლაპავენ“ თუ პრიკით. საუბრის ბოლოს გეტყვით, რომ ეს ძალიან სერიოზული და კომპლექსური საკითხია, რომელიც შესწავლას მოითხოვს. **ნელი თორღია ტელ.: 571 35 36 88**

ვინმეს რელიგიური შინაარსის წერილი რომ არ ეგონოს, ახლავე აღვნიშნავ, რომ საუბარი ეხება პარასკევ საღამოობით „იმედის“ ეთერით გადაცემა „რეაქციის“ გასვლას, ხოლო კვირა საღამოს „იმედის“ კვირას“. ერთ ფრაზაში ჩაეტოვდა სათქმელი – „რას დაამგანეს ამ სულგაყიდულებმა ცხონებული პატარკაციშვილის „იმედი“ მაგრამ ახსნა ხომ უნდა, ასე რატომ ფიქრობს ხალხი?

უბრუნდები პატარკაციშვილის ოჯახის იმ წევრის (ან წევრების) ამბავს საკითხავი, ვისაც „იმედი“ ეკითხება. რა წყენა ჩარჩათ ასეთი გარდაცვლილისა, რომ მის ჯიბრზე უკულმა დაატრიალეს „იმედი-ტელევიზია“ და „ნაციონალური მოძრაობის“ ტელევიზიად აქციეს?

მაგრამ ინგა გრიგოლია მაინც ხარობს – არ მაინტერესებს უარყოფითი რეაქცია რომ აქვთ, რადგან რეაქცია აქვთ, მაშასადამე უფურცენ, მაღალი რეიტინგიც ამის მაჩვენებელია; საღამოებზე ფრაზებს თუ წაიკითხავს, იტყვის „ანტირეკლამაც რეკლამააო“ ... ნეტავ, რა რეკლამა და ანტირეკლამა ჩამორეცხს იმ ჭუჭყსა და სიბინძურეს, რასაც ესვრიან? მამაკაცები რომ ტელეწამყვანის შეფასებას გარეგნობის მასხრად ავლებით დაიწყებენ, იქ დამთავრებულია „რეიტინგობანა“. დავიჯეროთ, გრიგოლიამ არ იცის, ვინც უფურცებს, რატომ უფურცებს მის დადგმულ პოლიტიკურ შო-

ჩანიშნული შავი პარასკევი და დაწყებული კვირა დღე

რა ვალდებულება აქვთ ცალკეულ პიროვნებებს და რატომ მიდიან მათივე მასხრად ასაგდებად დადგმულ ინგა გრიგოლიას შოუებში?

რიქით, დამთრგუნველად მოქმედებს ის მომენტი, რომ მაყურებელი სახლშია, ტელეეკრანთან, არ შეუძლია თავისი სათქმელი სიტყვა შეაწიოს, არადა, ეკრანიდან მანებლობის ნიაღვარი მოედინება.

გადავხელოთ „რეაქციის“ სტუდიას – სტუდიაში მუდმივად ზის „თავისუფალი ზონა“ და „პიკასოს კლუბი“ (ორივე ან რომელიმე), „ნაციონალური მოძრაობის“ კულდმჭერელი არა-

სამთავრობო ორგანიზაციების რამდენიმე წარმომადგენელი, საზოგადოებისთვის უცნობი „ნაცვლორტები“ და ერთი ორი მეტ-ნაკლებად ცნობილი „ნაცი“ – ამ შემადგენლობას ჰქვია „ხალხი“. ანუ გრიგოლია სიტყვას როდესაც აძლევს „ხალხს“, ხალხის აზრად ფიქსირდება მათი აზრი. წინა რიგში, სადაც „არანაცვლებიც“ სხედან, რომელთაც

ვი აზრი – „ავდებულება გოიმი...“ როგორც ამბობენ, საჭიროების შემთხვევაში რეკლამაზე გასული გრიგოლია შეტყობინებას უგზავნის დარბაზის კოორდინატორებს ვის უნდა მიაწოდონ მიკროფონი რომ შოუ „გავარვარდეს“ და მართლაც, იწყება ჩხუბი.

რაც შეეხება „იმედის“ კვირას“, რომელიც თავდაპირველად ხუთი წამყვანით იყო წარმოდგენილი. (კოლეა რომ ასე მყვირალად არ ყოფილიყო გამონახვრილი პატარკაციშვილის

კიდებულებაც გაუჩნდათ ცალკეული, კონკრეტული ჟურნალისტების მიმართ, საწყენია, მაგრამ ლოგიკურია. „ცხონებული პატარკაციშვილის სული როგორ არ აწუნებთ იმედის მფლობელებს?!“ „ნუ კლავთ ამ კაცს ხელმეორედ!“ „პატარკაციშვილის ოჯახის წევრებს, საინტერესოა, არც ერთს არ შერჩა შუბლის ძარღვი?“ „დიდი მტკიცება აღარ ჭირდება იმას რასაც ეხედავთ, პატარკაციშვილის ოჯახი გარიგ-

და „ნაცვებთან“, ოღონდ დაგვიბრუნეთ ტელევიზია და სათქვენოდ ვიმუშაოებო“

„ფულზე გაყიდულებო, არც ერთს არ მოგასვენებთ ცხონებულის სული, მოგეკითხებათ!“

„ჩასაწიხლი გრიგოლია, გასაწყვლი ვაჯანძრე, გასასილა-ქებელი რამიშვილი, მიწაზე საგორავებელი დუტა, სახედარზე უკულმა შემოსასმელი ხოფერია

– აი, ესაა „იმედი“! ის ბატი ნანიკო ხაზარაძე რატომ და ვინ ჩაჩხირა ამ „უიმედობაში?“

„ბადრის, კვირაში ორჯერ, ხელმეორედ, აძვერად წამებით კლავს ინგა გრიგოლია!“

„საწყალი ბადრი, ხედავს, ალბათ, მის ტელევიზიაში რა ხდება...“

„ბადრი ვერაფერს ხედავს, ხოლო საწყლები ისინი არიან, ვინც მაგ ტელევიზიის და იქ მომუშავე აგენტურის გადაცემების იმედზეა!“

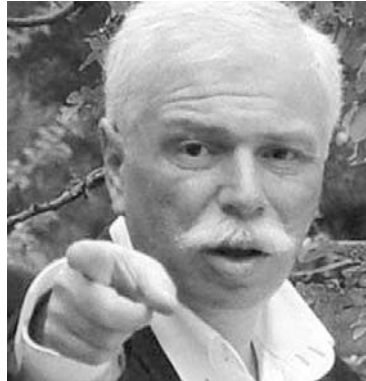
„მეუბნებიან, თუ არ მოგწონს, გადართო. სად გადავართო, როცა ყველა ქართული არხი ნაკვია, მეტის საშუალება კი არ მაქვს? ამის დედა ვატირე, ამ ბოზბანდის გამო ტელევიზორი გადავავლო?“

„გადაცემები კი არა, გამიზნული პროვოცირებებია, ძირითადი ხაზი კი ისაა, რომ ხალხი ერთმანეთს უნდა დაეტაკოს უკვე ქუჩაში და მასშტაბურად.“

„წმინდა გიორგის ბაფთასთან“ დაკავშირებით რაც მოაწყეს, ეს იყო ერთ-ერთი პროვოკაცია, ან საქართველოს მთავრობა უნდა წამოგებოდა ან რუსეთის, მხოლოდ გრიგოლია, ხოფერია და დუტა საკუთარ თავზე ვერ აიღებდნენ პასუხისმგებლობას ნებისმიერი სალაფავის ფასად.“

„არავინ ამბობს იმას, რომ სააკაშვილის დამნაშავე რეჟიმს სწორედ ესენი აპაირობდნენ, ეკა ხოფერია კი სულაც 2003 წლის სახელმწიფო გადატრიალების პირდაპირი მონაწილეა „რუსთაველი-2“-იდან. გაქნილმა ჟურნალისტმა ხოფერიამ გაბედა და პატრიარქიც კი აიფარა...“

„გრიგოლია და ყველა, მისი მსგავსი ჟურნალისტი ფულზე გაყიდულები არიან. მე ასეთებს მეძავესაც ვერ ვადარებ, რადგან მეძავეები სხეულს ყიდიან, ესენი კი ჩვენს სამსობლოს. ესენი იმ ქუჩის მეძავეებზე მეტად გარყვნილები არიან – სხვა რა ვუწოდო სამსობლოს გამყიდველს... ღმერთმა გაუნათოს გონება ყველა ქართველს!“

უებს? იცის, როგორ არ იცის, მაგრამ იხტობარს არ იტყვს, აბა, რა გზას ეწიოს, ადამიანების ერთმანეთზე წაკიდების შეკვეთის შესრულების გარდა არაფერი ემარჯვება და სხვა რა ქნას?

გაღნიშნულ გადაცემებთან დაკავშირებით, ჯერ ის ვიკითხოთ, რატომ მიდიან საზოგადოებისთვის პატივსაცემი ადამიანები ამგვარ „ცხელ“ თუ უბრალოდ, შოუებში, სადაც „ხალხად“ არ ავდებენ, შემდეგ კი მივევთ, იქნებ რამენაირად დავასკვნათ, თვით გადაცემები ვის და რას ემსახურება?

წამიერად თუ ათხოვეს მიკროფონი და ორიოდე სიტყვა წაილულულეს, მხოლოდ ერთი კითხვა ებადება მაყურებელს „სად ნახეს ეს მშვიდობის უტყვი მტრედებიო?“ საბოლოოდ იქმნება სურათი, რომ „ისინი“ მართლაც იყვნენ, „ესენი“ კი უნიათოსთან ერთად, უვარგისეობიც არიან. შედეგად, სუსტი და მერყევი მაყურებლის არსებაში ჯდება განცდა, რომ „ისინი“ ძლიერები არიან, მართლაც მობრუნდებიან და რაც დააკლეს, სამაგად აუნაზღაურებენ. ამ განცდის თანმდევია შიში, შფოთვა, უიმედობა და მთლიანობაში იქმნება საზოგადოებრი-

ხალხი არც ბრმაა, არც ყრუ, ყველაფერს ხედავს, ყველაფერი ესმის და შესაბამისი რეაქცია აქვს, ამდენად, რა დამო-

გვესაუბრება ექსპერტი კავკასიის უსაფრთხოების საკითხებში შოთა აფხაიძე

– შოთა, გასულ კვირას დიდი შეხლა-შემოხლა მოხდა 9 მაისს ე. წ. გეორგიევსკის ბაფთობთან დაკავშირებით, ბაიკერებიც კი გამოვიდნენ „რუსული პრობანდის“ წინააღმდეგ, რას გვეტყვი ამის შესახებ?

– დიდი აჟიოტაჟი გამოიწვია გასულ კვირას 9 მაისს ე. წ. გეორგიევსკის ლენტეხის თემამ. ისე სურდათ წარმოეჩინათ, თითქოს ქართველი საზოგადოებისთვის ეს არის მიუღებელი და ფართომასშტაბიანი კამპანია გაიშალა გეორგიევსკის ბაფთის წინააღმდეგ. ეს არის სიცრუე, უბრალოდ, როგორც ჩვევიათ, ნაციონალებმა გააპიარეს, თითქოს საქართველოს მოქალაქეებს მკვეთრად ნეგატიური დამოკიდებულება ჰქონდათ ყოველივე ამის მიმართ.

სინამდვილეში კი საქმე სხვაგვარადაა. სააკაშვილის ტემპმა, იგივე „ნაციონალებმა“, თავიანთი კარის ბიზნესმენებისა და სატელიტი ორგანიზაციების მიერ დააფინანსეს გეორგიევსკის ბაფთის წინააღმდეგ მიმართული ისტერია და ამას მხარს უჭერდნენ ტელეკომპანიები „იმედი“, „რუსთავი-2“ და სხვა მათი ჯიბის ტელევიზიები და საინფორმაციო ქსელები.

– მაინც ვინ არიან ის ბიზნესმენები და როგორც თქვით, სატელიტი ორგანიზაციები, რომლებმაც დააფინანსეს, როგორც ამბობთ, ეს კონფორტაცია?

– ამ ღონისძიებას უშუალოდ კურირებდა **ამირან მესხელი, მანო მერაბიშვილის** ყოფილი ბანდა, **ბარო ახალანას** სამეგობრო, რომლებიც გარეთ დარჩნენ – **პობა ხაბაზი** და „თავისუფალი ზონა“ და ასევე ყველასთვის ცნობილი ორგანიზაცია „იდეოლოგია“ – ლგბტ ადამიანების დამცველი, პროვოკაციების მომწოდებელი 17 მაისს, **ირაკლი კატარაძე** და ა.შ.

ახლა მე მოგახსენებთ მათ კავშირებს: ამირან მესხელმა თავისი მეგობრის და სპეცსამსახურების „შინის“ **არტურ ბალსანინის** – ახალციხელი ბიზნესმენის მეშვეობით გამოყო, დაახლოებით, 100 000 დოლარზე მეტი, რაც ჩაირიცხა ამ ღონისძიების ორგანიზებისთვის, რათა ეღვენათ რუსი ბაიკერები და სამამულო ომის ვეტერანები. დაახ-

ლოებით, 200 000 დოლარი გადმოირიცხა ასევე ფონდი „იდეოლოგია“ და გადანაწილდა შემდეგნაირად: სასჯელ-ლალსრულების დეპარტამენტის ყოფილ თანამშრომლებზე, ჯალათებზე, იმ ხალხზე, რომლებიც ადამიანებს აწამებ-

შოთა აფხაიძე:

9 მაისის პროვოკაციას კურირებდა ამირან მესხელი, მანო მერაბიშვილის ყოფილი ბანდა, ბარო ახალანას სამეგობრო, კობა ხაბაზი, „თავისუფალი ზონა“ და ორგანიზაცია „იდეოლოგია“

დნენ და რეჟიმის ყოფილ უფროსებზე, ვითომ ბაიკერები **ლამა ბრემბაძის** მეთაურობით, შეგახსენებთ, ლამა ბრემბაძე იყო რუსთავის მე-17, ანუ ყოფილი მე-2 ზონის დირექტორი, იგი გამოირჩეოდა დაუნდობლობით და სისასტიკით, აუპატიურებდა და ცემდა პატიმრებს, მანამდე ის მე-17 სარეჟიმო დახურული დაწესებულების დირექტორი იყო. ლამა ბრემბაძე შემჩნეული იყო პატიმრების მეუღლეებთან ძალადობრივ სექსუალურ კავშირებში, სწორედ ამის გამო სცემეს ის საბურთალოზე. ის საბურთალოზე ცხოვრობს, მაგრამ გარეთ აღარ გამოესვლება. ბრემბაძე იმ პატიმრებმა სცემეს, რომელთა მეგობრების მეუღლეებთან იყო შემჩნეული უწესო საქციელში. ეს ბრემბაძე იყო გარეული ამ საქმეში, ვითომ ქართველი მოტობაიკერების ოფიციალური წარმომადგენელი იყო საქართველოში და ბაიკერები წინააღმდეგნი იყვნენ ასეთი ტიპის ღონისძიების. კიდევ ვიმეორებ, ეს არის ტყუილი. ესენი იყვნენ „ნაციონალების“ მხარდამჭერები 10-15 ადამიანი, მათ შორის **მასილ ურუშაძე** და **ლამა ფარულაშვილი**, რომლებიც დღემდე „ნაციონალების“ ერთ-ერთი მხარდამჭერები არიან. ის 10 თვე თუ 15, ვითომ ბაი-

ქოს ქართველი მოტომობროლები იყვნენ. მათ მხარს უჭერდნენ „ქართველი ნაციონალისტები“. ჩემთვის გასაკვირია, ქართველმა ნაციონალისტებმა ლგბტ ორგანიზაციის მიერ დაფინანსებულ ორგანიზაციაში მიიღოს მონაწილეობა. სად არის კაცობა, ნაციონალური ღირსება და ადამიანობა?

– შეიძლება არც იცოდნენ, რომ ეს ღონისძიება „ნაციონალების“ მხარდამჭერებისგან იყო დაფინანსებული? – რას ამბობთ, როგორ არ იცოდნენ. თვითონ **ქეთევან არახაძე**, რომელიც გახლავთ ფონდი იდეოლოგიის იურიდიული სამსახურის თანამშრომელი, ფულთი სავსე ჩანთით დადიოდა და არიგებდა თანხებს. მიმიფურთხებია ისეთი ნაციონალიზმისთვის, რომელიც ლგბტ ორგანიზაციასთან ერთად იბრძოდნენ სამამულო ომის ვეტერანების წინააღმდეგ. „თავისუფალი ზონა“ პროვოკაციებისკენ იყო მიმართული. მათ ჰქონდათ, პირდაპირ, ფაშისტური დამოკიდებულება,

ვითომ პატრიოტული სულიკვეთებით, რუსებისა და რუსეთისადმი. მაგრამ რა შუაშია რუსი, რუსეთი ან სხვა რომელიმე ერის წარმომადგენელი. აქ საქმე გვაქვს მეორე მსოფლიო ომში გამარჯვებასთან.

ახლა ვიდურობოვს ატორიალებს და ამაცობენ, თითქოს, ამით, მაგრამ უნდა იცოდნენ, რომ ეს ძალიან ცუდად აისახება ქართულ-რუსულ ურთიერთობებზე და რუსეთში მცხოვრებ ქართველებზე. მე მინდა ყველას გავახსენო, რომ მილიონამდე ქართველი ცხოვრობს რუსეთში და იქ მათ არავინ ავიწროვებთ. მე თვითონ ვცხოვრობ რუსეთში, იქ

და ახლა მათ ეროვნული მოძრაობის ყოფილი წევრებიც, მე ვიტყვი, პოლიტიკური მუშაობებიც დაემატნენ. მე ვთხოვთ პირდაპირ ასე ჩაწერეთ. დიას, ეს ადამიანები, ყოფილი ეროვნულები, ჯერ კომუნისტური პარტიის რიგებში იყვნენ, მერე ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობაში, მერე ალუდგენ ზვიად გამსახურდიას და ავტორიტეტით დასდევდნენ თავიანთ ძველ თანამებრძოლებს, ზვიად გამსახურდიას ოჯახის ტყვედ აყვანას ლამობდნენ და ა.შ. მერე შევარდნაძეს შეეკრნენ, შევარდნაძესაც განუდგნენ, მიშას ჩაეხუტნენ და შემდეგ იმასაც ოპოზიციაში ჩაუდგნენ, ზოგი იგორ გიორგაძის გვერდით იდგა, კვბ-ს აგენტები არიან და

ახლა ამოიღეს ენა. ფული ეგულეობათ, არა?! ვიდურობოვს ვინაზე, ირაკლი წერეთელთან შემძვრალა კობა ხაბაზი და გიგა ბოკერია. წარმოიდგინეთ, რა დონეზე არის დაცემული „ნაციონალიზმის“ რეიტინგი, რომ გიგა ბოკერია, რომელიც ზბიგნევი ბუჟინსკის ხვდება, გამარჯვებული გიჟის და ავადმყოფის ირაკლი წერეთლის გვერდით გვეკლინება.

ფინანსურ მოგებას ელოდება ირაკლი წერეთელი და სხვებიც, რომლებიც დღეს რუსეთის ოკუპანტობაზე ყოფიან... ძალიან სწორი ნარატივები არის გაკეთებული ქართველი პოლიტიკოსების მიერ რუსულ-ქართულ ურთიერთობებში კაზუალური კუთხით. – რას გულისხმობთ? – ჩვენ პოლიტიკური დილემის წინაშე ვართ. დიას, გვაქვს რუსული

ბაზები საქართველოს ტერიტორიაზე, რაც საერთაშორისო სამართლის ენაზე განიხილება, როგორც ოკუპაცია, მაგრამ, დეოკუპაციისთვის რას ვაკეთებთ?! ზემოთ ვთქვი და გავიმეორებ: მე არ ვიყენებ ტერმინ ოკუპაციას, რადგან ეს შემდგომ ორმხრივ ურთიერთობას სასტიკად უშლის ხელს.

თუ რეალური დეოკუპაცია გვინდა, უნდა დავიწყოთ დიალოგი. რეალურად უნდა დავიწყოთ მუშაობა საგარეო კურსის გადახედვაზე, ანტიმილიტარისტულ პოლიტიკაზე და ა.შ. შიზოფრენიული პოზი-

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.ge შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

ციით, რომ რუსეთი არის ოკუპანტი, ვერაფერს მივაღწევთ.

თუ დიპლომატი არ გვინდა, მაშინ გვრჩება მეორე – მილიტარისტული გზა. უნდა ვიომოთ. მაგრამ ვის აქვს დღეს ომის თავი და შესაძლებლობა საქართველოში? არავის.

სამხედრო დაპირისპირებებით მხოლოდ პოლიტიკური ელიტა მოითხოვს ხელს, გაიქცევიან საზღვარგარეთ და ქართველი ხალხი აღმოჩნდება ომის გაუმადლარ ხასხასში.

მერე განათავსებენ ბაზებს არა მხოლოდ აფხაზეთსა და ცხინვალში, არამედ ვაზიანში, გორში, ქუთაისში, სენაკში, ფოთში, ბათუმში და ა.შ.

– ამაზე არ ფიქრობენ, როცა რუსს პირდაპირ ოკუპანტს ეძახიან?

– მერწმუნეთ, ეს არის პროვოკაცია და ეს არის ანტირუსული ისტერიის და რუსოფობიის კლინიკური გამოვლინება, სხვა არაფერ შედეგზე ეს არ არის გათვ-

წელიწად ნახევარში უნდა მოასწროს ოთხი ნატოს სამხედრო სწავლება. გაიზრდება ამერიკული სამხედრო კონტინგენტი საქართველოს ტერიტორიაზე და თუ დღესდღეობით 20-20 კაცი იღებს სწავლებაში მონაწილეობას 5000-მდე ავა კონტინგენტის რაოდენობა წლის ბოლომდე და წერტილოვანი დარტყმების განხორციელება დაიწყება ცხინვალში ახალგორის მხრიდან და მერე გალში მოხდება იგივე.

– ხელისუფლება ამას არ დასთანხმდება!

– ხელისუფლება უუფლებოა, ჩემო კარგო. ამ გადაწყვეტილებას **მასტანბეგ პაპანაძე** მიიღებს და დაუდასტურებს **თინა ხიდაშელი**.

მე ბევრჯერ მითქვამს, ჩვენ ვართ დე-იურე სუვერენული სახელმწიფო – იურიდიულად ასეა დაკანონებული, მაგრამ, ფაქტობრივად, სუვერენიტეტის არმქონე ოკუპირებული სახელმწიფო.

– ოკუპირებული მაინც ახსენეთ, და ვისგან ოკუპირებული?

ლილი. ელოდებიან მეორე ფრონტის გახსნას საქართველოში, კავკასიის მხრიდან, რასაც, სავარაუდოდ, წელიწადნახევარში გახსნიან საქართველოში. ამას სჭირდება რაც შეიძლება მეტი რუსული ისტერიის დანერგვა და გაღვივება. გეგმა არის ასეთი: ახალგორიდან აპირებენ დარტყმის განხორციელებას, მეორე დარტყმა დასავლეთ საქართველოდან – გალის ტერიტორიიდან უნდა მოხდეს და ცეცხლის აღში უნდა გაეხვიოს საქართველო.

– ვისი გეგმა ეს?

– ეს გეგმა ამერიკულ პოლიტიკურ წრეებში შემუშავდა, სწორედ ამ მიზნით დაინიშნა **თინათინ ხიდაშელი** თავდაცვის მინისტრად. წინა მინისტრი – **ჯანელიძე**, მეტ-ნაკლებად ზომიერი ადამიანი იყო, ის პროვოკაციებს ხელს არ მოაწერდა. მაგრამ ხიდაშელი, ისედაც ყველა ვხედავთ, მზად არის, რასაც ეტყვიან, ყველაფერი გააკეთოს.

რეული? ბარემ ესეც დააკონკრეტეთ.

– ქართული პოლიტიკური სივრცე, ქართული პოლიტიკური ისტებლიშმენტი გადაწყვეტილებების მიღებაში შეზღუდულია ამერიკული პოლიტიკური წრეების მიერ. სუვერენიტეტი მხოლოდ ფურცელზეა, მთლიანად არის მოსყიდული პოლიტიკური ელიტა, ქართველი პოლიტიკოსები გაყიდულნი არიან თავიდან ბოლომდე!

ნელ-ნელა სიტუაცია მიჰყავთ იქამდე, რომ წინასაარჩევნოდ სიტუაცია დაბაბული იყოს – ცეცხლი უნდა იყოს გახსნილი რუსეთის მიმართულებით და მერე ხელისუფლება უნდა დაკომპლექტდეს რესპუბლიკელებით, ალასანიას პარტიით და ნაციონალების ინტელექტუალური ფრთის წარმომადგენლებით – **ბოპირია, მამუკაძე, საყვარელიძე** და მისთანები. ეს უკვე გადაწყვეტილია ვაშინგტონში.

ირანდა პალანდაძე
593 56 11 18

არჩილ ჯაფარიძე: ნეიტრალიზაცია 2004-შიც იყო საუბარი, მაგრამ სააკაშვილმა მაშინ პუბლი „გადააგლო“...

ნურ აგრესიას.

– რუსეთი ოკუპანტი ქვეყანა არ არის?

– თუ რუსეთი ოკუპანტი თურქეთი, რომელსაც ჩვენი ტერიტორიის დიდი ნაწილი აქვს მიტაცებული და იავარქმინილი აქვს ჩვენი კულტურულ-არქიტექტურული ძეგლები? სხვა მეზობელ ქვეყნებზე აღარ შეეჩერდები.

მხოლოდ ბოლო 5 თუ 10 წლით არ ისაზღვრება ისტორია.

გვესაუბრება „ერეკლე II-ის საზოგადოების“ თავმჯდომარე არჩილ ჯაფარიძე

– არჩილ, ტელეეთერში მწვავე დაპირისპირებები გაქვთ განსხვავებული შეხედულებების მქონეებთან. „ვაშლზე“ ყოფილ სამშობლოს, ვითხრეს.

– საქმე, იცის, რაში მდგომარეობს? პოლიტიკური თოქ-შოუები მხოლოდ სანახაობისთვის არ უნდა იმართებოდეს საქართველოში. ქვეყანაში, რომელსაც დღესდღეობით ჩამოჭრილი აქვს ტერიტორიების 20%, მძიმე სოციალური და ეკონომიკური მდგომარეობაა. ჩვენ უნდა ვიჯღღეოთ სტუდიაში და ვმსჯელობდეთ, როგორ შეიძლება მდგომარეობის გამოწვევა. ამის მაგივრად პროვოკატორებს სვამენ სტუდიაში, რომ ადამიანმა აზრის დაფიქსირება ვერ მოახერხოს. საინტერესო ისაა, რომ როგორც კი მე მიკროფონი მომცეს და საუბარი დავიწყო, მაშინვე მისცეს ჩემს გვერდით მჯდომს მიკროფონი. კაცს, რომელიც „ნაციონალის“ წევრი და მათი პროვოკაციების გამწვანებელია.

ახალი ამბავი არ არის, რომ „ნაციონალები“ მაშინაც პროვოკატორები და დესტაბილიზატორები იყვნენ, როცა ხელისუფლებაში ბრძანდებოდნენ და ახლაც იგივე არიან. რაც მათ მოაწყვეს 9 მაისს, ეს იყო სამარცხვინო. ამით რუსეთისადმი საპროტესტო განწყობა კი არ გამოხატეს, არამედ საკუთარი უკულტურობა, ისტორიის უცოდინარობა და ასაკოვანი ადამიანების შეურაცხყოფა დაფიქსირეს.

რაც შეეხება „ვაშლს“. ეს ვაშლი რომ არა, ციტრუსი, ღვინო და სოფლის მეურნეობის მწივი, მაგრამ, მაინც, რუსეთის ბაზარზე გატანილი პროდუქტია რომ არ გაეყიდა გლეხს, შიმშილით მოკვდებოდა. ამით არსებობს ოჯახები საქართველოში და ესენი ამასაც ხელს უშლის. ძლიერი გლეხი, ძლიერი სოფელი ქვეყნის კეთილდღეობის გარანტია, მაგრამ ამით, „ნაციონალებს“ და მათ მხარდამჭერებს, ამ ქვეყნის და ხალხის კეთილდღეობა არ სურთ. ამოჩენებული აქვთ დასავლეთი, ევროპა და ამერიკა. რითი დაეხმარა წლების განმავლობაში ევროპა და ამერიკა ქართველ გლეხს. რითი შეუშუბუქა ეკონომიკური მდგომარეობა?!

დღეს გამოდიან ეს ლგბტ საზოგადოების წევრები, მათი დამცველები, ეს ვითომ ლიბერალები და ამბობენ: გეოგრაფიკის ლენტი მოღალატური იყო. ესენი ისტორიას პატივს არ სცემენ და არც კი იციან ამ ლენტის ისტორია. ეს ლენტი სიმბოლოა იმისა, როგორ შევიინარჩუნეთ აჭარა, როგორ დავაღწიეთ თავი მუსულმა-

„ნაციონალები“, ეს ვითომ პატრიოტები „შუღლს რომ თესავენ და აღვივებენ, ჩვენი სანაზობისთვის არ მუჟა ქვეყანამ კი არა, უკრაინამ ვერ გაუძლო გაუარებელ პოლიტიკას და ვერც დასავლეთმა „უშველა“, იმის მიუხედავად, რომ მას პირდაპირი საზღვრები აქვს ევროპის ქვეყნებთან. ევროპა მას ვერ თუ არ დაეხმარა, პირიქით, სწორედ მათივე წაქეზებით დაანგრის და დაშალეს სახელმწიფო თვითონ უკრაინელებმა.

აღარ გაუვათ „ნაციონალებს“ საქართველოში ასეთი პროვოკაციები.

კიდევ ვამბობ, დასავლეთს დახმარება თუ უნდა ქართულ საზოგადოებას უნდა დაეხმაროს, მეწარმეს, გლეხს, ხალხს დაეხმაროს და არა იმ ორგანიზაციებს, რომლებიც ქართველ ხალხს, ქართულ ტრადიციებს, მართლმადიდებლობას და პატრიარქს ებრძვიან...

გასულ კვირა დღეს აქცია გაემართეთ და გაეპროტესტეთ ევროსამართლოს მიერ საქართველოს რესპუბლიკისადმი დაკისრებული 32000-დოლარიანი ჯარიმა, რომელიც ჩვენს ქვეყანას დაეკისრა შარშან 17 მაისს ლგბტ-საზოგადოების აქციის ჩატარებაში ხელის შეშლის გამო. მსგავს აქციებს პერმანენტული ხასიათი ექნება. ყველანი კარგად ვხედავთ, რომ სექსუმიტირების ადგილებზე საქართველოში არავის მოსწონს. თვით სამართალდამცველებიც კი პროტესტს გამოხატავენ, რადგან ისინიც ნორმალური ადამიანები არიან, ოჯახებში არიან გაზრდილნი.

ყველამ ვნახეთ, NDI-ის კვლევების შედეგები. მოსახლობის 31% ევროპულ კავშირში გაწევრიანების მომხრეა. ეს მრავლისმეტყველი ფაქტია. „ფინანსიულ ტაიმსში“ გამოქვეყნებულ სტატიაშიც კი აღნიშნულია: „ქართველი პოლიტიკოსები და ექსპერტები აღიარებენ, რომ საქართველოში ადგილი აქვს პრორუსული ჯგუფების გაძლიერების ტენდენციას, მაგალითად, ისეთის, როგორიცაა „ევრაზიული არჩევანი“ – საქართველო“. ეს არასამთავრობო

ორგანიზაციათა კოალიცია ითვლის 16 000 წევრს“.

– ბოლო ხანებში გახშირდა საუბრები ნეიტრალიტეტზეც. რას ფიქრობთ საქართველოს სახელმწიფოს ნეიტრალური მოწყობის მიღებაზე?

– მალე პარტიას ჩამოვყალიბებთ და პოლიტიკური სახის დეკლარირებულ შეხედულებებს შემოვთავაზებთ. გეტყვით, რომ ჩვენ ვფიქრობთ ფინეთის ტიპის ნეიტრალიტეტზე. მოგეხსენებათ, ფინეთს აქვს ტერიტორიული დავა რუსეთთან. 1939 წელს კარელიის ნაწილი რუსეთმა მიიერთა, თუმცა ფინეთი იმთავითვე დაადა ბრძოლს გახს – არ დაიწყო რუსეთის ლანძღვა-გინება და დღეს ნორმალურ ურთიერთობაში არიან. სერიოზული სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობები აქვთ კარელაში ფინელები ჭრიან ხე-ტყვეს და ავეჯის სახით უბრუნებენ რუსეთს. მოსალოდნელია, რომ გავიდეს რაღაც დრო და ფინეთმა დაიბრუნოს დაკარგული ტერიტორია ისე, როგორც ჩვენ დავიბრუნეთ აჭარა და თბილისი... მთავარია, ერს ახსოვდეს, როგორც ილია ამბობდა, „შვილმა უნდა იცოდეს, სად გაჩერდა მამა“, ანუ ვიცოდეთ, რა იდეით და რა მიზნით ვცხოვრობთ... ამ ეტაპზე, მიმანია, რომ ნეიტრალიტეტი ყველაზე მისაღები ფორმა ჩვენთვისაა.

ამაზე ლიპარაკობდა იმერეთის ეპისკოპოსი, უწმინდესი გაბრიელ

ქიქოძე, ამაზე საუბრობდა ილია ჭავჭავაძე, პირველ დამოუკიდებელ ქართულ სახელმწიფოსაც აქეთკენ ჰქონდა სწრაფვა.

– როგორც ვიცით, ნეიტრალიტეტის გამოცხადების სერიოზული პროცედურები უდევს წინ, მათ შორის მეზობლების თანხმობაც აუცილებელია.

– გეთანხმებით, ეს რთული პროცესი იქნება, თუმცა ჩვენ შეგვიძლია ნეიტრალიტეტის სიკეთეებში დასავლეთიც დავარწმუნოთ და რუსეთიც, რომ ყოველივე ეს მათთვის მომგებიანი იქნება.

თქვენ იცით, ნეიტრალიტეტის რამდენიმე მოდელი არსებობს. ჩვენს შემთხვევაში სრული ნეიტრალიტეტი შეიძლება ვერ შევძლოთ, მაგრამ ისე მოვაწყოთ ქვეყანა, რომ არ იყოს მუდმივად საჯილდო ქვა რუსეთისა და დასავლეთისთვის.

ჩვენ უნდა გავითვალისწინოთ რუსეთის ინტერესები, რათა რუსეთმა ანგარიში გავვიწიოს. ცალმხრივად არავინ არასდროს არაფერს გვიკეთებდა და არც აწი გავვიკეთებ, ეს კარგად დავიმასსოვროთ.

ირანდა პალანდაძე
593 56 11 18

რა პოლიტიკური გამოწვევების წინაშე დგას დღეს საქართველო, გვესაუბრება შს ექსპრინსტრი, პოლიტიკური პარტია „სოციალ-დემოკრატები საქართველოს განვითარებისთვის“ დამფუძნებელი კომპანარჩიშვილი.

- მოგესხნებათ, ჩრდილოეთ კავკასია არის ყველაზე რთული, მოწვევადი ადგილი ჩვენს რეგიონში. 2001-2003 წლებში, პრივატულ შეხვედრებში და საჯაროდ რუსები გვადანაშაულებდნენ, რომ ტერორისტები საქართველოს გავლით ხვდებოდნენ ჩრდილოეთ კავკასიაში. საქართველო მამინ ხდება ტერორისტების მასიურად გამტარი, როცა აქ არეულობა, საომარი ვითარებაა. ამ ეტაპზე რუსეთმა მოახერხა თავისი პრობლემის დროებითი ექსპორტი სირიაში, რადგან ძალიან ბევრი ადამიანი წავიდა ამ ქვეყანაში და ერავში, რის გამოც იგი მომგებიან სიტუაციაშია, ფაქტობრივად მის ინტერესშიც იყო იქ მიმდინარე საომარი მოვლენები. რუსეთს რა თქმა უნდა აწყობდა ამ პრობლემური ხალხის ჩრდილოეთ კავკასიიდან გასვლა, მაგრამ ეს მაინც დროებითია, თუ საომარი ვითარება გაიშალა, იმ ხალხის, პირიქით შედინება მოხდება ჩრდილოეთ კავკასიაში. რუსეთს არსად აქვს ისეთი პრობლემა, როგორც ამ რეგიონში, ამიტომ ის არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებს, რომ საქართველო გახდეს ჩრდილო კავკასიელი მებრძოლების ასე ეთქვას, იოლად გამტარი, ღმერთმა ნუ ქნას, თორემ შეიძლება ერთ დღეში მოახდინოს საქართველოს ოკუპაცია, რაც სრულიად გამიზნული გადაწყვეტილება იქნება. იმიტომაცაა საშინო ნებისმიერი დესტაბილიზაცია ჩვენს ქვეყანაში, რომ ოკუპაციის საფრთხის წინაშე ვდგავართ. როცა ზოგიერთი ოპორტიუნისტული ძალები ქვეყნის ვაკვირდები, რომელსაც არაკონსტრუქციულად ვერ დავარქმევთ (უბრალოდ პროვოკაციულია), მე, როგორც უსაფრთხოების საკითხების სპეციალისტს ეჭვი მიჩნდება, რომ მათი მიზანია უმართავი პროცესების იმპულსი გახდეს ეს ამბები.

- ბატონო კობა, შეიძლება დოკუმენტურად არ არის დადასტურებული, მაგრამ საზოგადოებამ უნდა იცოდეს რეალურად რა მოხდა 2003 წელს, მით უმეტეს, რომ დღევანდელი ვითარება ძალიან გავს „ვარდების რევოლუციის“ წინა პერიოდს.

- ვფიქრობ, სწორედ დოკუმენტალურად დადგენილი ყველაფერი, მე უბრალოდ არამომგებიან სიტუაციაში ვარ იმ თვალსაზრისით, რომ მაინც მხარედ განვიხილები, მაგრამ არ გამოჩნდნენ ადამიანები, რომლებიც ამ საკითხს ობიექტურად გამოიკვლევენ. ხელი-სუფლება მამინ იცვლება, როცა მმართველი ელიტა იყოფა, თორემ უფულო ოპოზიცია, რომელიც მხოლოდ იდეებითაა აღჭურვილი, პოლიტიკაში გარდევას ვერ ახერხებს. მმართველი ელიტის გაყო-

ფის კლასიკური მაგალითი იყო შევარდნაძის მმართველობის პერიოდი, იგივე მოხდა ზვიად გამსახურდიას დროსაც. „ქართულ ოცნებასაც“ მამინ დაეწევა პრობლემები, როცა კოალიციის მმართველი ელიტა გადაწყვეტს გაყოფას. დროინდელმა მმართველი ელიტის გარკვეულმა ჯგუფმა, რომელსაც

კობა ნარჩიშვილი:

„ნაციონალური მოძრაობა“ დღეს არსებობს მხოლოდ როგორც „რუსთავი-2“-ის ერთ-ერთი ბელაპროექტი

ახალგაზრდა დემოკრატები (ე.წ. რეფორმატორები - მს.) უწოდეს, გადაწყვეტა ხელსუფლებაში ვადაზე ადრე მოსვლა. გაიხსენეთ 1997 წელი, რომელიც სამოქალაქო დაპირისპირებისა და ქაოსის შემდეგ ყველაზე უკეთესი წელი იყო ეკონომიკური ზრდის, სიმშვიდის, სტაბილურობის თვალსაზრისით, ამოქმედდა ეროვნული ვალუტა, კონსტიტუცია, დაიწყო სეპარატისტულ რეჟიმთან დაახლოების პროცესი, პირველ რიგში ეკონომიკური კუთხით დაახლოება, რაც ჩემი აზრით, ყველაზე მყარი საფუძველია. როგორც კი გამოჩნდა ამის მკაფიო ნიშნები, მომდევნო წელს მმართველი ელიტა იყოფა, ჩნდება ჯგუფი ხელისუფლების შეინთვე, რომელიც ხელისუფლების სათავეში მოსვლისთვის იწყებს ბრძოლას.

2000 წლიდან „რუსთავი-2“ იწყებს მასიურ შეტევას შევარდნაძის წინააღმდეგ, ჩნდება გადაცემა „60 წუთი“, რომელიც ყოველ კვირას შევარდნაძის ნათესავების კრიტიკით იყო დაკავებული. როგორ დავიჯერო, რომ 1999 წლის ოქტომბრამდე ქვეყანაში ყველაფერი კარგად იყო თუნდაც კორუფციის კუთხით, რაც არჩევნების მერე უცებ გაახსენდათ, რასაკვირველია, ეს ტაქტიკური გადაწყვეტი-

ლება იყო. ეს პროცესები პერმანენტულად გრძელდებოდა არჩევნების ჩათვლით პერიოდშიც, მაგრამ შევარდნაძემ დამაჯერებლად მოიგო არჩევნები. ამას მოყვა ნუგზარ საჯაიასა ზურაბ ჟვანიას შორის ცნობილი დაპირისპირება, საჯაიამ უშიშროების საბჭოს სხდომაზე დაიდო დასდო ბრალი ამ გუნდს, თქვენ შევარდნაძე გამოიყენეთ, ახლა აღარ გჭირდებათ და მის მომხრეებას აპირებთო, რის შემდეგაც პრაქტიკულად გაიყოფა მათი გზები. სწორედ მმართველი ელიტის გაყოფა იყო ამ გუნდის განზრახულობა, თორემ ისინი ხომ მინისტრები, საპარლამენტო კომიტეტებისა და ფრაქციის თავმჯდომარეები იყვნენ, მიხეილ სააკაშვილი 1995 წლიდან ოურიდიული კომიტეტის თავმჯ-

კობა ნარჩიშვილი:

„ნაციონალური მოძრაობა“ დღეს არსებობს მხოლოდ როგორც „რუსთავი-2“-ის ერთ-ერთი ბელაპროექტი

დომარე იყო, ასე რომ, მთელი გუნდი იზიარებდა 2001 წლამდე იმ პასუხისმგებლობას, რაც ხელისუფლებას ჰქონდა. უბრალოდ პიარი იყო, რომ სააკაშვილი თითქოს გაემიჯნა „მოქალაქეთა კავშირს“ და კორუფციასთან მებრძოლად მოგვევლინა. სინამდვილეში ის იყო იმ მმართველი ელიტის ნაწილი, რომელსაც წმინდა პოლიტიკურ მნიშვნელობას არ ვაძლევ, რადგან ეს იყო ხალხი, რომელიც ფინანსური ნაკლებობით იყო დაკავშირებული ხელისუფლებასთან. გეთანხმებით, რომ ძალიან გავს დღევანდელი ვითარება მამინდელს, მხოლოდ ის განსხვავებაა, რომ საზოგადოების სოციალური მეხსიერება ჯერ კიდევ არ არის იმ დონეზე წაშლილი, რომ დაავიწყდეს ნაციონალურ ცხრაწლიანი მმართველობა.

- მგონი უკვე დაწყებულია პოლიტიკური ელიტის გაყოფა, „თავისუფალი დემოკრატები“ გამოეყენენ კოალიციას, რესპუბლიკელები შესანიშნავად ვაჭრობენ ამ თემით. რამდენად სერიოზულად მიგანიათ საფრთხე იმისა, რომ 2003 წლის მოვლენები განმეორდეს?

- დღეს შიდა დაპირისპირების, მათ შორის შეიარაღებული დაპირისპირების უფრო მეტი საფრთხე არსებობს, ვიდრე 2003 წელს, რადგან იმ ნახევარი მილიონ ადამიანს კარგად ახსოვს ცხრაწლიანი რეპრესიები, რომელიც საკუთარ თავზე იწვნია და მათში აგრესია და რევანშის სურვილი ჯერ კიდევ არ გამქრალა. რითი იყო საინტერესო ბოლო პროცესები, განსაკუთრებით 21 მარტის აქცია - იმხელა პროპაგანდის მიუხედავად ნაციონალურმა 5.000 კაცზე მეტი ვერ მიიყვანეს აქციაზე. ამაში ნუ შექმნადებინ, რადგან შეპირად ვი-

ცი სად რამდენი ადამიანი ეტევა. აქედან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას, რომ „ნაციონალური მოძრაობა“, როგორც პოლიტიკური ორგანიზაცია დღეს არსებობს მხოლოდ როგორც „რუსთავი-2“-ის ერთ-ერთი ტელემოუ. ამის აშკარა გამოვლინება იქნება 2016 წლის არჩევნები, როცა მათ შეიძლება ბარიერიც ვერ გადალახონ. საბოლოოდ დავრწმუნდებით, რომ ხელოვნურია ის რეიტინგები, რასაც თვალში ვაჩივრებთ, მათ შორის ჩვენი მეგობრები თავიანთი სოციალური კვლევებით, თუმცა ეს არავითარ შემთხვევაში არ ნიშნავს, რომ „ქართულ ოცნებას“ ექნება გადამწყვეტი როლი. სწორედ მმართველი ელიტის გაყოფის, თუნდაც არაფორმალური პოლიტიკა განახორციელა, ფაქტობრივად იმ ტოტის ჭრა დაიწყო, რომელზეც იჯდა. მათ რამდენი დეკლარირებაც არ უნდა აკეთონ, პროდასავლურები ვართო, დასავლეთს მაინც ნაციონალური ურჩვენია, რადგან ისინი დაეალებენ „პირნათლად“ ასრულებდნენ, ომის დაწყება იყო საჭირო, დაიწყებდნენ, ეს ხელისუფლება კი არ იწყებს და ამიტომაც არ აწყობთ. ვინმეს სჯერა, რომ ავვისტოს ომი სააკაშვილმა თავისი ინიციატივით დაიწყო? ეს წარმოუდგენელია, გახსოვთ ალბათ, მამინ მაკეინის საარჩევნო კამპანია იყო და რასაკვირველია, იმ ფარგლებში მოხდა ეს ამბავი. საქმე იმაშია, რომ ხალხი ერთხელ მოითმენს, მეორედ მოითმენს, მაგრამ, როცა პირიქით შეტევაზე გადავა ძალა, რომელმაც რეპრესიები მოახდინა, ვინ განსაზღვრავს საზოგადოების როგორი რეაქცია ექნება, როცა საზოგადოება კარგად გააცნობიერებს, რომ ეს ძალა შეიძლება კიდევ დაბრუნდეს ხელისუფლებაში, რა ფორმებსა და მეთოდებს გამოიყენებს, რომ ამას წინ აღუდგეს, კაცმა არ იცის.

- ბატონო კობა, საქართველოში მიმდინარე შიდა პოლიტიკური რყევები, სახელისუფლებო გუნდის გახლეჩა საერთაშორისო ძალების ჩარევით ხომ არ ხდება?

ბისისთვის საჭირო ინტელექტუალური რესურსი. გაიხსენეთ დიმიტრი შაშკინი, რომელმაც სამი უწყება „გამოიცივალა“, მაგრამ რა ექნათ, ვისაც ენდობოდნენ და ამ ვერტიკალისთვის ჭირდებოდათ, ის ყავდათ, ორი და სამი მერაბიშვილი რომ არ იყო, იმიტომ გააერთიანეს საზღვრის დაცვა, უშიშროების სამსახური და შსს. ეს ყველაფერი რეალურად მიანიშნებს ინტელექტუალურ სიმწირეზე. დღეს ვინც არ უნდა გამოიდოს თავი, საქართველოში უბრალოდ არ არსებობს იმის ინტელექტუალური რესურსი, რომ გვეყვოდეს 21

სრულფასოვანი, კვალიფიციური და აკადემიურად მომზადებული მინისტრი, მითუმეტეს ყავდეს ერთ პარტიას, ეს შეუძლებელია.

„ქართულ ოცნებას“ მოსვლისთანავე დაეტყო, რომ ის ვერ მოიპოვებდა იმ დონის საგარეო მხარდაჭერას, რაც გარკვეული მიზეზების გამო ჰქონდა ნაციონალურად, რაც არ უნდა გაგვეთვინა ამერიკელენობის, მაინც არ იქნებოდა ნაციონალური მისაღები. სამაგიეროდ „ქართულ ოცნებას“ მოსახლეობის უდიდესი მხარდაჭერა ჰქონდა ერთი პირობით, ადამიანები ელოდებოდნენ კომპენისირებას უფლებების, მატერიალური და სხვა კუთხით, რაც ვერ მიიღეს. „ქართულმა ოცნებამ“ უკიდურესად არაკეთილგონიერი პოლიტიკა განახორციელა, ფაქტობრივად იმ ტოტის ჭრა დაიწყო, რომელზეც იჯდა. მათ რამდენი დეკლარირებაც არ უნდა აკეთონ, პროდასავლურები ვართო, დასავლეთს მაინც ნაციონალური ურჩვენია, რადგან ისინი დაეალებენ „პირნათლად“ ასრულებდნენ, ომის დაწყება იყო საჭირო, დაიწყებდნენ, ეს ხელისუფლება კი არ იწყებს და ამიტომაც არ აწყობთ. ვინმეს სჯერა, რომ ავვისტოს ომი სააკაშვილმა თავისი ინიციატივით დაიწყო? ეს წარმოუდგენელია, გახსოვთ ალბათ, მამინ მაკეინის საარჩევნო კამპანია იყო და რასაკვირველია, იმ ფარგლებში მოხდა ეს ამბავი. საქმე იმაშია, რომ ხალხი ერთხელ მოითმენს, მეორედ მოითმენს, მაგრამ, როცა პირიქით შეტევაზე გადავა ძალა, რომელმაც რეპრესიები მოახდინა, ვინ განსაზღვრავს საზოგადოების როგორი რეაქცია ექნება, როცა საზოგადოება კარგად გააცნობიერებს, რომ ეს ძალა შეიძლება კიდევ დაბრუნდეს ხელისუფლებაში, რა ფორმებსა და მეთოდებს გამოიყენებს, რომ ამას წინ აღუდგეს, კაცმა არ იცის.

- ბატონო კობა, საქართველოში მიმდინარე შიდა პოლიტიკური რყევები, სახელისუფლებო გუნდის გახლეჩა საერთაშორისო ძალების ჩარევით ხომ არ ხდება?

- რასაკვირველია, ეს ბუნებრივია. პოლიტიკაში, როგორც წესი არასდროს არის არჩევანი ცუდსა და კარგს შორის, ყოველთვის ცუდსა და უარესს შორისაა, განსაკუთრებით საქართველოში, თავს ნუ მოვიტყუებთ, ჩვენც ჩართული ვართ გეოპოლიტიკურ თამაშებში. ჩვენთან პოლიტიკას იდეოლოგიური საფუძველი გამოცვლილი აქვს, მაგალითად მემარცხენეობის იმ გაგებისგან, რაც ევროპაშია, ჩვენი პოლიტიკა სრულიად დაცლილია. თანამედროვე პოლიტიკაში ორი

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.ge შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

წარმართველი კომპონენტია, გეოსტრატეგია-გეოპოლიტიკა და სტრუქტურა, რაც პრინციპში წამყვანია. საქართველოში მოქმედი პოლიტიკური პარტიებისთვისაც, რომლებიც ასე თუ ისე აქტიურად მონაწილეობენ პოლიტიკაში, პირველი კომპონენტი უფრო მნიშვნელოვანია, იდეოლოგიის მაგივრად მასზე აგებენ თავიანთ მომავალს, მათთვის მთავარია, ვის დაელოდებიან, ვისთან ჩაიწერენ მეტ ქულას. ქვეყნის განვითარებას ხელს უშლის სტრუქტურის მიხედ-

რომ ევრაზიული კავშირის მომხრეთა რაოდენობა უფრო მეტი ყოფილიყო.

მე ვერ გეტყვით, გაიზრდება თუ არა ევრაზიული კავშირის მომხრეთა რაოდენობა, მაგრამ, როცა საზოგადოების განწყობა და ხელისუფლების კურსი ერთმანეთისგან განსხვავებულია, სწორედ მაშინ ხდება მათ შორის გაუცხოება, მაგრამ რეალურად არაფერი შეიცვლება. 2008 წლის რეფერენდუმზე ამომრჩეველთა 77%-მა ნატოსკენ სწრაფვა დააფიქსირა, შეიძლება ზუსტი მონაცემიც იყოს, მაგრამ რა შეცვალა ამან? იგივე იქნება ევრაზიულ კავშირთან დაკავშირებითაც, უბრალოდ შეიძლება გამოჩნ-

ვით მოქმედებაც, რადგან ის სტრუქტურა, რომელიც პოლიტიკაში ბოლო 25 წლის განმავლობაში დამკვიდრდა, არავითარ შემთხვევაში არ მივიყვანს წარმატებამდე. სტრუქტურის ყველაზე კლასიკური მაგალითია, როცა წინა ხელისუფლების დროს მოქმედმა ოპოზიციამ იდეაფიქსად გაიხადა, რომ ნაციონალური მოძრაობაც ისე უნდა გაემყვით პოლიტიკური არენიდან, როგორც ნაციონალურმა გაუშვეს შევარდნაზე, მათ ეგონათ, რომ 2003 წლის ნოემბერს გაიმეორებდნენ, რაც ვერ შეძლეს, ხელისუფლების შეცვლა შესაძლებელი გახდა არჩევნებით.

სტრუქტურა იღვრება მოქმედებს, სხვათა შორის, „ქართული ოცნების“ მმართველ ელიტასაც ჰგონია, რომ იგივეს გაიმეორებენ, რაც 2012 წელს მოხდა, ანუ კვლავ გამოვა პოლიტიკურ ასპარეზზე ბიძინა ივანიშვილი და იგივე შედეგები დადგება, მერწმუნეთ, ასე ნამდვილად არ მოხდება.

- ბოლო ხანს ჩატარებული სოციოლოგიური კვლევების მიხედვით, გამოკითხულთა 31% საქართველოს ევრაზიულ კავშირში გაწევრიანების მომხრეა. წლის მერე ამ ხალხის რაოდენობა რომ გაორმაგდეს, მაშინ რა მოუხერხებოდა სახელმწიფოს პროდასავლურ ორიენტაციას?

- სხვათა შორის, ეს ძალიან საინტერესო მოვლენაა, საქართველოს ევრაზიულ კავშირში გაწევრიანების მსურველთა რაოდენობა პირდაპირ კავშირშია იმ პროცესებთან, რომელსაც ჩვენი დასავლელი პარტნიორები ხშირ შემთხვევაში, გარკვეულწილად უპატივცემულობის გამოძღვალავენ ანორციელებენ ჩვენს მიმართ, აქ მარტო უკრაინაში განხორციელებულ დანიშნებებს არ არის საუბარი, რომელმაც კიდევ ერთხელ დაადასტურა ჩვენი საზოგადოების მიმართ ღრმა უპატივცემულობა, ევროსაბჭოს, რბილად რომ ვთქვათ, გაუგებარ რეზოლუციები, საზოგადოების განწყობების საჯარო იგნორირება, რომელიც თვლის, რომ ახალაა კრიმინალია, ამ დროს ევროსაბჭოს ტრიბუნლიდან გვეუბნებიან, იგი უდანაშაულოა და გათავისუფლებისკენ მოგიწოდებენ, ითხოვენ გიგი უგულვას გათავისუფლებას. ეს ყველაფერი ავტომატურად ბადებს ანტიდასავლურ განწყობებს, ამიტომ არ გამიკვირდებოდა,

დეს რომელიც უფრო მხარდაჭერილი იქნება, მაგრამ რეალურად არაფერი შეიცვლება. თუ ინსტიტუციების საკითხი არ გადაწყვეტა, ყველაზე დემოკრატიული ძალაც რომ მოვიდეს ხელისუფლებაში, მასაც იგივე პრობლემები ექნება, რაც დღეს არის. სანამ საზოგადოების წევრი არ ჩათვლის, რომ ის არის ქვეყნის მმართველი და პატრონი, როგორც ეს დასავლეთშია, იქ ხალხი კარნახობს ხელისუფლებას, ხალხის მმართველობა, მანამდე ყველაფერი უცვლელად დარჩება. როგორც გითხარით, საქართველოში მხოლოდ მაშინ ეწყება ხელისუფლებას პრობლემები, როცა მმართველ ელიტაში ჩნდება განხეთქილება, თორემ სხვა შემთხვევაში ხალხი ჩვენთვის ვიცხოვრებთ, ხელისუფლება თავისთვის, ის იტყვის, რომ შესანიშნავად აშენებს და აკეთებს ყველაფერს, ჩვენ კი ისევე ცუდ მდგომარეობაში ვიქნებით.

ქვეყნის უსაფრთხოება რამდენიმე კომპონენტისგან შედგება, ეს არ არის მარტო ტანკი და ქვეშეხი, ეს არის ეკონომიკური და სასურსათო უსაფრთხოებები. ცალკე თემა გრძელვადიანი ინვესტიციების საკითხი, გრძელვადიანი, სრულფასოვანი ინვესტიციებით არ არის დატვირთული საქართველო. ინვესტირება მხოლოდ 20% თუ არის კეთილსინდისიერი, დანარჩენები ჭარბ მოგებაზე არიან ორიენტირებული, სხვა არაფერი აინტერესებს. ჩვენთან, როგორც წესი იცით რაზეა ინვესტიცია გათვლილი – იყიდან მიწას, რომელსაც არ ჭირდება ყარაულობა, ათი წლის მერე, როცა მისი ფასი გაზრდილია, ძვირად ყიდიან. ძალიან ბევრმა ინვესტორმა უცხო მუშახელი შემოიყვანა, თავისი ქვეყნის მოქალაქეები დაასაქმა, იგივე აზერბაიჯანელებმა და ჩინელებმა. მაშინ რა აზრი აქვს ინვესტიციას თუ ჩვენი ხალხი არ დასაქმდება. თუ ეკონომიკური პოლიტიკა და მიდგომები არ შეიცვალა, იმ დეკლარირებულ სოციალურ პოლიტიკას რეალური ნაბიჯები არ მოყვა, არ ამუშავდა მსხვილი ინფრასტრუქტურა, გადაამუშავებელი საწარმოები და ამით არ დამაგრდა ლარი, დანარჩენი ყველაფერი არასერიოზულია, ეკონომიკური დამოუკიდებლობა ეროვნული უსაფრთხოების ქვაკუთხედი.

ბანანა სენიოვილი
599 51 28 24

სანამ ჩვენ ვზივართ და ფუფალასავით უიოლას ველოდებით...

9 მაისს წითელ მოედანზე რუსეთის ჯარებთან ერთად ყოფილ საბჭოთა ქვეყნების (დღეს უკვე დსთ-ს) საჯარისო ნაწილებიც მონაწილეობდნენ. ყველაზე საგულისხმო და თვალში საცემი მაინც ჩინეთის, ინდოეთის, სერბეთისა და მონღოლეთის საჯარისო ნაწილების გამოჩენა გახლდათ, რომლებმაც მწყობრით ჩაიარეს წითელ მოედანზე.

ახლა შეიძლება ვიფიქროთ, რომ ამ ქვეყნების ჯარებმა პატივი მიაგეს ფაშიზმზე გამარჯვების დღეს, თუმცა მედღეს მთელი მხარეც აქვს. ბოლო წლებში განსაკუთრებით დათბა რუსეთისა და აზიის მთელი რიგი ქვეყნების ურთიერთობები. სამხედრო აღლუმზე მათი ყოფნით მსოფლიოს, განსაკუთრებით კი ნატო-ს წვერ ქვეყნებს აჩვენეს, რომ აქეთ არა მარტო პოლიტიკური, არამედ სამხედრო მხარდაჭერაც. რუსეთმა, ფაქტობრივად, გააფრთხილა მსოფლიო ქვეყნები ომის შემთხვევაში მარტო არ ვიქნებით. აზიის გარდა რუსეთს შუაგულ ევროპაშიც აქვს დასაყრდენი სერბეთის სახით. ყველა კარგად ვიცით მათი დამოკიდებულება ნატო-ს მიმართ. ჩველი აღლუმზე საუბარს უახლოეს სამხედრო-საბრძოლო ტექნიკით დავასრულებთ, რომელიც წითელ მოედანზე გამოიყვანეს.

აღლუმიდან რამდენიმე დღეში რუსეთ-ჩინეთის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ერთობლივი წვრთნები დაიწყო. ორივე ქვეყნის სამხედრო გემები შავი ზღვიდან ხმელთაშუა

მსოფლიო პრესამ კერის ვიზიტი რუსული დიპლომატიის გამარჯვებად აღიარა.

საქართველოს იფიციალური პირები, როგორც ვიცით, მოსკოვში არ ჩასულან. სამაგიეროდ, რუსეთის დელეგაციაში გამარჯვების დღის აღსანიშნავად იყვნენ აფხაზეთის და „სამხრეთ ოსეთის“ „პრეზიდენტები“. ამით რა ხერი ნანა ჩვენმა ქვეყანამ, მოიგო რამე? ვფიქრობთ, არც არაფერი, პირიქით. იმის მაგივრად, რომ დაკარგული ტერიტორიების პატრონები ვეძებდეთ გამოსავალს, ვითომც არც არაფერია, დუმისლ ვამჯობინებთ, კვლავ ვილაცის იმედად ვართ. კარგია ქართული და უცხო ქვეყნების ჯარების ერთობლივი წვრთნები, მაგრამ შედეგი? შედეგი ნული!

დღეს საქართველოს ძირძველ ტერიტორიაზე „სამხრეთ ოსეთი“ რომ არსებობს, კოდორის ხეობას ზემო აფხაზეთი რომ დაერქვა, სწორედ შინაური მტრების დამსახურებაა, ვინც მოაშხადა ის დასაწყვი კანონი და ვინც პარლამენტში მხარი დაუჭირა მის დაკანონებას. გაუქმებული ავტონომიური ოლქის ნაცვლად რესპუბლიკა მივიღეთ! რადგან ჩვენს შინაურ მტრებზე ვსაუბრობთ, ერთსაც ვიტყვი. რუსეთის ერთ-ერთ არხზე წამყვანმა ირონიულად თქვა: „...ასე მგონია, პოროშენკო და სააკაშვილი ჩვენი გაგზავნილებია. თავიანთ ქვეყნებში მათ რუსეთის საქმე გააკეთეს“-ო.

სამწუხაროდ, ახლაც ვიოვლავ ვცდილობთ გავარდნიოთ ყრუ კედელი. ნატო-ში გაწევრიანება იდეა-ფიქსად გვაქვს გადაქცეული. ერთი

ზღვისკენ გაემართნენ. იმ დღეებში კი თურქეთი ნატო-ს სამიტს მასპინძლობდა, ესეც ერთგვარი მინიშნება გახლდათ.

ვიზიტი ორიგინალურად დაიწყო. ჯონ კერის თავისი რუსი კოლეგა სერგეი ლავროვი თეთრი რეტრო მანქანით „პოპული“ დახვდა (შეგახსენებთ, რომ ეს მანქანები საბჭოეთში 1945 წლის ომის შემდეგ გამოიღოდა თითქმის 15 წელი). კოლეგებს შორის საუბარი სასტუმრო „როდინაში“ გაგრძელდა (არც ეს იყო, ალბათ, შემთხვევითი). სამთავრობო რეზიდენციაში კი ვლადიმერ პუტინმა მიიღო სტუმარი. შეხვედრა 4 საათზე მეტ ხანს გაგრძელდა.

ვიზიტის შედეგებზე დაწვრილებით არ ვისაუბრებთ, მაგრამ ერთს კი აუცილებლად აღვნიშნავთ. შემაჯამებელ ბრიფინგზე ჯონ კერიმ უკრაინის პრეზიდენტს მოუწოდა, თავი შეიკავოს უპასუხისმგებლო განცხადებებისგან, ომის რიტორიკისგან. ყოველივე ეს მოულოდნელი იყო და ბევრი დააბნია კიდევ. მათ შორის, ჯონ კერის მოადგილე ვიქტორია ნულანდიც იყო. რომელიც, ფაქტობრივად, გაექცა ჟურნალისტებს.

შეხვედრაზე ლავროვმა ამერიკელ სტუმარს პომიდორი და კარტოფილი მიართვა. თან აღნიშნა, ყუბანური. საბოლოოდ კი

კერის წინ თურქეთში გამართულ სამიტზე კვლავ თავაზიანი უარი გვითხრეს. სამიტის დაწყებამდე ნატო-ს ერთ-ერთმა მაღალჩინოსანმა პირდაპირ განაცხადა, რომ ალიანსის სამხედრო მხარდაჭერის იმედი არაწვერ ქვეყნებს ნუ გექნებათ. თუმცა ეს ისედაც უკვე კარგად ვიცით 2008 წელს საქართველოს და შარშან უკრაინაში განვითარებული მოვლენების შემდეგ. მსგავს პასუხს, ალბათ, ევროკავშირის სამიტზეც მივიღებთ.

ნატო-ს ახლანდელ სამიტზე თურქეთი ერთადერთი ქვეყანა იყო, რომელმაც მხარი ორგანიზაციის გაფართოებას დაუჭირა. მათი მიზნები გასაგებია, რომ შორს მიმავალი და მზაკვრულია. ჩვენი ახლო მეზობლები სომხეთი და აზერბაიჯანი არ ეთანხმდებიან საქართველოს ნატო-ში შესაძლო გაერთიანებას. სომხეთი ევრაზიულ კავშირშია, აზერბაიჯანი ნეიტრალურ პოზიციას იკავებს. ამიტომაც სომხეთის მთავრობის მეთაურმა ლიად გვითხრა, რომ ისინი შემოფოთებულები არიან ჩვენი ნატოსკენ სწრაფვის გამო.

...სოჭში, ჯონ კერისთან შეხვედრის შემდეგ, ვლადიმერ პუტინი აფხაზეთის „პრეზიდენტს“ შეხვდა. ჩვენ კი ვსხედვართ და ფუფალასავით შიოლას ველოდებით.

ბია ბურდული
551 71 27 07

მიმდინარე პოლიტიკურ საკითხებზე ვესაუბრებით პარტია გაერთიანებული დემოკრატიული მოძრაობა „ერთიანი საქართველოსთვის“ ლიდერსა და პოლიტიკურ მდივანს, ბატონ ბიბლას ბარამიძეს.

— დავიწყეთ იმით, რომ ტრანსნაციონალური, სექტანტური ანტიეროვნული ქმედებები და ევროპული ცივილიზაცია, ერთი და იგივე არ გახლავთ.

სამწუხაროდ, ჩვენს ქვეყანას დღეს პროდასავლელების სახელით მოადგნენ ის ძალები, რომელნიც საქართველოში ხედავენ მხოლოდ ტერიტორიას, მეტი არაფერი არ აინტერესებთ, ქართველი ხალხის გამოყენება კი სურთ საკუთარი მიზნებისთვის, ეს არის და ეს. მათ ბევრი მიზნები აქვთ. მათთვის უპირველესი არის გამდიდრება, გამდიდრება და გამდიდრება. რატომ უპირისპირდებიან რუსეთს? იმიტომ, რომ მართლმადიდებლური ფასეულობები მათთვის აბსოლუტურად მიუღებელია, და მეორე ის გახლავთ, რომ მგელივით უკაწკაწებთ კბილები, როცა იქ არსებულ სიმდიდრეს, წიაღისეულს ხედავენ. ამიტომ ჩვენ უნდა ვიცოდეთ, ვის რა აინტერესებს საქართველოში, ხელი არ უნდა შევეწყოთ იმას, რომ პროდასავლურობის მიმხრობის სახელით დავეხმაროთ იმ ძალებს, რომელთაც შეუძლიათ საქართველოში გაანადგურონ ყოველივე ეროვნული — ეს დაუშვებელია.

NDI-ს ან IRI-ს კვლევებს შეხედეთ, რითი განსხვავდებიან ერთმანეთისაგან? არაფრით, რაც ალხანა, ის ჩალხანაა — ერთი მიზანი ამოკრავთ მხოლოდ, სურთ გაათავონ ანტიამერიკული ნაციონალური მოძრაობა, მეოთხე ადგილზე გადაწიეს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა — განა ეს ასეა? ვინმეს სჯერა ამის? ცხადია, არა. სურთ, რომ ჩაქრეს ქართველ ერში ეროვნული თვითმყოფადობა, რომ იოლად მართონ ქართველი ერი — ეს მათი მიზანია. დასავლეთმა ვერ გაიგო, რომ აღმოსავლეთ ევროპისა თუ აფრიკის ქვეყნებს ყველას თავთავისი გამორჩეული ტრადიციები აქვთ და შეუძლებელია, ყველგან მოახდინონ ერთი და იგივე მეთოდით ფერადი რევოლუციები. დასავლეთმა მოსპო ამ ქვეყნებში სახელმწიფო ინსტიტუტები და პირიქით, ხელი შეუწყო ვაჰაბიზმს, ტერორიზმს და მკვლელების მიერ ისლამის სახელით სახელმწიფო ინსტიტუტების არსებობას, რომელიც მთელ მსოფლიოს წაღვეთით ემუქრება — აი, ეს გახ-

ლავთ ის რეალური და საავალალო შედეგი, რომელიც მივიღეთ.

— თქვენ პარტიას პრორუსულ ძალად აღიქვამენ დღეს ხელისუფლებაში მყოფი პარტიები...

— ჩვენ არ ვართ არც პრორუსული ძალა და არც პროევროპული, ვართ ქართველები,

ბიბლა ბარამიძე:

ამერიკის ელჩი საქართველოში არის ჩვენი ქვეყნის გენერალ-გუბერნატორი — „ნაპესტნიკი“

თუმცა ვამბობთ, რომ აუცილებელია რუსეთთან სერიოზული დიალოგი, მიუხედავად იმისა, რომ 20 პროცენტი მიწისა და ვაკრეტით იმ უნიათო და მზაკვრული გეგმის გამო, რომელიც ნაციონალურს ჰქონდათ და განახორციელეს. რუსეთს ელაპარაკება დღეს მთელი მსოფლიო და თუ ურთიერთობას არ ადვადგენთ, როგორ დავიბრუნებთ ტერიტორიებს? პოლიტიკა არის კომპრომისების ხელოვნება, საუბარი და ურთიერთობები აუცილებელია ამ ქვეყანასთან. გერმანიის ან საფრანგეთის ლიდერები რომ ჩაიღებოდათ, ეს სიყვარულით კი არ არის გამოწვეული, არამედ თავიანთი ქვეყნების მომავალზე ფიქრობენ. 9 მაისს არ ჩავალთ მოსკოვში და იზოლაციაში მოვაქცევთ მას — ამბობდნენ ზოგიერთები, მაგრამ სინამდვილეში რა მოხდა? მილიარდ ნახევარი მოსახლეობის მქონე ჩინეთი იყო იქ ჩასული და ინდოეთი, რითაც დასავლეთს გული გაუსკდა. უფრო მეტიც, ამ ქვეყნების ჯარისკაცებმა მათთან ერთად გაიარეს მარშირება, ეს მანიშნებელია იმისა, რომ მათ სერიოზული პარტნიორები ჰყავთ. ამიტომაც მოხდა ის, რომ 9 მაისის მერე იქ ჩავიდა მერკელი, ამერიკის სახელმწიფო მდივანი და ა.შ. ლიდერები. სხვათა შორის, ჩხეთის პრეზიდენტი ზემანის

არის ერთ-ერთი პირველი პოლიტიკოსი, რომელმაც თქვა, რომ უკრაინაში არის ძმობა მკვლელები სამოქალაქო ომი და ასევე აღიარა, რომ წინააღმდეგია უკრაინის ნატოში შესვლის. რუსეთის მიმართ კი განაცხადა, რომ თუ ოდნავ მაინც შეცვლის ის თავის კურსს, მომხრე ვართ არა მხოლოდ სანქციები მოეხს-

ნას მას, არამედ ევროკავშირის წევრი გახდესო. ასეთია ამ პრეზიდენტის აზრი, საიდანაც ჩანს, თუ რამდენად საჭირო პარტნიორია ეს ქვეყანა დასავლეთისათვის.

— ამერიკის ელჩის შიდა პოლიტიკურ მოვლენებში ჩარევებზე რას იტყვი?

— მე ქვეყნის სრულყოფილებიანი და საგანგებო ელჩი ვიყავი და ძალიან კარგად ვიცი ამ რანგის პოლიტიკოსის კომპეტენცია, დღევანდელი ამერიკის ელჩი საქართველოში რიჩარდ ნორლანდი მართო ელჩი არ გახლავთ, ის არის „ნაპესტნიკი“, გენერალ-გუბერნატორი საქართველოსი, ყველაფერს აჯამებს, დავალებებს იძლევა, კადრების საკითხს წვევტს, რაღა დარჩა?

გ ი ო რ გ ი მარგველაშვილი ევროსაბჭოში ქანდარაზე დასვეს, გვერდით ძებნილი სააკაშვილი მიუსვებს და ხმა ვერ ამოიღო, ასეთმა პიროვნებამ ქვეყანას რა უნდა გაუკეთოს?

— ბოლო კვლევებით ენდობით, თქვენი პარტია საერთოდ არ მოიხსენია რეიტინგში, რეალურად?

— იმიტომ, რომ მათ არ აწყობთ დამოუკიდებელი პოლიტიკური სიძლიერის მქონე პარტია, ვერ დავვიმონეს ისე, როგორც სხვები, რომელთაც მართავენ. იმ ხუთ პროცენტში, რომელიც მანამდე მოგვანიჭეს, ჩაანაცვლებენ სხვა მართულ პარტიას, რომლის წინ წამოწევანამეხე უფრო ქარიზმატული და გამოცდილი ლიდერი მათ ფაქტობრივად არ ჰყავთ. ქალბატონი ნინო თავის დროზე რო-

ცა შეხვდა პუტინს, ძალიან აღელდნენ ზოგიერთი პოლიტიკოსები, თუმცა, ის გამორჩათ, რომ სწორედ ამ შემთხვევით არის მერე თქვა რუსეთის პრეზიდენტმა, რომ საქართველოსა და რუსეთს შორის გადაუჭრავლი პრობლემები არ არსებობს, არ იყო ეს სერიოზული წინადადება შემდგომი დიალოგის დასაწყებად? რატომ არ გამოვიყენეთ ეს შანსი? იმასაც დავებენ, რომ იგივე პუტინი 2008 წლამდე ყოველთვის ამბობდა, რომ ის მხარს უჭერდა მცირე მრავალს, ოსებსა თუ აფხაზებს, მხოლოდ ერთიანი საქართველოს ფარგლებში — დღეს ეს რატომ დაივიწყეს? ეს იყო 2008 წლამდე, ვიდრე სააკაშვილმა ამ საერთაშორისო მაწან-

ვალამ, ამ ქვეყნის გაპონმა სისულელე არ ჩაიღინა და პროვოკაციებს არ წამოეგო. მერე მოხდა ის, რაც მოხდა. ძალიან ცუდი მოხდა, მაგრამ ხომ უნდა ვეძებოთ გამოსავალი?

— ევრაზიის კავშირზე მსურს კითხვით, მოსახლეობის 31 პროცენტი მომხრეა ამ კავ-

შირის, იქნება მეტიც, ევროკავშირში გაწევრიანების პერსპექტივა შორეულია, რა გამოსავალს ხედავთ ამ შემთხვევაში?

— ევროკავშირში გაწევრიანება, ცხადია, მისაღებია ხალხისთვისაც და ქვეყნისთვისაც, თუმცა მაინც შორეული პერსპექტივაა, მაგრამ გავითვალისწინოთ ის, რომ ჩვენ გვინდა ევროპული ღირებულებები და არა კონფიქტის მსგავსი გადაგზავრებული ხალხის გაფატივება. ზოგიერთს ერთსქესიანთა ქორწინებები ჰგონია ევროპა და მეტი არაფერი. სხვათა შორის

თომას მანი ჯერ კიდევ მაშინ ამბობდა, რომ ევროპა არის ველური ინსტიტუტების ზეობა, სოლო პოლ ვალერი ფერდა, ისეთი შთაბეჭდილება მაქვს, თითქმის ევროპას მართავს რომელიღაც ამერიკული კომისიარი — წარმოიდგინეთ, როდის ითქვა ეს, მეოცე საუკუნის პირველ ნახევარში, მას შემდეგ რამდენი დრო გავიდა, როგორ დაეცა ევროპა — დღეს თვალნათელია. ის ევროპა არ იყო, რომელმაც 7 ნომერი მერი დანიანა, ან 26 მაისი? რატომ ხმა არ ამოიღეს, არ დაირღვა ადამიანთა უფლებები? 9 წლის განმავლობაში პოლიტიკურად რატომ ვერ ხელახლდნენ? მეც ვიყავი მათ შორის ასეთი, მათი მხარდაჭერა არ მიგრძენია, რატომ? ახლა გაახსენდათ პოლიტიკური ნა-

კავშილი რომ თავისთან წაიყვანეს? აბა ჰკითხეთ ხალხს, ასეთი ევროპა მათ არ უნდათ?.. დღეს სიტუაცია ისე მიდის, რომ თუ პიპერინფლაცია მოხდება და პოლიტიკური კრიზისი დაიწყება, 31 პროცენტი კი არა, მოსახლეობის 90 პროცენტი მოითხოვს ევრაზიის კავშირში

შესვლას, დღევანდელი ხელისუფლება არის მირაჟი, მოსახლეობის 45 პროცენტმა არ იცის, ვის მისცეს ხმა, ხალხი გაურკვევლობაშია, როდემდე? ხდება ხალხის ზომბირება NDI-ის კვლევებზე დაყრდნობით, კვლევების სიზუსტე ამ ორგანიზაციას არ აინტერესებს, ისინი არიან საშოვარზე ჩამოსული სექტანტები, ამით კი ხალხი შეურაცხყოფილია.

ასეთ სიტუაციაში გამოსავალი ერთადერთია, ვადაძლევი საპარლამენტო არჩევნები.

თეიმურაზ კასრაძე 599 110 200

იხილეთ „საერთო გაზეთი“ ინტერნეტში www.saertogazeti.ge შემოგვიერთდით FACEBOOK-ზე **საერთო გაზეთი**

„ინტელექტუალი“ ვანო მერაბიშვილი „პროვინსიულ“ ბიძინა ივანიშვილს განათლებას უზუნებს!

ვანოსაგან, რომ ყველაფერია მოსალოდნელი და მისგან კაცს არაფერი უნდა გაგვიკვირდეს, ეს საყოველთაოდ ცნობილია და ამაში ეჭვი აღარავის ეპარება. მაგრამ ის რაც მან მიმდინარე წლის 17 აპრილს უგულავას სასამართლო პროცესზე განაცხადა, ყოველგვარ ზღვარს ცილდება. თავის ვრცელ „რეჟიმი“ მსჯავრდებულმა ვანო მერაბიშ-

ვილი ამ სანაქებო სასწავლო დაწესებულების დისკრედიტაცია და გაუფასურება, შენაირ უვიც კურსდამთავრებულებს დიპლომებს, რომ ურიგებდნენ. ისე, ბ-ნი ბიძინა, ამ მოუსავლეთში წასული ნაციონალებისა და მათ დამქაშ ნარჩენებთან, კოკაბიტაციისა და მათი გაცოცხლებისათვის მათგან მეტიც ღირსი ხართ. იმის მაგი-

ვით ისე მალაღია ცხოვრების დონე, ჩვენთანაც თუ ასე იქნება რაა ამაში ცუდი? ბ-ნმა მეჭიაურმა მშვიდად მიუგო, რომ ცხოვრების დონე კია მალაღი, მაგრამ არა სინგაპურელებისთვისო. ქ-ბნ ფიქრია ჩინრადის ბრტყელ-ბრტყელ სიტყვებს თუ დაუვჯერებთ, თურმე ჩვენი წინაპრების აუხდენელი ოცნება ყოფილა ევროპულ სივრცეში ერთ ოჯახად გაერთიანება. კი ბატონო, მართალია იყო ამის მცდელობა, მაგრამ აქედან რაც გამოვიდა ყველამ კარგად ვიცით.

რაც შეეხება საქართველო-რუსეთის ურთიერთობის დაწყებას, ეს მაშინ მოხდა, როცა ჩვენი „ისტორიული მეგობრების“ სპარსეთისა და თურქულ-ჯუკების შემოსევებითა და დარბევებით დაუძლურებული, ერთ დროს ძლიერი 8 მილიონიანი საქართველო, ნახევარ მილიონზე იყო დასული. ქვეყანა ფაქტიურად სულს დაფარა და გადაშენების პირზე იყო მისული. რუსეთთან შეერთების შემდეგ,

ხურებს ვაკრიტიკოთ და ვლანძლოთ რუსეთი, მაგრამ კარგი რაც გაგვიკეთა ისიც ავლნიშნოთ. უ„უმაღლრობა ეს ყველაზე დიდი ნაკლია“ ამბობენ ინგლისელები. ასე, რომ პოლიტიკურ ასპარეზზე ორმაგი სტანდარტები თა და შერჩევითი სამართლით მოღვაწეობას, წარმატება და დიდება ჯერჯერობით არავისათვის მოუტანია. ამიტომ, რომ ქართველმა ხალხმა, ასეთი პოლიტიკის გატარებისათვის წირვა გამოუყვანა სააკაშვილს, ხოლო მთელი სანაცემი პოლიტიკურ მოუსავლეთში გაისტუმრა.

P.S. წერილი დამთავრებული მქონდა, როცა რუსთავი 2-ის ექვეთიდან ბ-ნი მინაშვილის დემაგოგიური და ცილისმწამებლური განცხადება, უკვე მერამდენჯერ მოვისმინე. რა დონის ნამუსგარეცხილი უნდა იყო კაცი, ივანიშვილის მიმართ ასეთი რამ რომ განაცხადო: თურმე ბ-ნი ივანიშვილს პირველ რიგში სამართლიანობა თავისთვის აღუდგენია, სახელმწიფო ხაზინიდან სააკაშვილის მიერ წართ-

ვილმა, ბიძინა ივანიშვილს, არც მეტი არც ნაკლები, „პროვინციული, გაუნათლებელი და ტლუ“ უწოდა. მართლა დმერთი რატომ არ გაიცინებს, ეს მართლა პროვინციის ჭაობში ჩაფლული და სოფელ უდეს არგაცილებული, გაუნათლებელი, ტლუ და ენაბლუ ვანიკა ბიძინას, რომ ასეთი სიტყვებით შეამკობს. ბიჭო, ყველაფერს რომ თავი დავანებოთ, კაცი 10 თუ 15 წელი პარიზში ცხოვრობდა. ამ ქალაქში სულ რომ არაფერი გაქეთებინა და ყოველდღე უსაქმურად ეხეტიალა ქუჩებში, შენზე, 100-ჯერ უკეთეს განათლებას მაინც მიიღებდა. თუ სოფელი ჭოროვილა გაქვს მხედველობაში, ჩემო ვანო, ამ სოფელმა იმდენი ცნობილი პიროვნება მისცა ქვეყანას, შენს უდეს არ დაესიზმრება. როგორც შენს „განათლებაზე“ ლაპარაკობენ, სანამ სკოლას დაამთავრებდი, თურმე რამდენჯერმე ყოფილხარ ნამყოფი ადიგენში. რაც შეეხება სამცხე ჯავახეთის კულტურულ ცენტრს, ახალციხეს, იქაც სულ ორჯერაა ნამყოფი, და ისიც კომკავშირულ ღონისძიებაზეო, დაბეჯითებით ამტკიცებენ შენი „ბიბლიოგრაფები“. ყველა-ყველა და შენ ენა როგორ გიტრიალდება სხვის განათლებაზე ილაპარაკო. კაცს რომელსაც ტექნიკური უნივერსიტეტის დიპლომი უკვე ჯიბეში გელო, განცხადების დაწერა არ იცოდი. ამ სახელოვანი უმაღლესი სასწავლებლის მაშინდელი რექტორის, ბ-ნი რამაზ ხუროძის სახელზე დაწერილ შენს სამხაზიან განცხადებაში, იმდენი შეცდომა რამდენი სიტყვაა. აი ზუსტად მაშინ

რად, რომ სიკვდილამდე თქვენი მადლობლები იყვენ, მათი პოლიტიკურად გაცოცხლებისა და სულის ჩაბერვისათვის, ეს სალაზანები აქეთ ვიტყვენ და გლანძლავენ. ხომ გაგიგონიათ, „მადლის კუდს სამარე გაასწორებსო“. ამიტომ, ამ პოლიტიკურ სამარეში ჩასვენებული „ნაციონალები“ იქედან არ უნდა ამოგეყვანა და საკითხიც მოგვარებული იქნებოდა. მათთან, დემოკრატიზაციის თამაში და მაღალ მატერიებზე საუბარი წყლის ნაყვია. მათ, არა ჰუმანური და დემოკრატიული გზით, არამედ თავიანთი მეთოდებით უნდა ებრძოლო, მაშინ ამდენს ვეღარ გაბედავდნენ და სადღაც კუთხეში იქნებოდნენ მიფუფული. ქვეყანაში აღარც ამდენი საბოტაჟი იქნებოდა, ამდენი განაწილებულიც არ გეყოლებოდა და ქვეყნის ეკონომიკაც უკეთეს მდომარეობაში აღმოჩნდებოდა.

ბ-ნი ბიძინა, თქვენ სიცოცხლისა და საკუთარი ოჯახის საფრთხეში ჩავდებთ არ შეუშინდით და პოლიტიკაში მოხვედით, რათა სააკაშვილის რეჟიმისაგან გეხსნათ საქართველო

არ შევცდები თუ ვიტყვი, რომ ამ ეტაპზე, პირველ რიგში ქვეყანაში სერიოზული არჩევანია გასაკეთებელი, ოღონდ არჩევანი უნდა იყოს სწორი და ქვეყნის ინტერესებიდან გამომდინარე. და არა ისე, თუ რას იტყვის მინაშვილი, კანდელაკი, მალაშხია, ჯაფარიძე, ფანჯიკიძე, ალასანია, ჩინრაძე და მათთან ერთად, ეს დაპროგრამირებული სხვა ქვეყნის ინტერესების გამტარებელი და თავიანთი ქვეყნის მოლაღატე არასამთავრობოები. ეკა გიგაურმა, რუსთავი-2-ის ეკრანზე აქციზურ მარკასავით რომ არის მიწებებული, საკუთარ ქვეყანას საკონსტიტუციო სასამართლოში უჩვილა, მთავრობამ კონსტიტუცია დაარღვია და უცხოელებისათვის მიწის მიყიდვაზე მორატორიუმი დააწესაო, მაგას რა უნდა ელაპარაკო. სააკაშვილის სასამართლომაც არ დააყოვნა და სარჩელი უმაღ დაუკამყოფილა. დავიჯერო ახლა გიგაურს საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევა და ქვეყნის ბედი აწუხებს?

ისეღაც მცირეპიწიანი ქვეყანა ვართ და ამ გიგაურებმა ჩვენი მიწა უცხოელებზე ტყვილად უნდა გაანიათ? ახლახან, ახლად დანიშნულ პარლამენტის საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარეს, ბ-ნი მეჭიაურის ინტერვიუ მოვისმინე ტელევიზიით და უნდა ვადიარო, ასეთი საღად მოაზროვნე და თავისი ქვეყნის ინტერესების დამცველი პარლამენტარი მე მგონი ბევრი არ გვყავს. კაცმა პირდაპირ თქვა, რომ თუ ასე გაგრძელდა სააკაშვილის ოცნება ახდება და საქართველოს სინგაპურიზაცია ელისო. „კორესპოდენტმა, გახარებულმა იმით, რომ ბ-ნი მეჭიაური სიტყვაში გამოიჭირა, პირდაპირ ახალა: სინგაპურში

თუ ილიას დავესესხებით, ქვეყანაში მშვიდობამ დაისადგურა. დაიწყო აღმშენებლობა, მოსახლეობა გამრავლდა.

მთელი პასუხისმგებლობით ვაცხადებ, აღმშენებლის, თამარ მეფის და გიორგი ბრწყინვალეს შემდეგ, საქართველოს ისტორიაში XIX საუკუნე იყო რენესანსის ხანა. განვითარდა კულტურა, გასაქანი მიეცა მწერლობას, ამენდა და გალამაზდა თბილისი. რაც მთავარია ერი გამრავლდა. კი ბატონო, რაშიც იმსა-

მული 80 მილიონი დაუბრუნებია და ჯიბეში ჩაუდვია. აივანიშვილიც ადამიანია და შეცდომები მასაც მოსდის, განსაკუთრებით კადრების შერჩევა-სა და ადამიანების ცნობაში, მაგრამ კაცმა, რომელმაც მართლ ქველმოქმედებაში საქართველოში ორი მილიარდი დახარჯა, დააბრალო სახელმწიფო ხაზინიდან აღებული ფული ჯიბეში ჩაიღო, უკანასკნელი გარეწარი უნდა იყო. არა და ეს ფული მისი იყო და სრულიად კანონზომიერია, ასეც რომ მოქცეულიყო. მიუხედავად ამისა, ის ამჯერადაც ღირსეულად მოიქცა, ამ 80 მილიონს კიდევ 15 მილიონი დაამატა, და ეს თანხა სტიქიით დაზარალებულ კახეთის მოსახლეობას დაურთავა.

კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, უმაღლრობა და სიკეთის არდანახვა ძალიან დიდი ნაკლია, რომელიც სასიკეთოდ ჯერჯერობით არავის წასდგომია, და არც მომავალში წაადგება ვინმეს.
ომარ გოცაძე
555 33 55 36

ციურისის გენეალოგიური ცენტრის სენსაციური დასკვნა:

ტუტანჰამონი და სხვა ეგვიპტელი ფარაონები კოლხები იყვნენ?!

ბაბრქილია. დასაწყისი
ნბ. „საერთო გაზეთი“ №8-15

კასიჭამია გიგანტები

მეცნიერებს ის ვერ გაურკვევია, ვინ იყვნენ, საიდან და რატომ მოვიდნენ დედამიწაზე პირველი გიგანტები (უფრო მომცროები, 3-7 მეტრი, ან მეტი სიმაღლისა, ჩავთვალოთ, რომ ადამიანებთან შეწყვილების შედეგად იყვნენ დაპატარავებულები) და თავსატეხად დაერთო, რომ გიგანტების ცალკე კატეგორიაც ყოფილა, გიგანტი წითური კაციჭამიები.

ამერიკელ ინდიეთა ტომმა, პაიუტებმა, გადმოცემით იცნან,

წითური გიგანტი ქალი ჩინეთში

რომ შორეულ წარსულში მათი წინაპრები გამუდმებულ ბრძოლას აწარმოებდნენ მტაცებელ, მოხტუნავე თეთრ-წითურ გიგანტებთან, რომლებიც ადამიანებს იტაცებდნენ და ჭამდნენ. მათი სიმაღლე 12 ფუტს (4,8 მეტრი) ან მეტსაც აღწევდა და როგორც ჩანს, ისინი იქ შემდგომში კი არ გაჩნდნენ, უკვე ცხოვრობდნენ. ისინი გიგანტებს „სი-ტე-კა-ს“ უწოდებდნენ. მათი თქმით, ყველა ტომი გაერთიანდა რათა მოესპოთ წითური გიგანტები. ერთხელ, როდესაც ჯერ კიდევ შემორჩენილ წითურებზე ნადირობდნენ, გაქცეულმა გიგანტებმა გამოქვაბულს შეაფარეს თავი, რომელსაც გარედან ცეცხლი შეუთესეს და აიძულდნენ დაეტოვებინათ გამოქვაბული. ვინც გამოვიდა – დახოცეს, შვანით დარჩენილები კი გაიფუტნენ. შემდგომ მიწის-ძვრამ ჩახერგა გამოქვაბული.

თორმეტ ფუტამდე სიმაღლის წითური გიგანტების არსე-

ბობას მართლაც ადასტურებს პალეონტოლოგიური მატრიანები და გათხრების შედეგად აღმოჩენილი უამრავი არტეფაქტი. ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტის წითურ გიგანტებზე, რომლებიც გამოთვლის მიხედვით მამონტების ამოწვევამდე დიდი ხნით ადრე შიმის ზარს სცემდნენ ადამიანებს, ბევრი არაფერია გამოკვლეული. ნამარხების მიხედვით, მათ ეცვათ საშუალო ზომის პერანგები და შარვლები, რომლებიც მუხლებთან ფართოვდებოდა. ქურქი ცხვირისას წააგავს, მაგრამ თანამედროვეობისთვის უცხო ცხოველს ეკუთვნის. ანუ „წითურები“, როგორც სხვა გიგანტები, სხვა რასა იყო თუ არა, გაურკვეველია.

წლების წინ ჩრდილოეთ ჩინეთშიც აღმოაჩინეს არქეოლოგიური გათხრების დროს 22 უცნაური გიგანტის სამარხი. ყველა მათგანი თითქმის 12 ფუტი სიმაღლის იყო და გამხმარ თავზე შერჩენილი ჰქონდათ წითური თმები.

კონტინენტზე, იქაც ჩრდილოეთ ამერიკის კონტინენტზე წითური ზორბა კაციჭამია დიოხები ყოფილიყვნენ, რა გასაკვირია, რამ გაყო დიოხი და კოლხა – ეს, რა თქმა უნდა, ხუმრობით...

მეგალითის ხანის ნაგებობები

საქართველოში მეგალითურ (მეგა – დიდი, ლითი – ქვა) ნაგებობებს დევების ნასახლარებად, ქვაკაცებად მოიხსენიებენ. ისინი მრავლადაა წარმოდგენილი საქართველოში, განსაკუთრებით აფხაზეთში და მათი ასაკი ხშირ შემთხვევაში ძვ. წ. XIV-XIII საუკუნეებია. ყველაზე საინტერესოა ჯავახეთში, აბულის მთაზე მდგარი მეგალითი, ე.წ. აბულის ციკლოპური ციხე ზღვის დონიდან 2670 მეტრზე. ის უკაცრიელ ადგილზე, ჩამქრალ ვულკანზეა აღმართული. ეს არის ყოველგვარი დღეისა და გარემოში ნაშენი ქვის ქალაქი სახლებით, ქუჩებით, მოედნებით, სათავსოებით, ციტადელით, რაც მთლიანობაში ნიჭიერად დაგეგმილი საფორტიფიკაციით ნაგებობაა.

ციხე გრანდიოზული და რთული დაგეგმარებისაა. მთის სამხრეთი კალთა მორენებითაა დაფარული. ამით უსაგებლიათ, ლოდების მცირე გადაადგილებით მიუღიათ ისეთი დარანსამალავები, რომლებსაც ვიწრო და დაბალი შესაძვრომი აქვს, საკმარისია ერთი ლოდის აფარება და ყველაფერი სეუმჩნეველია, არაფრით გამოირჩევა ქვის საერთო მასივგან. სიმაგრეს წყაროც გადმოედის, რაც კიდევ უფრო გაამდიდრებდა ციხის თავდაცვისუნარიანობას.

მსგავსი მეგალითები მრავლადაა საქართველოში, სადაც თითოეული ლოდი 2-3 ტონაზე მეტი სიმძიმისაა, რაც კითხვას

ტიტიკაას ტბასთან გიგანტთა ქალაქის კიხა

აბულის სიხე

ბადებს: ვისი დახმარებით, ვისი მიზანძვით, ვის წინააღმდეგ, ან რა ტექნიკის დახმარებით აგებდა ადამიანი, მაშინდელი დიოხელი ამ ნაგებობებს, როცა მხოლოდ ბრინჯაოს ცული და მწირი ცოდნა ჰქონდა?

სამხრეთ ამერიკაში, ტიტიკაკას ტბის მახლობლად, ზღვის დონიდან 4 ათასამდე მეტრის სიმაღლეზე დღესაც დგას მეგალითი „გიგანტთა ქალაქი“. საინტერესო და საკვირველია, რომ არქეოლოგებმა ამ სიმაღლეზე ზღვის კვალს მიაგნეს და ქალაქი საპორტო ნაგებობას წარმოადგენს, მაგრამ ამ შემთხვევაში იმით არის საინტერესო, რომ კლდეში ნაკვეთია ორი სავალი საფეხური, იმ ხანად იქ მცხოვრები (ალბათ, სტუმრებისთვისაც) გიგანტი და ტანმოორჩილი „მოქალაქეებისთვის“.

ბუნებრივია, გაჩნდა მოსაზრება, რომ პირამიდები იქნება თუ სტოუნჰენჯი, ყველა დიდი ნაგებობა ასეთი გიგანტური ადამიანების რასის აშენებულა, რომლებიც უდიდეს ფიზიკურ და სულიერ ძალას ფლობდნენ. ა დაუშვათ, ეს ყველაფერი, ზემოთქმული, მართლაც ასეა, აქედან გამომდინარე უფრო მეტი კითხვა ჩნდება, ვთქვათ: – ადგომის კუნძულის ქვის გიგანტური ქანდაკებები კოლხური (მეგრული) თავსაბურავებით, პირდაპირი ასლი ხომ არ არის ზომებში კუნძულის პირველი მეფების? ან, ეს ყველაფერი, აქამდე ზემოთქმული, პირდაპირ კოლხეთს რომ უკავშირდება, რა კუყოთ, მსოფლიო მეცნიერების მთელი კვლევები ზღაპრად ჩავთვალოთ?

სხვადასხმა მიმართულების მეცნიერების მიერ აქამდე აღმოჩენილი, გამოფრული თუ დადასტურებული დასკვნები, მხოლოდ მოსაზრებები და ვერსიები რომ შევაჯეროთ და მარტივად ვთქვათ, ისე ჩანს, რომ ადამსა და ევამდე არსებობდნენ უფრო ძველი ხალხები, ცის დმერთის, ანის შვილები – ანუ კოლხები?

რაც შეეხება მითიურ ტილანებსა და გოლიათებს, ჩავთვალოთ, რომ მართლაც მიწიერი ბუმბერაზები იყვნენ, ადამიანების გვერდზე ჩვეულებრივ

შუბერული ფილა სისოუსლის
სით და ორი ჩასასვლელით

საქართველოს დიასპორის სამინისტროს და „საერთო გაზეთის“ ერთობლივი პროექტი

რატონირებუდი, ინტერქულტურული და პროექტური პიანისტი

Juliano Virtsaladze

ლიან ეხმარება, რადგან უკვე 50-წელზე მეტია სხვადასხვა ქვეყანაში უწევს მოგზაურობა – კონცერტებს მართავს, პედაგოგიურ მოღვაწეობას ეწევა. მისი თითოეული კონცერტი მუსიკალური მოვლენაა, რომელიც უდიდეს ემოციურ გავლენას ახდენს მსმენელზე. XX საუკუნის სახელგანთქმული პიანისტი სვიატოსლავ რინჭერი, რომელსაც არაერთხელ მოუსმენია მისთვის, ამბობდა: „Juliano Virtsaladze გამორჩეული ხელოვანია, იგი სერიოზული, ღრმა, გულწრფელი და სადა მუსიკოსია, დიდი მასშტაბის არტისტი, შესაძლოა, ჩვენი დროის ყველაზე ძლიერი პიანისტი ქალია“.

მისი პირველი წარმატება ჯერ კიდევ თბილისის კონსერვატორიაში სწავლის პერიოდს უკავშირდება (ბებიის – ანასტასია ვირსალაძის კლასში სწავლობდა), როცა 17 წლისამ მსოფლიო ახალგაზრდობის ფესტივალზე ვერცხლის მედალი მოიპოვა, ორ წელიწადში გახდა კიდევ ერთი საერთაშორისო კონკურსის პრიზიერი, ხოლო 1962 წელს – ჩაიკოვსკის სახელობის კონკურსის ლაურეატი. მის შემოქმედებით ბიოგრაფიაში მნიშვნელოვანი ეტაპი გახდა 1966 წელი და ცვიკაუს (გერმანიის) შუმანის სახელობის კონკურსში გამარჯვება.

„დღეა ახალგაზრდაცვლილი იყო, როდესაც ამ კონკურსზე მომიწია გამგზავნა. ეს ჩემთვის ემოციურად უმძიმეს კონკურსად დარჩა. სიამოვნებით ვიტყვი უარს, მაგრამ არ შეიძლება – პროგრამა შედგენილი იყო. საბჭოთა კავშირიდან მე ვმონაწილეობდი და თანხმობა თუ უარი მართლ ჩემზე არ იყო დამოკიდებული. პირველი ადგილი ავიღე. ბებია ძალიან ბედნიერი იყო“.

ჯანსუღ ქახიძესთან

იმავ პერიოდში ჩააბარა მოსკოვის კონსერვატორიის ასპირანტურაში, სადაც მისი პედაგოგები იყვნენ XX საუკუნის უდიდესი მუსიკოსები ჰენრიხ ნეიჰაუზი და იაკობ ზაკი.

ქალბატონ ელისოს პატარაობიდან ახსოვს ნეიჰაუზი. ანასტასია ვირსალაძის ოჯახს სწორად სტუმ-

რობდნენ მსოფლიოში სახელგანთქმული მუსიკოსები. პატარა ელისოს მეხსიერებას განსაკუთრებული ემოციით შეჰორჩა მათთან ჰენრიხ ნეიჰაუზის სტუმრობა:

„მაშინ ძალიან პატარა ვიყავი, მაგრამ უკვე ვიცოდი, რომ უდიდესი პიანისტი იყო. მე და ჩემი ძმა ფარდის უკან დამალულები დიდხანს ჩუმად ვუთვალოვალვდით მას. მიუხედავად იმისა, რომ შემდეგ პირადად მე საკმაოდ დამიახლოვდა, მის მიმართ განსაკუთრებული კრძალვა არასოდეს გამწვანებია. მას

თითქმის ფანატიკურად უყვარდა ჩვენი ქვეყანა და ქართველები. მე ულღვე შევიცარიელი მევილინიე ჰყავდა და მასთან ერთად ყოველ ზაფხულს საქართველოში ატარებდა. ერთსა და იმავე ბინას ქირაობდა, ბაკურინის სახლივეს, სოფელ ციხისჯვარში ისვენებდა, საკუთარი ინსტრუმენტიც კი ჩამოჰქონდა. ჩვენ აგარაკი წალვერში გვქონდა და იქ ხშირად გვსტუმრობდა“.

ასპირანტურაში სწავლის დროს ელისო ვირსალაძე თავისი პედაგოგის ასისტენტი გახდა და მალევე დიდი ტრადიციების მქონე მუსიკალური უმაღლესი სასწავლებლის – მოსკოვის კონსერვატორიის პედაგოგი გახდა.

„სტუდენტებთან ურთიერთობის სიყვარული ბებიისგან მეემკიდრეობით მივიღე. ძალიან დავემსგავსე მას – სწორედ ისევე ვუღებო მონაწილეთან ურთიერთობას. მთელი ბავშვობა ვუსმენდი, როგორ ამეცადინებდა პიანისტებს, როგორ ინდივიდუალურად უდგებოდა თითოეულის შესაძლებლობებს, ურჩევდა

რეპერტუარს. ფიზიკურ მონაცემებსაც კი ყურადღებას აქცევდა“.

როცა ბებია გარდაიცვალა, ელისო და დათო მოსკოვში ცხოვრობდნენ. გადაწყდა, რომ თბილისში მართლდარჩენილ მამასთან დათო დაბრუნდებოდა, ელისო კი მოსკოვში დარჩა – პროფესიული თვალსაზრისით ეს აუცილებელი იყო, რადგან სხვაგვარად საგასტროლოდ გასვლას ვერ შეძლებდა – ყველა გზა მოსკოვზე გადიოდა, ამბობს ქალბატონი ელისო – გარდა კონცერტებისა, პიანისტისთვის

„თითქმის ყველა კომპოზიტორის ნაწარმოებებს ვუკრავ. ჩაწერილი მაქვს მოცარტისა და ბეთჰოვენის ყველა კონცერტი. ჩემს რეპერტუარშია სკრიაბინის, შუმანის, შოპენის, შუბერტის ნაწარმოებები. სტუდენტებს ვუბნები ხოლმე, რომ რომანტიკოსების შესრულებას ოქროს შუალედის დაცვა სჭირდება – თუ ემოციებს გასაქანს მისცემ, ოდნავ მდარე სენტიმენტალობა გამოვა, მაგრამ თუ რამეს დააკლებ, მხოლოდ უსიცოცხლო ბგერებად გადაიქცევა“.

ელისო ვირსალაძე წლებია მოსკოვის პეტრე ჩაიკოვსკის სახელობის კონსერვატორიაში ასწავლის, არის მიუნჰენის კონსერვატორიის პროფესორი. ხშირად იწვევენ საერთაშორისო კონკურსების ფიურის წევრად, მასტერკლასების ჩასატარებლად. ქალბატონი ელისო აღიარებს, რომ მაინცდამაინც არ უყვარს ერთგვარად მასტერკლასები, რადგან, როგორც თავად ამბობს, სარგებელი არ მოაქვს და თავის მოსაზრებას შემდეგი არგუმენტით ამყარებს:

„ელემენტარულ მაგალითს მოვიყვან – რომელიმე სტუდენტთან ერთ ნაწარმოებზე საშუალოდ შეიძლება მთელი წელიწადი არ მეყოს. ერთ საათში რას მოასწრებ? შემიძლია რაღაც ვურჩიო ან ის შევძლო, რომ მუსიკის შესახებ ჩემთან მოსაუბრეს მუსიკის ახლებური განცდა გაეუჩინო... მასტერკლასები, რა თქმა უნდა, მაქვს და ძალიან მიყვარს კიდევ – იტალიაში, რომის მასტერკლასებში, შუა საუკუნეების ციხისმაგარეში, უკვე ათეულ წელზე მეტია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნიდან ჩამოდიან სტუდენტები, ძირითადად ერთი და იგივენი. საინტერესოა, თვალის გაადგენო, როგორ ვითარდებიან არა მარტო როგორც შემსრულებლები, არამედ როგორც პედაგოგები“.

მის მოწაფეებს შორის არიან დიდი საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატები: ბერეზოვსკი, ვოსკრესენსკაია, ბრონევიცკაია, კაცნელსონი, ოსმინინი... ბევრი მათგანისთვის თბილისელ მაყურებელს არაერთხელ მოუსმენია.

ახალმა დროებამ ახალი ტენ-

ტუტანჰამონი და სხვა ეგვიპტელი ფარაონები კოლხები იყვნენ?!

← 16 gv.

ცხოვრობდნენ და სულაც ადამიანებისა და მათი თავდაპირველი წინაპრის შერწყმის შთამომავლები იყვნენ, ვინ იგულისხმება „ღმერთებში“, რომლებსაც ისინი ებრძვიან, ზოგჯერ ამარცხებენ კიდევ და ის „მეხთამტყორცნელი“ ღმერთები მაშინაც ციდან რატომ მოდიან? – თუმცა, ჯერ „დედამიწელებზე“ შევყოვნდეთ.

„ღრუ დედამიწის თიორია“

საბჭოთა „ენკავდესგან“ განსხვავებული, მაგრამ ამოუცნობის ფანტიკური ინტერესი ჰქონდა ჰიტლერსაც, რომელიც ამგვარ საკითხების შესწავლას დაუფარავად აწარმოებდა მისი საყვარელი ორგანიზაცია „ანენერბე-ს“ მეშვეობით. არსებობს ეჭვი, რომ სამამულო ომის დროს კავკასიონის ქედზე ტაქტი-

ადღობის კუნძულის ანდამაჰები

კურად ყოვლად გაუმართლებელი სვლა, სპეციალურად გაწვრთნილი ღმერთის გადმოსხმა (სვანებმა ამოხოცეს) პირადად ჰიტლერის მიერ მისტიკურის ძიებას უკავშირდებოდა...

ისტორიული ფაქტებია, რომ იგი ისეთი აღტკინებით ყვებოდა რაღაც ილუმალ ქალაქზე, რომელიც მიწისქვეშეთშია ქვეყნის უზენაესი მბრძანებლის გამგებლობის ქვეშ, რომ ღუფომდგარს გონება ეკარგებოდა. მას იმდენად დაღატოვებულად კარნახობდნენ მაგები „რადაცას“, რომ „ღრუ დედამიწის“ თეორიაც კი შეიქმნა და ჰიტლერის თანამედროვე ასტროლოგები სიკვდილის მუქარით აიძულებდნენ პროფესორებს ამ ახალი „თეორიის“ გაზიარებას. ჰიტლერს იმდენად სჯეროდა მისტიკური ამბების, რომ „ფაუ-2-ის“ წარმოებაც კი შეაჩერა დროებით, რათა „მარადიული

ხათუსას კედელი

(გვრძელება იქნება)

ყინულის სამეფოს“ განრისხება არ გამოეწვია.

ჰიტლერი გენერალური კომისრის რეზიდენციად, ისევე როგორც კავკასიონის რაიჰსკომისრისა, (ოტო ოლენდორფი) თბილისს ასახელებდა, ბაქო მხოლოდ ნავთობის ვებერთელა რეზერვუარად მოიაზრებოდა, ანუ პასუხგაუცემელი დარჩა საქართველოსადმი ინტერესი.

შემთხვევითი არ არის, რომ ნიურნბერგის პროცესზე ბურუსით იყო მოცული ნაცისტების წარმოშობა. როგორც ამბობენ, საქმე იმაში გახლდათ, რომ თვით პარტია აღმოცენდა ოკულტური საზოგადოების ფესვებიდან და შშ-იც არ ნიშნავდა „თავდაცვით ქვედანაყოფს“ (შტუტუნშტაფელს), არამედ ის იყო „შავი მზის“ (შტუტუნშტაფელს) სატანისტური საზოგადოება.

ფიურერი ყოველთვის ხაზს უსვამდა, რომ იარაღის ტარების უფლება მხოლოდ გერმანელს უნდა ჰქონოდა, თუმცა, არნო შიკელანცის (ის იყო დანიშ-

რაფინირებული, ინტერქულტურული და პროფესორი ჰიანისცი

← 17 gv.

დენციები გააჩინა თითქმის ყველა სფეროში. გამონაკლისი, ცხადია, არც მუსიკალური სამყაროა. ელისო ვირსალაძე გულსტკივლით აღნიშნავს, რომ მომრავლდნენ ისეთი შემსრულებლები, რომლებიც მსმენელებს აბნევენ, ატყუებენ.

„მათგან ძნელია გამოარჩიო ისეთები, ვინც თავის თავს ხელავს ხელოვნებაში და არა პირიქით. მათ შორის ცოტანი არიან ინდივიდუალისტები. ადრე ყველაფერი სხვანაირად იყო, დროც სხვა იყო და თაობებიც. ამას იმიტომ კი არ ვამბობ, რომ თაობა იყო უარესი, უფრო უკეთესი ან უფრო გენიალური. დღესდღეობით, დიდი იმედისმომცემი პიანისტების უმრავლესობას დრო აღარ აქვს – ისინი პუბლიკის მომხმარებლური გემოვნების პროდუქტად იქცნენ. იბულებული არი-

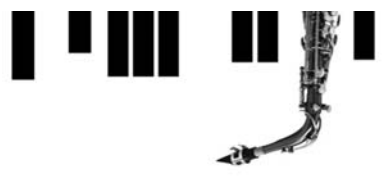
მუსიკის საერთაშორისო ფესტივალი თელავში

ცხოვრებაში ხელოვნებისთვის ადგილი აღარ დარჩა და ფესტივალმა არსებობა შეწყვიტა.

„ბოლო ფესტივალის დროს აფხაზეთში ომი იყო და სწორედ თელავში გაიფიქრა, რომ იქ ჩემი მამიდაშვილის შვილი მოკლეს. შეიძლება ითქვას, იმ დროს ცხოვრება არ იყო...“

18-წლიანი პაუზის შემდეგ, 2010 წლის ოქტომბერში ფესტივალი ხელახლა ადგა და მას მერე ყოველწლიურად იმართება. ელისო ვირსალაძის პარტნიორები, მსოფლიოში ცნობილი მუსიკოსები კვლავაც სიამოვნებით ჩამოდიან ქალაქში, სადაც საფესტივალო დღეებში საოცარი ატმოსფერო იქმნება.

„ვერ წარმოიდგენია ეს ფესტივალი თელავის გარეშე. რომ ჩავდივით, ყველა მეკითხებოდა, რატომ შეწყვეტილი. გამიკვირდა, როგორ? 1992 წელს ომი იყო, ბოლოს რომ ვუკრავდით, გარეთ ისროდნენ. ასეთ დროს იქ შეუძლებელი იყო გაჩერება... მერე

ვინაიდან მალე ხელოვნებას...

ან, ჩაერთონ საკონცერტო მართონებში. როცა უკვე საზღვარგარეთ მუსიკოსს ვეკითხები, რად გინდა ამდენი კონცერტი-მეთქი, მეუბნება – ერთხელ თუ უარს ვიტყვი, შემდეგ აღარ მიმიწვევენო. ამ „შიშით“ არიან შეპყრობილი. ამიტომაც მუსიკოს-შემსრულებლებს შორის იშვიათად ნახავ პიროვნებებს. პიანისტის გამოჩენა მსოფლიო მასშტაბით და წარმატების მოპოვება ძალიან სწრაფად ხდება, მაგრამ ამ გზაზე ვერც ერთი მათგანი, იშვიათი გამონაკლისების გარდა, ვერ ასწრებს გარკვეული ევოლუციის გავლას, წინსვლას“.

„ქება ვაზისა“

ელისო ვირსალაძის შემოქმედებით ბიოგრაფიაში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს თელავის საერთაშორისო ფესტივალს, რომლის იდეა 80-იანი წლების დასაწყისში ფინეთის ერთ-ერთ პატარა ქალაქში, კუპმოს კამერულ ფესტივალზე ყოფინისას გაუჩნდა. თავდაპირველად უბრალოდ ფესტივალის იდეა გაუჩნდა, უნდოდა, მსგავსი რამ საბჭოთა კავშირშიც ყოფილიყო, მაგრამ არა დიდ ქალაქში. მერე კი მიხვდა, რომ ამ იდეას მხოლოდ საქართველოში თუ განახორციელებდა, თანაც – თელავში, რადგან იქ არსებობდა თეატრი, სამუსიკო სასწავლებელი, სასტუმრო... ამ მუსიკალურმა ფორუმმა წარუშლელი კვალი დააჩინა ქართულ მუსიკალურ კულტურას, მას დიდი საერთაშორისო რეზონანსი ჰქონდა. ეს იყო უნიკალური ფესტივალი – მასშტაბურობით, ფორმატით, მონაწილეებით...

„თავიდან მინდოდა, ფესტივალი ნეიპაუზის სახელობისა ყოფილიყო – საქართველოსადმი მისი დიდი სიყვარულის დასაფასებლად, მაგრამ შემდეგ „ქება ვაზისა“ დავარქვეთ. არაჩვეულებრივად მასწავლება ის დრო – მუსიკოსები მთელი მსოფლიოდან ჩამოდიოდნენ, გარემო იმპროვიზებული კონცერტების საშუალებას იძლეოდა...“

1992 წელს ელისო ვირსალაძისა და ნატალია გუტმანის კონცერტის დაწყებამდე შუქი გამოირთო. ეგონათ, მალე მოვაო, იცდიდნენ, მაგრამ ბოლოს იბულებული გახდნენ სიბნელეში დაეწყით დაკვრა. საქართველოში უმძიმესი პერიოდი დადგა, აქაურთა

მივხვდი, რომ ეს ფესტივალი ჩემსავით მონატრებიათ, იმასაც მივხვდი, რომ საჭიროა... მუსიკოსებს მოაქვთ ის ენერგეტიკა, მუსიკის ისეთი დიდი სიყვარული, რაც ასე აუცილებელია ფესტივალის არსებობისთვის. ისინი აქაურობას სხვა ხიბლს სძენენ. თითოეული კონცერტი არაჩვეულებრივია, ჩვენ საერთო ენაზე ვსაუბრობთ და ეს გადამდებია ყველასთვის...“

არასოდეს უნანია, რომ მთელი ცხოვრება მუსიკას მიუძღვნა. ამბობს, სხვა არჩევანი არც მქონია, ყველაფერი თავისთავად მოხდაო. ბედნიერია, რომ ასეთ გარემოში დაიბადა, ბედნიერია, რომ ემსახურება ისეთ პროფესიას, რომელსაც მუშაობასაც არ მი-

ინწევს – ჩემთვის დაკვრა ფიქრიაო, ამბობს. მიუხედავად ამისა, ერთადერთი ქალიშვილი მაინც ვერ გაიმეტა პიანისტობისთვის, მიუხედავად იმისა, რომ კარგი მონაცემები ჰქონდა...

ქალბატონი ელისო აღიარებს, რომ პატარა ასაკშიც ყველაფერს თვითონ აკეთებდა, დამოუკიდებლობას ესწრაფვოდა. „სწორია თუ არასწორი, თვითონ უნდა გამეკეთებინა, ეს ჩემი ხასიათია“. მისი ნიჭის შემფასებლებიცა და დამფასებლებიც თანხმდებიან, რომ ეს მთლიანობა და დამოუკიდებლობა იგრძნობა პიანისტის ხელწერაში, იმაში, თუ როგორ უდგება თითოეულ ნაწარმოებს. ყველგან თვითმყოფადობას ინარჩუნებს, არ ემორჩილება ტრადიციებს, დამკვიდრებულ შტამებს. სწორედ ამას აფასებენ მუსიკალური ხელოვნების ჭეშმარიტი თავყვანისმცემლები.

მელაზ ნაბახტაძე

ზაზა ხოსროველიძე

შემოქმედი

ზოგჯერ ქვესკნელთა
კოსმოსიდან
ზოგჯერ ზეციდან
ათოვდა გულის სიმაღლეებს
სულ სხვა ნათელი
მთელი ცხოვრება
უხილავი ცეცხლი მეკიდა
მთელი ცხოვრება
ვმარხულობდი
როგორც ხანძთელი.

ისმოდა ღმერთი
ღუმლიდან
სიტყვის ოქროდან
ვერ დამირღვიეს საძირკველი
ეჭვის გველებმა
ტკივილის მწვანე ბალებიდან
განძი მომქონდა
და ამ განძს ერქვა
მინისა და
სივრცის მშვენება.

შვილივე საღოცავია

მზის ამოსვლისა არ იყოს
მზის ჩასვლაც კაი რამეა -
დღე გარდასულა შორსაა
თვალწინ ახალი ღამეა
დაბლა შობაა ნამისა
მალლა ვარსკვლავთა ჩქამია
გული სხვაგვარად წრიალებს
დასალიერი მკრთალია
მთვარე მოსულა წყაროსთან
ირემი მოუყვანია...

ქარს ბერი ზეხმელისათვის
მოუხვევია მკლავია
სიყვარულისგან ნაკურთხი
გალაღებულან მთანია
ბნელში ღულუნის ნათლისა
და სითბო ღმერთის კალთისა
არც რასთან შესადარია
შვიდი ცის მეზობელი ხარ
შვიდივე სალოცავია
გაოცდები და შეკრთები
ისეთი სანახავია
სიკვდილ-სიცოცხლის ტაძრები
ერთურთის გვერდით მდგარია.

***

მავანმა ღმერთი
შეიყვარა
მავანმა ეშმა
მავანი შურმა გადარია
მავანი ეჭვმა.

მავანს შიშისგან
დასდებია
ფერი ბანანის
და ტკივილებთან
შერკინებით
ხარობს მავანი.

ყოველ წყაროსთან

მთების ნათლული ქარი
ამაღლებული ფიქრი
მელოდიები დარის
ჰორიზონტების იქით.

გაელვებანი ცელის
და ბულულები თივის
ციდან მოსული ფერი
მოკამკამე და თბილი.

ჩრდილში ნათება ბროილს
ყოველ წყაროსთან ღმერთი
შორს სილურჯეში ქორი
დამსგავსებული წერტილს.

დარდი-რამდენიც გინდა
და სიხარული ცოტა
მონყენილობა სიმთა
და მომლოდინე ოდა.

წვიმს
ლოგორც ადრე წვიმდა
თოვს
როგორც ადრე თოვდა.

სიხმარში სიხმრის გარეთაც

ცა უცნაურად აღელდა
ზღვაზე ნისლია მკრთალი
სიხმარშიც სიხმრის გარეთაც
კარგი რამეა ქალი.

გამქრალა ლალი რიოში
ოქრო ღულუნებს ყანის
აქაც და საიქიოშიც
შაოცრებაა ქალი.

***

ცა გავიარე მზესთან ვიყავი
გამომაცილა ღრუბლის
კარვიდან
და მერე უფრო მალლა ავიდა

და გააბრწყინა წყარო
მზისყანის.

ზვავის ნანოლზე ვკრიფე
მტევნები
ტყემ მისახსოვრა ქუიდ ბუერის
ალარ მახსოვდა გზა და
ბულული
და არსებობა ავი მდეგრების.

ახლაც შენი ვარ მთლიანად

მზემ ისე უცებ იალა
ფერები ააბრიალა
სიხარულს სალამურისას
/სალოცავ-საამურისას/
ბულბული შეეხმინა
სამკაულების სიცილმა
ჰაერში გაიბრკიალა
კარუსელივით ტრიალებს
კრიალოსანი კრიალა
კამკამებს ტაძრის სარკმელი
კაფიამ დაინკრიალა.

ყოველთვის შენი ვიყავი
ახლაც შენი ვარ მთლიანად!

ხმებს გადაეველო ძახილი
ხანჯლის პირივით პრიალა
სივრცეში ისე შორს არი
ცრემლივით მოჩანს ფრთოსანი
მიაფრენს ფრთების იარა
ხარობს ხალისის სოსანი
ხასხასა და სხივოსანი
დამჭკნარა ეჭვის ხვიარა
მეფესაც დაავინყდება
ახლა ტახტი და ტიარა.

სამოთხის სითბო დატოვა
ჩრდილმა რომ გადაიარა.

ყოველთვის შენი ვიყავი
ახლაც შენი ვარ მთლიანად
შენი ხმის სურნელებასთან
თაფლი რაა და ია—რა
მემილიონედ დავცალე
უფალო, შენი ფიალა.

ცრაველიის ექო

პატარა ქვეყნის დიდი დარდი
ალარ გაძინებს
ერთურთის ტანჯულ სახეებზე
ვხედავთ სამძიმრებს.

პატარა ქვეყნის დიდი დარდი
გაძინებს ალარ
ყველგან ტკივილის ნათებაა
დაბლა თუ მალლა.

ალარ გაძინებს დიდი დარდი
პატარა ქვეყნის
ციდან დაგხედავს წინაპარი
და მშვიდად გეტყვის:

“უფსკრულს ვერ ამჩნევ
ცოტა დარჩა დრო და მანძილი
დღესაც გაბრუებს
მარილი და თაფლი მაცილის.

არ უნდა გვჯობდეს
ჩრდილის ჩრდილი
და ლანდის ლანდი
ღმერთს დაუბრუნდი
და გახდები მძღვეელი
დარდის.”

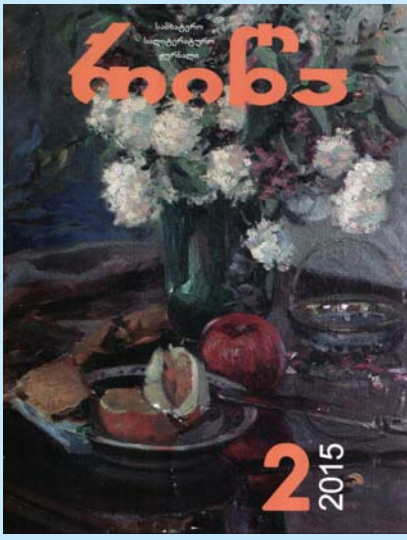
ფერმკრთალი სივრცის
ჭრილობები
სტკივათ არწივებს,
პატარა ქვეყნის დიდი დარდი
ალარ გაძინებს.

სიყვარულისგან ნაკურთხი

სიცოცხლე გამილამაზა
ციტ მოვლენილმა ძალამა-
ლექსმა-ძუძუმტემ ელვისა
ხანჯალა-რვამარცვალამა
სავანემ გულეებისამა
ბრძენმა ყვავილის თვალამა
სევდის მამულში ნაზარდმა
სიხარულისა ყანამა
სიყვარულისგან ნაკურთხმა
მდინარემ კობტატანამა
მოძღვარმა უბერებელმა
უბრალოდ მოუბარამა
სასწაულების მშობელმა
ზესკნელ-ქვესკნელის
მცნობელმა
ნათებით ღმერთისთანამა.

კინო

გამოვიდა სამხატვრო-სალიტერატურო ჟურნალ „რინის“ ახალი ნომერი, რომელშიც იხილავთ ვახტანგ ხარჩილავას, გულო კოზიაშვილის, გურამ პეტრიაშვილის, ჯარჯი ფხოველის, დავით ბაბუნას, როლანდ ნიჟარაძის, თორნიკე გომეზაშვილის, გიზო თავაძის, ილია ერქვანიას პოეტურ და პროზაულ ნაწარმოებებს, სხვა ქართველი მწერლების ნარკვევებს, კრიტიკულ ნერილებს და ახალ თარგმანებს. აგრეთვე ლევან ანჯაფარიძის, ზაურ კალანდიასა და ლაშა იმედაშვილის კინოსცენარს მხატვრული ფილმისთვის.

ქოზიფას მამათა მონასტრის განვითარების ფონდი

დარკვეთ ყველა მოგიღწერი მოეხმარებიან **თიბისი ბანკი**
0 901 500 540 № GE88TB1117236080100001

davexmaroT j aba boj guas!

საბანკო ანგარიშია
 GE22BR0000010381699630
 ბანკი „რესპუბლიკა“
მანანა გვასალიას სახელზე.
 ჯაბა ბოჯგუას დახმარების მსურველებმა ბილაინის და მაგთის აბონენტებმა დარეკეთ
 შემდეგ ნომერზე 0901 700 039
 ტელ.: 599 40 00 13 მანანა გვასალია

სახალხო მეურნაღი (მცენარეული კანაცეა)

ქალბატონი ირმა სიხარულიძე სამედიცინო დარგის მუშაკია, მაგრამ ავადმყოფებს საუკუნეებით გამოცდილი საგვარეულო წამალ-მალამოთი მკურნალობს. იგი წარმატებით კურნავს: ოსტეოქონდროზს, პოლიართრიტს, მწვავე რადიკულიტს, კისრის, მხრის და მენჯ-ბარძაყის მუხლ-სახსრების ართრიტს; ქვედა კიდურების სისხლძარღვთა შევიწროებას, ე.წ. მარილების დაგროვებას ქუსლისა და ტერფის არეში, დისკოზს, სამწვერა ნერვის ანთებას, შიდა ქალის წნევას.
 წამალი მცენარეულია და არანაირი უკუჩვენება არ აქვს.

მიმართეთ და ენდეთ ირმა სიხარულიძეს.
 მას შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ:
 ქ. თბილისი, ფოთის ქ.№2 (მეტრო ნეჩათელთან)
 ტელ.: 557 358 900, 34 21 63

saerTo gazeTis- iuridiul i konsul tacia

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი **მიშვარისა კველიშვილი**.
 ტელ.: 2 79 63 91;
 0 790 60 64 69;
 5 93 78 64 69

***
 —რა წესით ინიშნება გამასწორებელი სამუშაო, როგორ სასჯელი, და როგორია სამართლებრივი შედეგები?

გამასწორებელი სამუშაო ინიშნება ერთი თვიდან ორ წლამდე ვადით და მოხდელი უნდა იქნეს მსჯავრდებულის სამუშაო ადგილზე.

გამასწორებელი სამუშაოს დანიშნისას მსჯავრდებულის ხელფასიდან სახელმწიფოს შემოსავალში დაიქვითება თანხა განაჩენით დადგენილი ოდენობით არანაკლებ ხუთისა და არა უმეტეს ოცი პროცენტისა.

თუ მსჯავრდებული ჯიუტად თავს აარიდებს გამასწორებელ სამუშაოს, ეს სასჯელი შეიცვლება თავისუფლების შეზღუდვით ან თავისუფლების აღკვეთით. ამასთანავე, დრო, რომლის განმავლობაშიც მსჯავრდებული იხდიდა ამ სასჯელს, ჩაითვლება თავისუფლების შეზღუდვის ან თავისუფლების აღკვეთის ვადებში, შემდეგი განაგარიშებით: გამასწორებელი სამუშაოს ერთი დღე – თავისუფლების შეზღუდვის ერთი დღე; გამასწორებელი სამუშაოს სამი დღე – თავისუფლების აღკვეთის ერთი დღე.

***
 — ჩემი მეუღლე პატიმარია. მას მისჯილი აქვს 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა. მსურს მასთან განქორწინება. არის თუ არა ეს შესაძლებელი, მისი პატიმრობის გათვალისწინებით და, თუ შესაძლებელია, როგორ მოხდება ეს სამართლებრივად?

— ეს შესაძლებელია. დაგიკონკრეტებთ:
 —საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1125-ე მუხლის „გ“ პუნქტის მიხედვით, სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურში ერთ-ერთი მეუღლის განცხადებით განქორწინება ხდება იმ პირობით, რომელიც სასამართლოს მიერ მსჯავრდებულთა დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით არანაკლებ სამი წლისა.

ამავე კოდექსის 1139-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, მეუღლე, რომელსაც სურს განქორწინება ხსენებული საფუძვლით, ვალდებულია სააგენტოს ტერიტორიულ სამსახურს წარუდგინოს სათანადო წესით დამოწმებული, კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენი ან განაჩენის ამონაწერი იმის შესახებ, რომ მეორე მეუღლეს შეფუძვლილი აქვს თავისუფლების აღკვეთა არანაკლებ სამი წლისა.

ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, შეტანილი განცხადების შესახებ სააგენტოს ტერიტორიული სამსახური აუწყებს თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებაში მყოფ მეუღლეს. უწყებაში უნდა განისაზღვროს იმის თაობაზე პასუხის შეტყობინების ვადა, არის თუ არა დაევა ბავშვების შესახებ, მეუღლეთა საერთო თანასაკუთრების გაყოფაზე ან იმ შრომისუნარო მეუღლის სასარგებლოდ აღიშენების გადახედვინებაზე, რომელიც დახმარებას საჭიროებს. პასუხის შეტყობინების ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 30 დღეს.

ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, თუ მიღებულია ცნობა იმის შესახებ, რომ დაევა არ არსებობს, ან მითითებულ ვადაში პასუხი არ იქნა მიღებული, სააგენტოს ტერიტორიული სამსახური ახდენს განქორწინების რეგისტრაციას.

დავის არსებობის შემთხვევაში განქორწინების საკითხის გადაწყვეტა სასამართლოს პრეროგატივაა.

***
 — ემორდები მეუღლეს. ყველა საბუთი მაქვს მის გვარზე შეიძლება თუ არა, განქორწინების შემდეგ, მიუხედავად მეუღლის წინააღმდეგობისა, დაეიტოვო მისი გვარი?

— შეიძლება.
 საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1133-ე მუხლის მიხედვით, მეუღლეს, რომელმაც გვარი შეიცვალა დაქორწინების დროს, უფლება აქვს, განქორწინების შემდეგაც ატაროს იგივე გვარი, ან მისი მოთხოვნით დაუბრუნდეს ქორწინებამდელი გვარი.
 ასე, რომ, მიუხედავად, თქვენი მეუღლის წინააღმდეგობისა, თქვენ შეგიძლიათ განქორწინების შემდეგაც შეინარჩუნოთ მისი გვარი.

ავეჯის ბალაზიღვა

593 20 46 87